Budapest, 1903. Nyolcadik évfolyam. 229. szám. Vasárnap, augusztus 23.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-út 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Bánatos a király . . .

Budapest, augusztus 22.

(v.) Vékonyka sugarakban csergedeznek a hirek a királyi várlak fogadószobájából. Négyszemközött értekezik a fejedelem a szine elé rendelt politikusokkal, a köztük folyó beszélgetést a tiszteletből fakadó diskréció sürü fátyla födi. Közönséges halandó nem igen talál hát módot a lappangó titok csak egy kicsiny zugának is felderitésére: egybeveti a tüneteket, meghallgatja a politikai kuckókban suttogva szállongó tereferéket és — ami talán az eligazodást legjobban segiti — olvasni próbál a beavatott személyek arcvonásaiból. Hát bizony a gond vonta homlokbarázdák e titokzatos rúna-irása baljóslatu dolgokról regél. Akik a király szine előtt megfordultak, csüggedten és leverten tértek vissza mindahányan. A kiváncsi faggatások és a fürkésző pillantások elől elmenekülnek, nehogy egy elejtett szavuk nyomán tulkorán keletkezzenek bizonyos hangulatok s nehogy rossz kedvük láttára tulkorán nyiljanak meg a lázas aggodalmak zsilipjei. Ezek az urak ugy tesznek, mint a sebzett dúvad, amely elmenekül szenvedéseivel a rengeteg magányába. Tehát szenvednek ők is. Tehát bánatot hoznak magukkal a trón lépcsői mellől. Tehát baj van. Tehát sulyos bonyodalmak lappanganak még a máris végzetesen elnyuló valóság méhében.

És sasszárnyakon röppen szét a hir, hogy szomoru a király. Alattvalóit, akikkel beszélni óhajtott, nemcsak kikérdezi, hanem be is avatja gondjaiba, aggodalmaiba, amikbe sok keserüség és némi harag is vegyül. Bánkódik a magyar király, hogy vén napjaira miért szakad ennyi csapás sokat próbált fejére. Megrenditő lehet a bánkodó öreg király látványa. Könnyeit, sóhajait ennek az edzett lelkü aggastyánnak vajmi ritkán láthatta emberi szem. A fátum pörölycsapásait férfiasan, hősiesen türte mindig; mikor elhulltak mellőle szivének legdrágábbjai, akkor is némán tudta gyászát viselni, mert magában az embert, akiben megsajdul a lélek, mindig alája rendelte az ércpáncélos szivü fejedelemnek. És most épp a fejedelem hallatja panaszos szavát: tompa akkordokban kibúg belőle egy fájó melankólia, melyet élte alkonyának egyre sürüsödő boruja fakaszt lelkében.

Mi érezzük az ő baját. Vajjon érzi-e ő is a miénket? Ez a nemzet nyelvét, jelvényeit, önérzetét, állami létének erkölcsi feltételeit akarja érvényesiteni. Nem akar többé idegen lenni saját véderejében, nem akar többé idegen véderőt türni saját állami szervezetében. Fájhat-e a nemzet eme törekvése a magyar királynak? Hiszen mi a törvény alapján állunk. Nekünk a törvény biztositja a teljes paritás jogát a közös intézményekben. A teljes paritás pedig a hadseregre nézve mit jelent? Azt, hogy a monárkia közös védereje ne legyen se teljesen, se tulnyomóan osztrák, hanem érvényesüljön benne a magyar befolyás és a magyar jelleg ugyanakkora mértékben, mint az osztrák jelleg és az osztrák befolyás. Tegye a kezét a szivére ő felsége és mondja meg ő maga: átalakult-e a lefolyt negyedfél évtized során a régi osztrák hadsereg paritásos közös hadsereggé? A magyar csapatokban meghonosult-e a magyar nemzet nyelve, cimere, lobogója, nemzeti szelleme, állami szuverénitása? Magyar tisztek magyar szivvel s magyar szóval fejlesztik-e benne a magyar haza polgáraiban e nemzet hagyományos hadi erényeit? Ami e nemzet szivén mint öröm, bánat, remény, csüggedés végigrezdül, továbbzeng-e a közös hadsereg magyar részében? Beleilleszkedik-e a véderő a magyar királyság állami rendjébe, testvéri kötelékekkel hozzáfűződik-e a magyar nemzet társadalmához, szervezete a magyar királyság politikai, erkölcsi és szellemi alapján helyezkedett-e el? Mindeme kérdésekre egy sivár *nem* a felelet. Negyedfél évtizeden át lassu, alig érezhető átmenetekkel lehetett s kellett volna a közeledést a paritáshoz, a hozzáidomulást a monárkia uj közjogi alapjához megcsinálni. Észrevétlenül, zökkenések nélkül történhetett volna meg a régi osztrák ármádiának az uj közjogi rendbe való átsiklása. A sok drága időt használatlanul hagyták elmulni. A paritást ott hagyták a papiron, de pontosan behajtották a magyar kvótát s a magyar ujoncokat. A kiegyezés minden terhét kivasalták belőlünk, ellenben közjogi ellenszolgáltatásait makacsul megvonták tőlünk. Ennek aztán két irányban nagyon sulyos következményei lettek. Egyfelől a hadsereg a magyar alkotmánynyal szemben merőben elszigetelt állapotba jutott, s abból, hogy e nemzet nem élt jogaival, a jogoknak illuzórius voltát következtette. A magyar törvény világos szavai holt betü maradtak a katonai körök szemében s nem csoda, hogy bizonyos gunyos ellenszenv szikrázott ki belőlük, valahányszor egy-egy konkrét eset ötletéből e nemzet közvéleménye keserü vádakkal halmozta el a hadsereg ósdi szellemét. Másfelől pedig a nemzet, ha magába is fojtotta annyi időn át a mindunalan feltoluló keserüséget, de el nem felejtette soha, hogy mi mindent kellett eltürnie a békesség kedvéért, mennyi kegyetlen megaláztatást kellett végigszenvednie s mennyire szélesült egyre az örvény törvényesen biztositott jogaink s a vis inertiae erejénél fogva fennmaradt állapot között. Ez a kétfelé elágazó lélektani alakulás magyarázza meg a mai helyzetet. Az egyik oldalon a katonai körök elbizakodottsága duzzadt politikai hatalommá a magyar nemzet jogaival szemben; s a másik oldalon a magyar nemzetnek egyre gyarapodó keserüsége lett ugyanakkora hatalom a katonai hagyományos szellemmel szemben. Ez a két tényező már régtől fogva fegyverkezik egymás ellen, állig

TÁRCA

X. Pius, a jóságos.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Yartin.*

Pecci Joachim már a Lateránban pihen hüvös sirjában, hatalmas régi nemzetségek közt. Szomszédai Corsini, Massimo és Gaetani hercegek, kik közül többen nemcsak pápák valának, de a szentek seregébe is méltóknak találtattak felvétetni. Pecci Joachimnak törékeny földi hüvelye az egyház e fényes nevü fiai közt nyugszik, szelleme azonban még ott bolyong a Vatikánban. Hosszu uralkodásának, nagy egyéniségének, fölfogásának, ritka éles intelligenciájának, arisztokratikusan előkelő érzésének a hatása még halála után is oly erős, hogy szuggesztiója alatt állnak a lelkek, különösen a kuria bibornokaié és prelátusaié, kiket lassanként a saját fölfogására mintázott át s kik most nagyon elárvulva érzik magukat és a Vatikánt.

X. Pius, a riesei parasztfiu csak parvenü nekik s megválasztása valószinüleg csak a kölcsönös féltékenység eredménye. Csalódásuk alapos. Vártak egy szintelen embert, egy bábot, egy akaratnélküli pápát, akinél érvényesiteni lehet minden erősebb befolyást, aki labda lesz az egymással marakodó irányzatok közt, melyek a Propagandából, a jezsuita-generális szerény cellájából vagy valamelyik békés bibornok dolgozóterméből indulnak ki, s kaptak egy még ennél is alsóbbrendü lényt, ki jellemre, tekintélyre és kvalitásra nézve teljesen elüt a roskatag elődd hatalmas alakjától. Guiseppe Sarto nem fog egymással összeveszíteni népeket. Nem fog pártpolitikát üzni, nem fogja hajhászni a földi uralkodás kellékeit, a földet és hadsereget; enciklikái nem fognak védeni és támadni s főképpen nem fognak dörögni és villámlani; nem fog belekotnyeleskedni más államok ügyeibe, nem fog akarni kenetes pontifexi igék leple alatt világhatalmi politikát üzni, szövetségeket támadni, ellenszövetségeket támogatni, hanem megmarad a hitélet keretein belül, vigasztalója, tanácsadója, jóságos atyja akar lenni a katholikus orbisnak. Semmi egyéb.

Hát ez még hagyján. Ezt csak elnéznék neki a hierarchia oszlopai, mert ezektől a szelid jellemvonásoktól még nem omlik össze a rengeteg, a hatalmas, a fényes intézmény. A baj ennél sokkal nagyobb. Iszonyu, megmérhetetlen, fölfoghatatlan baj s elképzelhetetlen veszedelem . . .

. . . És komor aggodalmakba merülve járkálnak termeikben Oreglia, ez a zsarnoki természet, aki ha lehetne, még egy koronát tétetne a tiara tetejébe; a sárga Macchi, akin ugyan nem mulik, hogy már nem lobog az inkvizició fáklyája; a ravasz Rampolla, magyar hazánk e szeretetreméltó jóbarátja, e fönségesen nemes szív, aki pusztán az egyház rideg hatalmi érdekei szerint támasztana uj népeket s szánna halálra régi nagy nemzeteket. S ha ezek komoran járkálnak a termeikben, komoran méregeti végig dolgozószobáját a Vatikán sok másod- és harmadrangu prelátusa is, a főcerimóniárius, a szent paramentumok őre, az apostoli paloták kamarása, akiknek mindegyiknek van a fönt tisztelt nagyok közt példányképe és ideálja, s akik elszörnyüködnek, ha ezek is azt cselekszik, s logikátlan mosolyra huzzák szájukat, ha Oreglia is mosolyogni kegyeskedik. Rájuk is ragad az a levertség, az a komorság, mely a kuria bibornokainak nagy lelkét megüli, miként az Etruriából lehuzódó felhő a Monte Cavo ormát.

S ebben a borongásban baljóslatok villódzanak, rosz ómenek villámai cikáznak, s távoli menydörgés moraja hallatszik, amint koronként fölvonul az örök város fölé, magával hozva a Végzetet, mely ha rászakad a Szent Péter kupolájára és a Vatikánra, megrendül az Ecclesia sziklaalapja, ropog az egész intézmény s a hatalmas istenek különös kegyelme lesz, ha végképp össze nem omlik.

Pedig rászakad.

Ó, én San Pietróm, mely annyi magasságos dolgot inspiráltál nekem s ó, én édes Vatikánom, mely annyira a szivemhez nőttél Átrikánál is sötétebb tömegeddel csillaghimes nyári éjszakákon, mikor nesztelenül szövi munkáját az élet! Mi lesz belőletek, hogy még Macaulay ama bizonyos uj-zeelandi utazóját sem akarjátok megvárni s időnek előtte félitek az elkerülhetetlen Sorsot, mely immár nagy léptekkel közeleg, mert — — —

Mert a hármas korona uj ura, háromszáz millió hivőnek az irányt-szabója, Krisztus földi helytartója nem engedi megcsókolni a lábait, nem akarja használni a portantinát és a sedia gestatoriát, hanemha igen ritka alkalmakkor; ellenben mindenkit bebocsáttat, aki hozzá be akar jutni. Azonkivül bort mérnek a testvérei Riese szélső utcáiban.

Hát ez baj, nagy baj. A rideg analizishez azonban ne nyuljunk, mert rosszul járhatnánk, ha azt akarnók elemezni, hogy ennek mi az oka. Az uj pontifex szelid lelke-e, vagy paraszti származása, mely ősi atavizmus révén nem tudja magát beleélni semmi hivalgó pompába s nem

Lapunk mai száma tizennyolc oldal.

vértezetten régóta néznek farkasszemet egymással. Csak alkalom kellett, mely a roppant feszültségü ellentétet explózióra birja; s ha egyszer meggyulladt a szikra, akkor elemi erővel kellett a robbanásnak bekövetkeznie.

Az alkalom ime, megjött s meghozta a harcot is. Talán enyhithető lett volna a küzdelem lefolyása, talán el is lett volna halasztható még egy időre a tusakodás, ha az udvar épp a legkényesebb kérdésben nem halmoz az első perctől fogva mostanáig hibát hibára. Hiba volt az eleinte tanusitott makacskodás is, hiba a későn tanusitott engedékenység is, még nagyobb hiba pedig az, hogy amikor rászánták magukat az engedmények politikájára, akkor is szükkeblü maradt a felfogás s kalmár-mértékkel mértek egy gavallérságra számitó közvéleménynek. A helyett, hogy megadták volna a nemzetnek, amit kivánt, visszavonták azt a kivánságot, melyet vele szemben támasztottak. Azt hitték: a villámháritó arra való, hogy lefőzze a zivatart. Pedig az arra való, hogy okosan levezesse a gyujtó mennykövet.

Hát most ott vagyunk, hogy végleges leszámolásra készül az egymás ellen sikraszállott két hatalmi tényező: a katonai szellem elbizakodottsága s a nemzetnek megsebzett jogérzete. Ez a küzdelem elkerülhetetlen s elodázhatatlan. Mi a törvény alapján állunk, habár extra dominium vagyunk. A hadsereg birtokon belül van ugyan, de magával szemközt találja a magyar nemzetet s a magyar állam alkotmányát. Értjük a magyar király bánatát és keserüségét, de nem értenők, ha a magyar nemzetet okolná szenvedéseiért. Nem mivelünk, hü magyar népével kell rendbe jönnie a magyar királynak, hanem valakivel, akit egyedül ő kapacitálhatna. Ez a valaki: a legfőbb hadur.

BELFÖLD

A válság.

Budapest, augusztus 22.

A király elé hivott politikusok második sorozata is tul van a penzumán. Higyjük, hogy a király előtt tudtak olyan jól beszélni, mint ahogy utólag tudnak hallgatni. Mert az első sorozat és a második is állja a diskréciót s a nemzet ma sem tud sokkal többet a válság természetéről, mint tudott a mult héten. A helyzet változatlanul zavaros és rejtélyes.

Kevés amit biztosan lehet tudni s az a kevés nem alkalmas rá, hogy az aggodalmak sötétségébe világossabb színeket öntsön.

Bizonyos, hogy szóról-szóra bevált bécsi forrásunknak az a jelentése, mely a bécsi katonai tanácskozások eredményeként jelezte, hogy katonai engedmények nem várhatók. A kihallgatások első két napja után kétségtelen, hogy *a király olyanokat hallgat meg, akiknek véleményéről már informálva van s olyan információkkal szolgál, melyek még a minimumos apostolokat is lehangolják.* Nem kér, de szolgál információkkal s nem nyujt kilátásokat, sőt ő az, aki garanciákat kér a jövőre nézve. Engedményeket nem hozott, de biztositékokat óhajtana magával vinni, hogy ilyen kalamitások soha többé nem fognak ismétlődni. Mindez óriási mértékben lehangolta a király előtt megjelent politikusokat s a diskréción felül is lakatot tesz ajkaikra, hogy a végin nem éppen kellemes dolog arról beszámolni, hogy ők mentek kérni a nemzet számára s aztán a király kért tőlük Bécs számára. Az ugyanis a második pozitivum, hogy a katonai körök éppen azért küldték Budára a népszerü királyt, mert az ő személyes megjelenésétől, szavának varázsától s kérésének ellenállhatatlan erejétől csodát reméltek. Azt a csodát, hogy szorult helyzetükben nem kell áldozatot hozniok, sőt a magyar nemzet ujabb ajándékával lesznek gazdagabbak. A katonai engedményekre nem lesz szükség, sőt a parlament lesz olyan szives és föltalálja a házszabályok kezelésének olyan patent módját, mely a katonai körök megijesztését a jövőre lehetetlenné teszi. A király, ehhez képest, nem igért semmit, hanem ő kért igéretet. S tette ezt egészen szokatlan formában. Panaszkodott és lirai hangokat ütött meg. Azt mondta, hogy öreg és beteg, nem hitte volna, hogy aggkorában ilyen kegyetlen problémák elé állitják, kiméletet érdemelne, legyenek tekintettel a két állam együttmaradásának föltételeire és ne kockáztassák lehetetlen kivánságokkal a nagynehezen helyreállitott osztrák rendet.

Nagyon sok reménységgel a meghivott politikusok nem mentek Budára. De lehangoltabb állapotban politikusok még nem jöttek vissza Budáról, mint tegnap és ma.

A szabadelvüpárt, mely a diskrét politikusoktól nyilatkozatokat nem kaphatott, de az arcokat megfigyelnie mégis alkalma volt: egyáltalán nem titkolja rossz kedvét. Hiszen amióta a vidék hangulatának nyomása alatt kénytelen foglalkozni a helyzettel, ugyis folytonos kinszenvedésben tölti napjait. A párt megnyugtatását célozta az az intézkedés, hogy minden árnyalatnak vezető embereit belevették a királyi meghivások listájába. De a gondolkodó elemeket ez nem nyugtatja meg. Mindig inkább szükségét érzik, hogy a párt egyöntetü véleménye kifelé kidomborodjék s tudja meg a korona és tudja meg a nemzet, hogy mi a szabadelvüpárt álláspontja. Ezért foglalkoztak állandóan az értekezlet gondolatával. Akarták, hogy akár a nemzeti álláspont mellett, akár az ellen, domborodjék ki valahára a szabadelvüpárt véleménye. De ezeket a törekvéseket lefujták s a szabadelvüpárt még ma is ugy áll a helyzettel szemközt, hogy neki nincs kifejezett véleménye, de *róla* már van kifejezett véleménye a koronának is, a nemzetnek is. Ami ebben megalázó és szégyenteljes, fokozott mértékben átérzi a párt s az ő elégületlensége talán az egyetlen biztató momentum az egész válságban.

Egyelőre azonban a párt tagjai még mindig azt hiszik fontosnak, hogy *ki* jön? Pedig az egyetlen fontos. hogy *mi* jön?

A személyi kombinációk körül forog minden beszélgetés. A gróf *Apponyi* Albert sánszai egyre esnek. Akik látták a tegnapi kihallgatás után és hozzáveszik azt a körülményt is, hogy minden kikérdezést kerülve, elutazott a fővárosból: tisztában vannak vele, hogy a helyzet embere ma nem Apponyi. S itt nemcsak az jön tekintetbe, hogy a szabadelvüpárt liberális elemei mindinkább fokozódó ellenszenvvel nézik s már azt is hangoztatják, hogy kilépnek a pártból akkor is, ha csak valami politikai államtitkárság is jutna Apponyinak. De egyszerüen világos, hogy mikor a korona minden lényegbevágó nemzeti engedménynek még a gondolatát is elutasitja magától, akkor *Apponyi a kabinetalakitással való megbizást nem reméltheti, de azt maga sem vállalná.* S áll ugyanez *Wekerle* Sándorra is. A király félti Ausztria békéjét, félti a hadsereg egységét s lirai hangon beszél a nemzeti követelések nyomán támadható zavarokról: hát ilyen körülmények között, bármilyen népszerü legyen egyébként, lehetetlenség a Wekerle-kombinációval komolyan foglalkozni.

Mindig szélesebb körökben emlegetik *Lukács* László jelöltségét és beszélnek olyasmiről is, hogy mint *Széll* Kálmán bukása után az udvarnál elhatározott dolog volt gróf *Tisza* István megbizatása, ugy most is már Ischlben eldöntött volt *Lukács* László dezignálása. S kétségtelen, hogy Lukács kedves az udvarnál, nem népszerütlen a parlamentben sem. De az ő jelöltsége a jelen pillanatban szintén nem vehető komolyan. Mint a parlamentben gyökerező s a nemzet hangulatát ismerő politikus, bizonyos nemzeti engedmények szüksége elől ma már ő sem zárkózhatik el. Nemzeti engedményt neki többet kellene hoz-

---

tud hozzászokni a rengeteg tömegek fölött való uralomhoz. A rideg analizishez azonban ne nyuljunk, mert azt találnók kisütni, hogy csakis a szegény sorsból származott főpapoknak és pontifexeknek van csak igazi érzékük az emberi méltóság iránt, az igazi emberszeretet és krisztusi alázat iránt, mig az arisztokrata papság, azonképpen a világi főurak is csak szájjal emlegetik az evangéliumi erényeket, de, bármily matadorjai is különben a hitnek és vallásnak, a társadalmi érintkezésben gőgösek és ridegek embertársaik iránt s nincs érzékük a földi nyomor enyhitése iránt.

A rideg analizishez pedig ne nyuljunk, mert akkor nagyon is megértjük, hogy a Vatikán előkelő származásu prelátusai fölötte elégületlenek a pápa egyszerü, jóságos modorával, s nem akar más embernek látszani, mint aminő. Megértjük, hogy épp *ezek* a legfőbb papok és bibornokok a legtürelmetlenebbek, ezek törekszenek az egyház uralmára s azoknak a kegyetlen (ó mily kegyetlen!) ceriméniáknak a megtartására, melyek ennek az uralomnak a külső dokumentumai s az emberi méltóság lábbal tiprói.

A rideg analizishez pedig ne folyamodjunk, mert különben megértjük, hogy mióta az egyház anyagi hatalma megcsappant, s mióta Olasz- és Franciaországban a bibornokok és érsekek nem rendelkeznek rengeteg évi jövedelem fölött, mikor ezek a méltóságok csak egyházi méltóságok, de nem járnak világi hatalommal, azóta a nagy főuri családok sarjai föltünően huzódoznak a papi pályától. Hol vannak a Sforza-Cesariniek, a Chigiek, a Colonnák, az Aldobrandiniek, holott ezelőtt néhány évtizeddel a szent-kollégium még e nevek viselőiből állt? Amikor egy római bibornok csak 30—40 ezer frank évi jövedelem fölött rendelkezik, akkor nem instálnak a papi pályából. Mert ki a bolond akar pap lenni csak azért, hogy krisztusi erényeknek, emberszeretetnek és evangéliumi jóságnak, alázatnak a meddő gyakorlásában tengesse életét? Parasztnak való mesterség, de a nagyur nem kér belőle.

Hát ne nyuljunk az analizishez. De mégsem állhatjuk meg, hogy egy jelenségre rá ne mutassunk. Olaszország északi és déli felét az ellentétek hatalmas fala választja el egymástól. Északról kerül ki Olaszország minden valamirevaló államférfia, ami ellen a déli politikusok nem egyszer tiltakoznak. Észak adja az országot fenntartó kereskedelmet, az ipart, a hatalmas termetü carabinieriket, a tudományt s a germán vér révén a hallgatagság, komolyság, egyszerüség becses erényeit. Nemkülönben a tiszta hitet s a vallási türelmességet. Az északi olasz nem oly fanatikus, nem oly babonás, mint déli testvére, s észak templomai nincsenek ugy teletömve fölcicomázott és aranykösöntyükkel teleaggatott Máriákkal, melyek ugy néznek ki, mint India bálványai; s ha valaha elkövetkezik a második reformáció boldog ideje, ugy ez Olaszországban okvetlenül északon ver legelőbb gyökeret.

És északról került ki Guiseppe Sarto is, ez időszerint X. Pius. Ime egy sacerdos maximus, 300 millió katholikus lélek feje, kinél megszakad a pápai tradiciók ama folyamata, mely a lábcsókban és az asszir pompában csucsosodott ki, no meg abban, hogy a pontifexnek minden Nagyszerdán az elébe hódolattal járuló római rabbinusnak a fejére kellett tenni a lábát. Ime egy sacerdos maximus, aki az utolsó krajcárig elpazarolja a pénzét, de nem az egyház agitációs céljaira, hanem a szegények közt. Ime egy sacerdos maximus, akiben nincs meg a Gyulák és Leók erőszakossága (igaz, hogy a müvészetszeretete sem), aki nem akar világi fejedelem lenni, hanem csak egyszerü jó pap, egyházának igaz vezére s Krisztusnak méltó helytartója. Ime egy sacerdos maximus, akinek uralkodása alatt Róma nem a politikusok és a diplomaták figyelmét fogja magára vonni, hanem a hivekét, akiknek lelki szükségleteit utóbbi időkben annyira elhanyagolták, akiknek vallási fölfogását oly tévesen irányitották s akiknek végre is fájdalmasan kellett tapasztalniok, hogy Krisztus egykori szelid vallásából antiliberalizmussá és antiprotestantizmussá sülyedt vatikanizmus lett. Ime a sacerdos maximus, kinek természetes értelme, melyet nem mételyezett meg a tömjénfüst, és egyszerü jó szive, melyet nem kérgesitettek el a fönnhéjázó pápai hagyományok, föllázadnak minden ellen, ami a pápaságban anakronizmus, s ami tátongó ürt képez a szegény és egyszerü isteni mester, Jézus Krisztus, és hatalomban ragyogó földi helytartója közt. X. Pius sokat meg fog tisztitani; s mivel egyenes, becsületes észjárásu ember marad a pápai fehér palást alatt is, környezete nem egyszer fog még elszörnyüködni az ő protestáns allürjei fölött.

Mintha válóutra jutott volna a pápaság, mintha bele akarna illeszkedni a modern idők keretébe, mikor az emberiség nem nyájakból, hanem emberi méltóságának tudatával biró egyénekből áll. Mintha X. Pius uralkodása képezné a két különböző korszak közötti intermezzót.

S nekünk ez az intermezzo nagyon jól esik. Róma nem fejt ki lelkeket fölháborító akciókat, tehát ellenakciót sem lesz kénytelen eltürni. Nem fognak dolgozni az egyház azon kohói, melyeknek működését nagy szomorusággal nézhette Jézus Krisztus; tehát meg fognak nyugodni a lelkek, jótékony pihenés üli meg a katholikus elméket, s meg fog szilárdulni az igazi vallásosság, elnémul a türelmetlenség riadója, mert a pápaságból kiáradó uj erő mindeneket kibékit, mindeneket eligazit s mindeneket összeegyeztet.

Ez az uj erő pedig, mely oly szokatlan jelenség a Vatikánban, a mindenekfölött diadalmaskodó *emberszeretet.*

nia, mint másnak. Engedmények pedig egyáltalán nem kaphatók. De különben is az ő jelöltségének előtérbe nyomulása annak tudható be, hogy a király soron kivül öt rendelte magához ma elsőnek. Ebből következtették sánszainak emelkedését. *Az ő kihallgatása azonban ma váratlanul elmaradt* s helyette a király a táviratilag Budapestre hivott gróf *Goluchowski* Ágenor külügyminisztert fogadta, mig *Lukács kihallgatása vasárnapra maradt.* Ezek után a kombinácziók valamivel rózsásabb szinekhez nyultak s a külügyminiszter kihallgatásából és pláne a közös hadügyminiszternek Budapestre való rendeléséből azt a reményt meritik, hogy talán a király a meghivott magyar politikusok egyszinü informácziói után mégis szükségét érzi az ujabb konszideráláshak. Ámbár viszont olyan felfogások sem hiányzanak, hogy a közös miniszterek éppen azért siettek le Budapestre, *nehogy* a király elhatározása meginogjon.

Az összes politikai körökben sötétnek látják a helyzetet. Ha a kormánypártot az bántja, hogy nincs módja a nemzet előtt állást foglalni, a függetlenségi pártot viszont az keseriti, hogy nincs módja álláspontját a király előtt kifejteni. Ma még türelmes ez a párt és hinni szeretné, amiben alig tud hinni, hogy a király a meghivott politikusok előterjesztései alapján kivezeti az országot és kivezeti a koronát is a válságból. Ha azonban bekövetkezněk az, amire a jelek mutatnak, hogy a király a hónap végén dolgavégezetlen hagyja el Magyarországot s jelentéktelenebb ügyek miatt a nemzet nyakán hagyja az elintézetlen válságot, akkor *a párt föltétlenül kérni fogja a képviselőház rendkivüli ülésének összehivását.* Erre a szabályok szerint husz képviselőnek aláirása kell, de lesz nyolczan is. Mert abban az esetben az ellenzék az egész válság anyagát, a nemzet egész fölháborodását bele fogja vinni a vitába s a vitával a nyilvánosságba. Attól, hogy a parlamentet királyi kézirattal elnapolhassák, az ellenzék nem tart. Amit pedig a *Pester Lloyd* ma este játszi körülirással sejtet, hogy az ellenzék obstrukcziójával szemben a koronának is van jussa talán obstruálni: azt az ellenzék tréfának veszi s hasonló játszi hangon azt feleli, hogy a korona esetleges obstrukcziójával szemben nem szándékozik a passziv rezisztencia álláspontjára helyezkedni, hanem a Ház rendkivüli üléseiben szóvá teszi az ügyet, ami annál kellemetlenebb lesz, mert *most már a korona tényeinek a vitába vonását elkerülni egyszerüen lehetetlen volna.*

Válságok egész láncolata fenyeget. A parlamenttől a koronáig minden féltésünk körébe esik. Ilyen körülmények között folyik tovább a kihallgatás a budai várban. Magyar miniszterek, közös miniszterek, politikusok dolgoznak versenyt az uralkodóval, mindnyájuknál többet maga az uralkodó. S nincs is a nemzetnek másban bizodalma, mint az ő bölcseségében, igazságos voltában, hozzánk való szivében és törhetetlen alkotmányosságában. Az általános nagy sötétségben az ő alakjának fényességéhez tapad a nemzet tekintete.

(A mai kihallgatások.)

A mai második napra megint négy politikus kihallgatása volt tervezve. Elsőnek *Lukács* Lászlót, másodiknak gróf *Szápáry* Gyulát, harmadiknak *Wekerle* Sándort, negyediknek *Hodossy* Imrét kérette magához a király.

A sorrend azonban váratlanul megváltozott.

Tegnap este ugyanis megérkezett gróf *Goluchowski* Ágenor külügyminiszter. Némelyek szerint öt rendelték le távirattal, mások szerint ő jelentkezett távirattal. Még az éjjel a Nemzeti Kaszinóba hajtatott, ahol többekkel tanácskozott. Ma pedig elmaradt *Lukács* László kihallgatása (csak holnap kerül a felség elé) és helyette *soron kivül legelsőnek gróf Goluchowskit fogadta a király.*

Mondják, a király már hajnali négy órakor fölkelt és szakadatlanul dolgozott. A kihallgatások azonban csak tizenegy órakor kezdődtek.

Elsőnek gróf *Goluchowski* Ágenor külügyminisztert fogadta a király. A külügyminiszter öt perczel tizenegy óra előtt érkezett s azonnal az uralkodó elé vezették. Teljes egy óra hosszáig tartott a kihallgatás s a külügyminiszter látható fáradtsággal jött le tizenkét óra után kocsijához.

Egy órára szólt gróf *Szápáry* Gyula meghivása. A grófnak azonban a kitüzött időn tul is várakoznia kellett, mert a király villásreggelinél ült. Mikor gróf *Szápáry* Gyula bement a királyhoz, a várlak előtt hangos lett az élet, mert felváltották a palotaőrséget, ami zeneszóval, Gotterhaltéval esik meg. Ez pedig nagy népsokaságot vonzott a palota környékére. A sokaságnak aztán jó alkalma volt megéljenezni *Wekerle* Sándort, aki akkor hajtatott a királyi lak elé.

Félkettőkor jött ki gróf *Szápáry* Gyula s nyomban utána fogadta a király *Wekerle* Sándort. Utolsónak maradt ma *Hodossy* Imre.

A félhivatalos *Budapesti Tudósító* a következőket jelenti a mai kihallgatásokról:

Lukács László pénzügyminiszternek ma délelőtt tizenegy órára kitüzött magánkihallgatását holnap délelőttre kellett halasztani, mivel ő felsége ideje ma más irányban tölötte igénybe volt véve. Ő felsége ma délelőtt tizenegy órakor gróf *Goluchowski* közös külügyminisztert egy óráig tartó kihallgatáson fogadta. Déli egy órakor azután gróf *Szápáry* Gyula és dr. *Wekerle* Sándor volt miniszterelnökök, valamint *Hodossy* Imre országgyülési képviselő kihallgatása következett.

(A szabadelvü klubban.)

A szabadelvü pártkörben a mai estjsorán nagyon mozgalmas volt az élet s a klub nagytermében váltakozó csoportokban vitatták a mind komorabbra forduló helyzetet. A pártban a képviselt különböző frakczók körében egészen egységes a hangulat abban a tekintetben, hogy igen sötét pesszimizmus uralkodik a lelkeken, bármilyen divergálók is különben az egyes csoportok nézetei és óhajtásai. A klubkiváncsiság várakozásainak kielégülését a mai kihallgatások se vitték előbbre, mert természetes, hogy a felség szobájában történtekről pozitiv felvilágositást senki se adott, sőt a három politikus közül, akit ő felsége ma fogadott, csak *Hodossy* Imre jelent meg a pártkörben. Gróf *Szápáry* Gyula már a délután folyamán elutazott a fővárosból. *Wekerle* Sándor pedig a klubból való távolmaradásával tért ki a kérdezősködők ostroma elől. *Hodossy* Imre, aki hosszabb időt töltött a pártkörben, szintén nagyon zárkózott volt, de nem titkolhatta el azt a tudomását, hogy a katonai kérdések nemzeti irányban való előbbre vitelének kilátásai szomoruan messze maradnak a közvélemény várakozása mögött. Ilyenformán mind több tapasztalati ténynyel erősbödik az a már tegnap kialakult impresszió, hogy a felség elé rendelt uraknak ezuttal nem a meggyőzős szerepe jutott, hanem annak a ténynek a felismerése, hogy a magyar nemzeti törekvések s a monárkia álláspontja közt a katonai kérdésekben veszedelmes inkompatibilitás mutatkozik.

A klub helyiségei esthosszat igen hangosak voltak és *Khuen-Héderváry* miniszterelnököt, *Lukács*, *Darányi*, *Plosz*, *Wlassics*, *Láng* miniszereket, *Andrássy* Gyula és Tivadar grófokat, *Falk* Miksát, *Hodossy* Imrét, *Berzeviczy* Albertet, *Hieronymi* Károlyt, gróf *Hadik* Jánost, *Kubinyi* Gézát, *Barcsay* Domokost látták majd az egyik, majd a másik csoportban feltünni. Vidámabb kedvü egyesegyedül gróf *Khuen-Héderváry* jövő-mult vagy multjövő miniszterelnök volt, aki az egyetemes szomoruság közepett még hangos nevetésre is tudott fakadni, mintha egyesegyedül neki volna reménye rá, hogy leszüretelheti a savanyu szőlőt. A kaszinó-párt hangtalan szemlélődésbe merül, mig az ó-liberálisok csapatjából kihallszik egy harsány kiáltás:

— Lekötöttük a szavunkkal, hogy negyvenen kilépünk a szabadelvüpártból, ha *Apponyi* akár feje, akár csak részese is lesz az uj kombinácziónak.

Azt hiszik, Apponyi Albert gróf Eberhardon teljességgel fölöslegesnek tartja ezt a fogadkozást, mert ő már bizonyára tudja, hogy az ő körülötte forgó kombináció semmiféle ilyen exodust nem sürget.

A kihallgatások még mindenesetre folytatódni fognak, de minthogy csodák ujabban már ritkán történnek, mind határozottabban kiformálódik a csalódás, amely illuzióvá foszlatja a nemzeti vivmányok sikerébe vetett hitet. És akik erős distingváló képességgel vannak megáldva, ugy definiálják a helyzetet, hogy Magyarország sebeit orvosolni nem lehet, nehogy Ausztria sebei kiujuljanak. Akik ilyenkor nem tartózkodnak attól, hogy szemforgató fontoskodással ugynevezett nagy, európai kérdéseket vessenek a mérlegbe, figyelmeztetik a panaszos kedvüeket a keleti bonyodalmakra, amelyek időszerütlenné teszik, hogy a hadsereg szervi egységébe vágó törekvések ilyenkor keressék az érvényesülést. És mozgósitott hadtestek raja jelenik meg egy-egy tulfejlődött fantáziában, holott tudvalevő, hogy az ilyen mozgósitó hirek nem komolyabbak a megrendelt menyköveknél, amelyeket Kalkan dörögtetett Szép Helena temploma előtt.

Voltak a klubban jelentékeny számban helyeslők is, akikről nem tudni bizonyosan, mi az valójában, ami a tetszésükkel találkozik. És ez urak helyeslő buzgósága nyilván abból fakadt, hogy egy ilyen hosszu interregnum alatt ki ne jőjjenek a gyakorlatból.

(Az ellenzék köréből.)

A szélsőbal tagjai ma nagyobb számban verődtek össze rendes találkozó-helyeiken és a hangulatból, amely soraikban jelentkezett, világosan megállapitható, hogy a legnagyobb elszántsággal kitartanak a maguk elé tüzött cél mellett, amely a hadsereg kérdésében a nemzet irott jogának érvényesitése. Uj erőre kapott ez a eltökélésük a vidékről visszaérkezett függetlenségi képviselők ama jelentései következtében, hogy a választókerületek polgárságának a nemzeti jogok kivivása annyira egyetemes akarata, hogy e szolidaritásban politikai szinkülönbségek teljesen eltünnek s az egész ország szinte egy táborba olvad. A közvélemény állásfoglalása az ellenzék akcziója mellett oly egyöntetü és parancsoló, hogy ez álláspontnak semmiféle csorbulása nem képzelhető el a nemzeti közvélemény leghevesebb tiltakozása nélkül.

Az ellenzék körében azt hiszik, hogy a királyi audienciák hétfőn befejeződnek és minthogy a felséges ur elutazása csak a hét végén fog megtörténni, ugy itélik, hogy az uralkodónak azokon a napokon belül még bőven marad ideje a meghallgatott vélemények és álláspontok mérlegelésére, ahhoz képest az uj miniszterelnök dezignálására és a kabinet megalakitása esetén az uj kormány kinevezésére is. Ha Magyarországnak a felséges ur elutazása előtt uj kormánya nem volna, az ellenzék ebben a leghevesebb parlamenti akció megindítására látna ujabb okot, mert legkivált az exlexes állapotban sem természetesnek, sem megengedhetőnek nem tartja, hogy Magyarország hosszu ideig kormány és parlamenti munka nélkül legyen, a most operáló kabinetet pedig nem tekintheti többé olyannak, amely a politikai felelősség szempontjából tekintetbe jöhetne. Minthogy pedig az ellenzék el van határozva, hogy a felséges ur eredmény nélkül való elutazása esetén sürgősen kérni fogja az elnöktől a képviselőház összehivását, a Khuen-Héderváry-kabinetet pedig nem láthatja olyannak, amelyet a helyzet mind válságosabb alakulásáért felelősségre vonhat, a megindulandó heves vita forgatagába olyan tényező kerülhet bele, amelynek a vita körébe való bevonását az ellenzék lojalitása eddig állandóan kerülte.

Holnap egy kegyeletes alkalom, Kossuth Lajos szobrának leleplezése *Balaton-Almádiba* szólít több ellenzéki képviselőt, köztük *Kossuth* Ferencet, *Eötvös* Károlyt, *Rátkay* Lászlót, *Fáy* Istvánt és *Lengyel* Zoltánt is. Utközben az egyik állomáson *Nessi* Pál kerülete választópolgárságának az élén

Törvényesen védett

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hashajtó jött forgalomba, mely ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél egy **„állandóan rendszeresitett“** kellemes székletételt idéz elő. A gyomrot tisztitja és erősiti. Fővárosi orvosok nagy előszeretettel rendelik székrekedségnél chronikus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalmakat nem okoz és teljesen ártalmatlan. Élvezetes ize által kiszoritotta az összes külföldi hashajtókat. Nagyon ajánlják olyan egyéneknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle hashajtó állandó bevételétől. — **Egy teljes doboz ára 80 fillér. Postán csak öt doboz megy 4 kor.-ért bérmentve.** Egyedül készíti **ERÉNYI BÉLA gyógyszerész Budapest, VII., Károly-körut 5. szám.** — **Kapható a gyógyszertárakban.**

Főraktárak: Lux Mihály, Muzeum-körut 7., Dr. Egger Leó, Váczi-körut 17., Török József, Király-utcza és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Kerepesi-ut 89. szám, Fodor J., Márokkói-utca és Király-utca, Gara és Roth, József-körut 74., Molnár és Moser, Koronaherczeg-utca, Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Széczi Lajos, Andrássy-ut 78. **Nagybani főraktár:** Fodor Márton, Király-utca 41. és Váczi-körut 10., Fodor J. „Sas drogeria“ Kerepesi-ut.

üdvözli Kossuth Ferencet. És ámbár nem remélik, hogy Kossuth Ferenc, akinek rezervált magatartása ilyen szituációkban ismeretes, ez idő szerint valami messzebbre menő nyilatkozatot tegyen, de igenis hiszik azt, hogy talán egy más képviselő, esetleg Eötvös vagy Rátkay ajakán meg fog csendülni a legközelebbi jövő parlamenti vitáinak hangja.

Az ellenzék harci kedvét is, keserüségét is fokozza az a föltevés, hogy *Goluchowski* külügyminisztert nem is a király rendelte ide, hanem katonai körök sürgetése, hogy a külügyminiszter a monárkia érdekeinek köpönyegébe tüntesse el a magyar álláspontot, ha iránta a felség jóhajlandósága ébredezni találna.

(Holnap.)

A király ő felsége holnap, vasárnap is folytatja a válság dolgában megkérdezendő magyar államférfiak kihallgatását. Délelőtt 11 órakor elsőnek jelenik meg a király előtt *Lukács* László pénzügyminiszter, akiről tévesen regisztrálták, hogy kihallgatása hétfőre marad. Délután 1 órakor következik báró *Bánffy* Dezső volt miniszterelnök kihallgatása, utána *Hieronymi* Károlyé s végül gróf *Zichy* János néppárti képviselőé.

Gróf *Goluchowski* külügyminiszter, aki a holnapi napot is Budapesten tölti, ma délután látogatást tett gróf Khuen-Héderváry miniszterelnöknél.

(A Reichswehr tréfái.)

A bécsi *Reichswehr* az utolsó hetekben élclapszolgálatokat tesz a magyar nemzetnek és legkivált a magyar ellenzéknek. Ma vezércikkével mulattat. Azt irja, — persze nem az osztrák, hanem a magyar olvasók cimére — hogy az ujoncok megtagadásából csak a magyaroknak lesz bajuk. Mert a hadsereg magyar kontingensének azt a részét, mely október elsejével hazamehetne, *benn fogják tartani decemberig, ha kell, jövő nyárig s ha másként nem megy, egészen 1905. elejéig.* Ez az egyik tréfa. A másik is cifra. Azt mondja a *Reichswehr*, hogy ha az egyetemi hallgató uraknak tetszett tüntetni a katonai követelések ellen, hát az elmaradt ujoncok helyett *majd benntartják az önkényteseket is.*

Hangulat kell hozzá, hogy valaki ilyen időkben ostoba tréfákat csináljon. Az Isten tartsa meg a *Reichswehr* hangulatát, — az eszét már elvette.

(A magyar nemzet és a „Magyar Nemzet".)

Azt ugyan megszokta a világ, hogy a *Magyar Nemzet* és a magyar nemzet nincsenek rendesen egy véleményen. De idáig a *Magyar Nemzet*nek megvolt az a jó szokása, hogy nagy konfliktusok idején a — *termésről* vezércikkezett. Ma kijött a flegmájából vagy utasität kapott és szokása ellenére öklelőzni kezd. *Aggodalmasnak*, sőt *veszélyesnek* látja a helyzetet — hagyján. Mi is annak látjuk. De az okot nem a nemzeti óhajtások lehetetlen bojkottjában, hanem a nép félrevezetésében látja. Furcsa szemüveg. A *Magyar Nemzet* ugy látja, hogy a magyar nemzet félre van vezetve. Vajjon nincs-e inkább forditva?

A *Magyar Nemzet* igy öklelőzik:

Könnyelmüségeket, sőt frivolságokat olvasunk nap-nap után. Az országot nemcsak az obstrukciós sajtó szórja tele nagyon hibás emociókkal, hanem azoknak a raja is, akik most — elhányva a legvaskosabb valóságokat is — *képtelen reményekkel és a politikai exigenciáknak semmiképpen meg nem felelő követelésekkel árasztják el a társadalmat.*

Ekkora *politikai ábrándozást* s a komoly lehetőségekkel ilyen könnyelmü játékot már rég nem tapasztaltunk a magyar közéletben. Itt *ugyszólván már minden józan megfontolás kiment a maga formájából és bizonyos licitáció folyik a népszerüségért a könnyelmü politikai szólamokkal.* Sajnáljuk, hogy ebben már olyanok is résztvesznek, akik néhány hét előtt még reális itélőképességgel dicsekedhettek.

Hogy ez az oktalan versenyzés, sőt elbizakodott terrorizmus az országnak amugy is nagyon kinos helyzetét most még kinosabbá, a kibontakozást pedig még nehezebbé teszi, azt könnyü belátni. A magyar politikában a küzdelemnek eme legkevésbé sem helyes módja eddig ismeretlen volt s ha eddig elő is fordult, jó eredményei nem voltak soha. Most sem tagadhatjuk, hogy a meglevő nehéz helyzetet *még jobban bonyolitja, a nélkül mégis, hogy a nemzetre nézve kedvező parlamentáris megoldás eshetőségeit csak valamelyest is javitotta volna.*

Egy bizonyos határon tul a dolgokra gyakorolt nyomás a természet törvényei szerint is rombolásokat szokott előidézni, avagy a *testek halmazállapotát egyszerre megváltoztatja.* És ez alól az államok életének dinamikája sem kivétel.

Ugylátszik, a *Magyar Nemzet*re „egy bizonyos határon tul gyakoroltak nyomást" és ez „a természet törvényei szerint" nála is rombolásokat idézett elő. Mert ez alól még a *Magyar Nemzet* dinamikája sem kivétel.

(A válság lefolyása.)

A függetlenségi párt lapja állitólag igen jó forrásból a következőket jelenti a válság lefolyásáról:

E hét végéig tartanak Budapesten a kihallgatások a királynál. Több mint valószinü, hogy koronatanács is lesz, még pedig ismételten. E hó 30-án a király Bécsbe megy, ahol az angol királyt fogadja. Még nem bizonyos, hogy a királylátogatás után azonnal elindul-e a király a hadgyakorlatokra. Az eredeti terv ez volt. Most azonban valószinü, hogy *az uralkodó előbb osztrák politikusokat, azután ujra magyar államférfiakat fogad Bécsben.* E tanácskozások célja a válság végleges megoldásának előkészitése. Gyors kibonyolódásra azonban éppen azért nincs remény, mert ezutial gyökeres és teljes megoldásra törekszik minden illetékes tényező. Hogy a megoldás csakis alkotmányos lehet, afölött nincs kétség. De *szeptember eleje előtt nem remélhető a válság elintézése.*

(Egy paralella.)

A szabadelvüpárt egyik legelőkelőbb tagja tudósitónk előtt igy nyilatkozott:

— A kihallgatások még csak most kezdődtek, de akár be is fejeződhetnének. Más célja a kihallgatásoknak nem volt képzelhető, mint a korona helyes informálása. A korona pedig, ennyi már kiderült, nem kér információt. Nemzeti engedményeket vártunk és házszabály-engedményeket kérnek tőlünk. Szóval: messzebb tartunk a kibontakozástól, mint valaha. Ezzel a helyzettel szemben sokan engedményt várnak a szabadelvüpárt esetleges egyöntetü fellépésétől s a nemzeti kivánságokhoz való föltétlen csatlakozásától. Akik ilyen reményt táplálnak, arra hivatoznak, hogy 1894-ben, hasonló válságos helyzetben, szintén Budapestre jött a király és *bár sulyos aggodalmai voltak az egyházpolitikai javaslatok ellen, alkotmányos érzülete meghajolt a többség egyöntetü akarata előtt.* De ez a paralella teljességgel hamis. Akkor olyan javaslatokról volt szó, melyek a király jóváhagyásával kerültek a kormányprogrammba, melyeket a többség kezdeményezett s melyeket csak Róma ellenzett. Most azonban percről-percre bővült a nemzeti követelések tartalma, a többség kezdetben ellenük volt s a közvélemény nyomása alatt törődött hozzájuk, a király sohasem akart róluk hallani s a leghevesebb ellenző most nem Róma, hanem Bécs. *Már pedig Róma messze van, Bécs pedig közel. Nagyon is közel.* Vérmes reménység tehát azt hinni, hogy a szabadelvüpárt kései állásfoglalása eloszlathatná a király sulyos aggodalmait. Ebben van éppen a helyzet nagy nehézsége. De itt van éppen a próbája is annak, hogy a király csakugyan legalkotmányosabb uralkodója Európának.

(Katonai hang mellettünk.)

A *Pester Lloyd* egy magasrangu *katona* tollából vezércikket közöl, mely ma — éppen ellenzéki körökben — érthető feltünést keltett. A cikk ugyanis többek között ezeket mondja:

Ha a viszonyok természetes fejlődése folytán elértünk a ponthoz, amikor — és ezt teljes meggyőződéssel mondjuk — *a rend és a kedélyek tartós lecsillapitása csakis nemzeti irányban adandó engedményekkel érhető el:* akkor a feladat az, megtalálni ama határt, amelyen belül a nemzeti célok elősegithetők a hadsereg és a vezetés egységének veszélyeztetése nélkül. Véleményünk szerint a kérdés megoldásánál a fősulyt arra kell helyezni, — és ezt a követelést törvényesnek is tekintjük — hogy *a magyar államesme megerősitése* és az ezt első sorban kifejező s az országban már szám szerint is tulsulyban levő magyarság a hadseregben támogatásra találjon, vagy hogy legalább a hadsereg e célok elérésében, amennyire a vezetés egysége megengedi, a leghatározottabban közremüködjék. Ezt a mostani viszonyok mellett eléggé biztositottnak látnók abban, ha törvényesen megállapittatnék, hogy *a német vezénylő tőnntartásával az összes magyar ezredek szolgálati viszonyában a legénységgel szemben a magyar nyelv használata törvényesen kötelező.*

Az alosztályok belső életében tehát (század, osztag, üteg) a magyar nyelv érvényesülne kizárólagosan; a század (osztag, üteg) rapportnál, valamint a magasabb instanciáknál, sőt a hadbirósági eljárásnál is a *magyar nyelv kizárólagos jogát respektálnia kell mindenkinek.*

A hadsereg egysége ilyenformán — a német vezényleti nyelv megtartásával, a tisztek szolgálati viszonyában, az alsó és felső instanciáknál, biztositva volna. Mi jól tudjuk, hogy nem minden magyar beszél magyarul, de ez — talán még nagyobb mértékben — vonatkozik a német nyelvre is, ugy hogy ebben a tekintetben semminemü hátrány nem származnék a hadseregre, ha az emlitett sztérákban a német nyelv helyett a magyar lépne életbe.

(A vezényleti nyelv körül.)

Két függetlenségi véleményt helyeznek ma egymással szembe. Mindakettő a vezényleti nyelv körül forog, még pedig gróf *Apponyi* Albertnek a függetlenségiekkel folytatott állitólagos megbeszélései öltetéből.

Polónyi Géza azt mondta egy ujságiró előtt, hogy a magyar szolgálati és vezényleti nyelv behozatalát tiz évre hajlandó elhalasztani.

Viszont *Lengyel* Zoltán a *Független Magyarországban* ma ezt irja:

Hogy a kérdésre feleljünk, tekintetbe kell venni, hogy mit akarnak a szállongó hirek és suttogó tárgyalások szerint programmba venni?

1. A magyar katonai oktatást.
2. A magyar tisztek visszahelyezését.
3. A jelvénykérdés valamelyes megoldását.
4. A nyelvkérdésnek tizesztendős határidő adását (állitólag ugy, *és ez a perfidia*: hogy a katonai hatóság tiz év mulva állapitaná meg az időt, mely alatt a magyar nyelv behozatik, tehát soha)

Ennek fejében követelik: a létszámemelést már ez évre, az indemnity, a költségvetés a kiegyezés és vámtarifa átengedését, a házszabályok módositását s talán még egyebet is.

Folyik az alku ez irányban. Mit jelent ez? Azt, hogy az ellenzék 10 hónapi küzdelem alatt sem érne el többet, mint amennyit már decemberben elérhetett volna.

Jelenti a januártól folyó harc és különösen a julius óta megujitott harc teljes kudarcát.

Az egymással szembeállitott két nyilatkozatról itt-ott szó esett. A mi tudomásunk szerint ez a kérdés még nem volt megbeszélés tárgya a szélsőbalon s ha a nagy konfliktus olyan könnyen el volna simitható, mint ez a kis epizódja, hát még elég jól állna az ország.

(Az uj katonai büntető-perrendtartás.)

A közös hadügyminisztériumban, mint a *P. Ll.* jelenti, egy idő óta serényen készitik elő azokat az intézkedéseket, amelyek az uj katonai büntető-perrendtartás tervezetének elfogadása esetén annak gyors és akadálytalan életbeléptetéséhez szükségesek. Ez intézkedések sorába tartozik a hivatásos hadbirák karának szaporitásáról való gondoskodás, amely célból a hadügyi kormányzat már hónapokkal ezelőtt felhivást bocsátott ki, amelyben kedvező feltételek mellett a hadbirójelöltek sorába való belépésre szólitotta fel a jogvégzett ifjuságot. E felhivás következtében tekintélyes számban jelentkeztek hadbirójelöltekül s eddigelé már nyolcvanon felül nyertek felvételt. Ami a hadbirójelöltek kiképzését illeti, e tekintetben is megtörténtek az uj perrendtartás életbeléptetése esetén szükséges módositások és intézkedések. Ama hivatásos hadbirójelöltek beosztása tekintetében, akik a polgári perrendtartást gyakorlati uton a magyar korona országainak területén fekvő biróságnál óhajtják elsajátitani, a hadügyi kormány a magyar királyi igazságügyminisztériummal egyetértőleg fog intézkedni.

Az uj katonai bünvádi-perrendtartás tervezete jelenleg átnézés és véleményezés céljából a magyar s az osztrák kormánynál van.

KÜLFÖLD

Királyunk a pápánál. A párisi *Rappel* szerint az osztrák-magyar diplomácia a Vatikánban tapogatódzik, vajjon most lehetséges volna-e, hogy Ferenc József király a pápát meglátogassa. Nagyon ujjból szopott „értesülésnek" tartjuk.

A bolgár fejedelemről. Bolgár lapok egy idő óta heves szemrehányást tesznek Ferdinánd fejedelemnek azért, hogy a legnagyobb zavarok idején külföldön tartózkodik. A fejedelem távol-

maradásának az oka most kiderült. Néhány nap óta heves rheumatikus bántalmakban szenved, ugy hogy kénytelen ágyban feküdni. Ez az oka annak, hogy a fejedelem, aki a murányi várban lakik, a bolgár kormány sürgető hivása dacára eddig még nem tért vissza Szófiába. A fejedelem a mult héten unokaöcsének, *Siegfried* bajor királyi hercegnek látogatását fogadta, akivel éveken át haragban volt, most azonban kibékült vele. Szófiából azt jelentik, hogy a bolgár miniszterek választási körutra akartak indulni az országban, de minthogy a fejedelem értesitette őket, hogy a jövő héten visszatér Szófiába, körutjukat elhalasztották. A bolgár tisztikar a fejedelmet trónralépésének évfordulója alkalmából táviratilag üdvözölte, mire a fejedelem a következő távirattal válaszolt:

Köszönet önöknek szivem mélyéből. A hadsereg az én büszkeségem és éppen ugy számitok reá, mint tizenkét év előtt. A hadsereg a trón és dinasztia vára, amelyik államunk jövőjét biztositja.

Ferdinánd.

A balkáni forrongás.

Budapest, augusztus 22.

Berlinben a keleti helyzetet nem tartják kritikusnak. Ami Oroszországnak a portához intézett ultimátumát illeti, ez éppen nincs ugy formulázva, hogy ennek nemteljesitését Oroszország casus belli-nek tekintené; ellenkezőleg, minden követelés ugy van benne megszerkesztve, hogy ezeket a porta bátran elfogadhatja s — mint táviratainк jelentik — el is fogadta. Ezekután valószinü, hogy az orosz flottát visszahivják a török vizekről.

Az ultimátumból közöljük a következőket:

A katonákat, akik *Rosztkovszki* meggyilkolása után a katonai sütőházból arra menők kocsijára lőttek, továbbá az összes polgári és katonai funkcionáriusokat, akik közvetve erkölcsileg felelősek a gyilkosságért, ki kell kutatni s meg kell büntetni. Az összes funkcionáriusokat, akik az orosz konzuli ügyvivő és a magyar-osztrák konzul által közösen megejtett vizsgálat következtében különböző erőszakosságokkal vannak vádolva, haladéktalanul el kell mozditani és meg kell büntetni. Az igazságtalanul elmozditott *Izmail Hakkit* vissza kell helyezni hivatalába. *Hilmi* basát az orosz és magyar-osztrák konzul által az erőszakoskodásokért és kihágások ügyében teljesitett nyomozat meg nem felelő és részrehajló megvizgálásáért meg kell róni és e konzuli nyomozatnak ártatlanul elfogott tanuit szabadon kell bocsátani. Végül mielőbb külföldi tiszteket kell alkalmazni a csendőrség alapos szervezésére.

Mint ebből látható, a jegyzék tartalma nem egyéb, mint *Lamsdorff* külügyminiszternek *Szinovjev* nagykövethez e hónap 11-ikén táviratilag intézett rendeletének teljesitése. Az orosz nagykövetség eddig nem kért hivatalosan elégtételt Rosztkovszki meggyilkolásáért. Minden erre vonatkozó török intézkedést a Jildiz-palota és a porta küldöttei közöltek vele. Ezekre válaszolva, *Szinovjev* nagykövet nyilatkozatokat tett, vagy a nagykövetség első drágománja adott át a portának erre vonatkozó különböző közléseket. Hivatalos követeléseket azonban orosz részről nem támasztottak s ez csak a mai jegyzékkel történt. Igaz ugyan, hogy az orosz követeléseket a porta jól ismerte nemcsak félhivatalosan Szinovjev révén, hanem az orosz hivatalos lap közleménye és a pétervári török nagykövet utján is. A szultán az itteni irányadó diplomáciai tényezőktől tanácsot kért. *Ezek mindnyájan az összes követelések teljes elfogadását s azonnal való pontos teljesitését ajánlották. Ennek következtében a szultán már a jegyzék átadása előtt kibocsátotta azt az irádét, amelylyel az összes orosz követeléseket elfogadja.* Tegnap délután a nagyvezér elnöklésével bizottság ült össze, amelynek tagjai a külügyminiszter, a belügyminiszter és az államtanács elnöke és megszövegezte a választ az orosz jegyzékre. Most már főleg az irádé végrehajtásáról lesz szó, amit orosz részről határozottan elvárnak, hogy az orosz hajóraj visszahivható legyen. Bulgáriától is elvárják orosz részről a gróf *Lamsdorff* által a szófiai diplomáciai ügyvivőhöz küldött utasitások komoly figyelembevételét és Bulgária saját érdekében szigoruan korrekt magatartást tanusit a komité-mozgalommal szemben.

A diplomácia tehát ugy ahogy elintézte a maga dolgát, ellenben annál jobban bonyolitják a helyzetet a lázadók és a törökök, akik már fülig vannak a bandák erőszakoskodásaival. *Üszkübben nagy a rémület.* A törökök gyüléseket tartanak, lázitják a mohamedán lakosságot, ugy hogy a legközelebbi napokban könnyen mészárlás törhet ki. Az üszkübi váli parancsot kapott, hogy a redifeket az egész koszovói vilajetből hivja be, ami szintén arra mutat, hogy Üszkübben nagy események előestéjén áll. A törökök a bandák üldözése közben kirabolták *Armeneszko* falut, azután pedig fölgyujtották. Hasonló sors érte *Sztrbrn* és *Leisan* falvakat, hol gyermekeket s asszonyokat gyilkoltak le, mig a férfiak a hegyekbe menekültek s a fölkelőkhöz csatlakoztak. *Frekopane* falut a török csapatok eltörölték a föld szinéről, *Nelkazi* falut pedig alaposan összebombázták. A Csegan-hegység hemzseg a fölkelőktől, kik közt nagyon sok az asszony. Az asszonyok harcoló csapatjának *Lenka* tanitónő a vezére.

Konstantinápoly, augusztus 22.

Hir szerint a tegnapi minisztertanácsban a most már korrigált egyesitési tervezetet elfogadásra ajánlották a szultánnak. Az erre vonatkozó irádé megjelenését várják. Szükséges volna azután még az angol cimlettulajdonosok közgyülésének szavazata és végül a Dette Publique igazgatótanácsának végső hozzájárulása.

Konstantinápoly, augusztus 22.

Rosztkovszki temetése Monasztirban és a holttest elszállitása tegnap ünnepies módon incidens nélkül folyt le. A török hatóságok megtiltották a részvételt a bennszülött keresztény lakosságnak, ami ellen Mandelstamm orosz konzuli ügyvivő tiltakozott.

Konstantinápoly, augusztus 22.

A portának a tegnapi minisztertanács által a kibocsátott irádé alapján megállapitott válaszát az orosz jegyzékre, miután a szultán azt helybenhagyta, nyomban átadták Szinovjev orosz nagykövetnek. Ez tartózkodott minden nyilatkozattól, vajjon a válasz kielégitő-e és kijelentette, hogy azt elküldi kormányának, mely a cár elé fogja terjesztení. Csak az ő részéről történhetik a javaslatok elfogadása. Minthogy azonban az összes orosz követelések teljesittettek, a török és a diplomáciai körök azt tartják, hogy az ügy lényegileg be van fejezve. Még csak némi kiegészitések szükségesek. Igy például az idegen csendőrtisztek számának emelése, továbbá a többi követelések pontos végrehajtásának biztositása.

Konstantinápoly, augusztus 22.

Gryparis görög ügyvivő a portánál lépéseket tett a miatt, hogy a török csapatok *Krusevo* mellett megöltek görög embereket. Szerb részről a portánál barátságos felszólalások történtek a csapatoknak az üszkübi vilajetből való visszavonása ellen, utalással arra, hogy ez esetben az albánok ujból erőszakoskodnának a szerbekkel szemben.

Berlin, augusztus 22.

A *Lokalanzeiger*nek táviratozzák *Szófiá*ból:

Az *Autonómia* jelenti, hogy a drinápolyi vilajetben e hónap 18-án indultak meg a hadmüveletek a felkelők ellen. A távirati összeköttetést négy kerületben megszakitották. A Fekete-tenger mellékén fekvő *Vassiliko* várost megtámadták. A kaszárnyákat, a konakot és a táviróhivatalt dinamittal felrobbantották. A kikötő parancsnokát, *Mohamed Alit és három hivatalnokot elfogtak, sok katonát megöltek. Koturniko török falut leromboltak, más falvakat felperzseltek és egy török tábort felgyujtottak és elpusztitottak.*

Tegnap állitólag Drinápoly közelében *hatvan török katonát és két tisztet elfogtak a felkelők*, fegyvereiket elvették, aztán szabadon bocsátották őket.

Konstantinápoly, augusztus 22.

Török adatok szerint a komitébandák a kirkilisszei szandsákban (drinápolyi vilajet) mozgalmat idéztek elő és több falut felgyujtottak és kifosztottak, egyik verzió szerint tiz, másik szerint husz falut. A távirőösszeköttetés Drinápoly és Kirkilissze közt megzavartatott. A mozgalom ugylátszik, összefüggésben áll az orosz hajóraj megjelenésével. Az orosz hajóraj kiküldésének hirét a macedón bizottság mindenütt terjeszti és a macedónok érdekében való közbelépés kezdetének mondja, hogy az elkedvetlenedett ingadozó lakosságot a mozgalomban való kitartásra birja. A Yildizben igyekeznek az orosz flottatüntetésnek *látogatás jellegét* (!) adni. Ezért Iniadába küldték a Mosusie hajózási társaság egyik hajóját, hogy táviróállomást létesitsen. A hajó dohányt és gyümölcsöt is visz a hajóraj legénysége részére.

Konstantinápoly, augusztus 22.

A portának az osztrák-magyar és az orosz nagykövetekhez intézett közlései szerint az okridai, krzevói járásokban (monasztiri vilajet) több falu meghódolt és beszolgáltatta fegyvereit. A legutóbbi napokban nem fordultak elő nagyobb konfliktusok a bandákkal.

Bécs, augusztus 22.

*Filipopoliszb*ól táviratozzák a *Neues Wiener Tagblatt*nak: E hónap 8-án délután *Gerasikov* bankigazgatónak egy régi háza levegőbe röpült. Az explozió állitólag ugy történt, hogy robbantó anyagok készitésénél a munkások vigyázatlanul jártak el. A szerencsétlenség alkalmával három munkás és egy tizenhétéves leány, aki csak most tette le az érettségit a filipopoliszi gimnáziumban, életét vesztette. A munkások tagjai voltak a macedón bizottságnak. A robbanás a szerencsétlenek testét darabokra szakgatta és a véres holttesteket a *Marica* tulsó partjára, a török városnegyedbe vetette. A bolgár kormány eddig titkolta az esetet.

Salisbury meghalt.

Budapest, augusztus 22.

A tory-párt egyik vezéralakja, *Salisbury* Róbert marquis, mint késő éjjeli táviratunk jelenti, ma este hosszas, kinos betegség után meghalt. Az orosz-török háboru óta, de még előbb, a hires konstantinápolyi konferencia óta, hol Angliát képviselte s elkeseredett harcot folytatott Ignatyev ellen, mint miniszterelnök több izben irányitotta az angol politikát. Salisburyben utolsója tünt el a világból ama nagy angol történelmi politikai alakoknak, kiket a letünt XIX. század a XX. századnak örökségül adott. Április elsején töltötte be életének hetvenharmadik évét, s kivéve a legutóbbi időket, mikor meg-megujuló betegsége többször ágyhoz szegezte, elsőrendü szerepet játszott Anglia politikai életében. A közügyektől csak VII. Edvárd koronázása előtt vonult vissza. Polikai életéhez nem egy érdekes és nagyfontosságu esemény fűződik. Ránk nézve legfontosabb az, hogy a berlini kongresszuson, melyen szintén ő képviselte Angliát Disraelivel együtt, ő tette azt az inditványt, hogy Bosznia és Hercegovina megszállása s azután e tartományok kormányzása Ausztria-Magyarországra ruháztassék. A kongresszuson résztvevők azóta mind elhaltak, s most ő is követi őket.

Salisbury 1830. február 3-án született. Kiképeztetését Etonban és Oxfordban nyerte s atyja haláláig *Cranborne* lord név alatt az alsóház konzervativ pártjához tartozott. 1866-ban a Derby-miniszteriumban indiai miniszter lett, de mivel a minisztertársai által benyujtott reformbillt nem helyeselte, már 1867. márciusban visszalépett. Két évvel később Derby utódjaként az oxfordi egyetem kancellárja lett. 1874-ben a Disraeli-minisztériumban ismét átvette az indiai államtitkárságot. 1876-ban, midőn a keleti viszonyokban beállott zavarok miatt a konstantinápolyi konferencia összeült, Salisbury mint rendkivüli követ képviselte Angliát, de mivel Ignatiev orosz nagykövettel szemben tulságos engedékenységet tanusitott, a konferencia eredménytelen maradt. 1878-ban átvette a külügyek vezetését s Beaconsfield (Disraeli) keleti politikáját erélyesen támogatta. Ő kötötte Suvalovval azt a titkos szerződést, mely Oroszországot győzelmei dacára többrendbeli engedményekre kényszeritette. Anglia második megbizottjaként résztvett a berlini kongresszuson. 1880-ban a liberálisok győzelme folytán Beaconsfielddel együtt visszalépett. Ennek halála után állt a konzervativ párt élére, Gladstone bukása után pedig s azután Gladstonenak rövid életü miniszteriuma után 1886-ban mint miniszterelnök s a külügyek miniszere, ő vette át az angol kormány vezetését. Az 1886-ban végbement választásokban megbukott és ennek folytán visszalépett, de mihelyt Glavstone táborában a home-rull kérdés miatt szakadás állott be, Salisbury mint a konzervativ párt feje egyezségre lépett a frondeur liberális union-párt hiveivel és Gladstonet leszavazván, ismét kormányra jutott, Churchill lord kilépése után a külügyi tárcát is elvállalván. Külügyi tekintetben erélyesebb politikát kezdeményezett, Irországot pedig kényszerrendszabályokkal, olykor kis engedményekkel törekedett fékentartani. 1892. év augusztusban ismét vereséget szenvedett a parlamentben és visszalépett. Midőn az agg Gladstone 1894 március havában a magánéletbe vonult és Rosebery lordra bizta a kormányt, Salisbury, mint a felsőház tagja, arra szólitotta föl a Roseberry-kabinetet, hogy a home-rull kérdésben forduljon a

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitünő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok uj, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállitónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapittatott 1854-ben.

választókhoz, mitől azonban Rosebery idegenkedett. Később azt inditványozta, hogy a kormány a gyanus elemeknek Angliába vándorlását törvény által akadályozza meg, mit Rosebery szintén megtagadott.

A Rosebery-miniszterium 1895 junius 24-ikén lemondván, Viktória királynő Salisburyt bizta meg a kormány megalakitásával. Mint külügyminiszter is egyszersmind, sokat foglalkozott a dél-afrikai, szudáni és kis-ázsiai örmény mozgalmakkal s mindenáron Szudán visszafoglalására törekedett, az angol előőrsöket messze betolván a sivatagokba. Életének utolsó éveit nagyobbára az angol belügyeknek szentelte.

Halála, mely nagy részvétet kelt nemcsak Angliában, hanem az egész müvelt világon, nem jött váratlanul, mert régóta betegeskedett s bajához tegnap még vizibetegség is járult. Nagyszerü vidéki kastélyában, Hatsfieldben halt meg, családjának és rokonainak körében. Vagyona zömét és cimét legidősebb fia, Viscount *Cranborne* örökli, aki jelenleg külügyi államtitkár.

HIREK

Budapest, augusztus 22.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Augusztus 15-ikén uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Kitüntetés.** *Vaszary* Kolos hercegprimás ma irta alá *Szentkirályi* Antal a nagyszent Gergely-rend lovagjának, a római areopági nagykeresztlel és a gyémántos érdemcsillaggal való kitüntetéséről szóló ujabbi okmányát.

— **A lengyel vendégek Budapesten.** A lengyel vendégek egyik csoportja ma délelőtt a várba vonult. Sok nézője akadt a nemzeti viseletben lévő lengyeleknek, akik a siklón mentek fel a várba. Megtekintették a királyi palotát, annak melléképületeit, a Mátyás-templomot, majd pedig végigsétálva a bástyán, gyönyörködtek a remek panorámában. Innen részben kocsin, részben gyalog a Lukácsfürdő parkjába mentek ebédre. A lengyel vendégek nagyrésze ma utazott el fővárosunkból.

— **A bukaresti magyarok Szent István-ünnepe.** A bukaresti Szent István király-egyesület augusztus 20-án Szent István király emlékezetének megünneplésére a magyar társulat helyiségében igen szép ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyt délelőtt a Baracia-templomban istentisztelet előzte meg és utána magyar alkalmi szentbeszéd volt. Este 8 órakor volt a diszünnepély, amely alkalomra a magyar társulat diszterme zsufolásig megtelt magyar hallgatósággal. Az ünnepélyt a dalárda himnusza vezette be, amely után Huszti János egyesületi elnök tartotta ünnepi beszédét, a nagy nap jelentőségét vázolva Magyarország történelmében. Ezután magyar mükedvelők szép sikerrel eljátszották Kisfaludy Károly *A gyilkos* cimü vigjátékát. *Szabó* István egy monológot adott elő, mire az ünnepélyt a Fohász eléneklésével bezárták. Igen örvendetes, hogy a bukaresti magyarság nem mulaszt el egy alkalmat sem, hogy magyar voltának kifejezést adjon.

— **Arany érdemkereszt.** *Szent-Gotthard*ról táviratozzák: Szent István-napján adta át ünnepiesen *Papp* Antal szent-gotthardi főszolgabiró *Neubauer* Máté gyomafalvai körjegyzőnek az arany érdemkeresztet. Az ünnepélyt nagy banket követte, amelyen *Papp* Antal a királyt, *Gáspár*y Antal plébános az ünnepeltet köszöntötte fel.

— **Edvárd király inkognitóban.** *Karlsbad*ból táviratozza tudósitónk, hogy Edvárd angol király ma délután egy kirándulásról Marienbadból odaérkezett. A király automobilon jött Aich- és Mayerhöfenen át; ott megnézte a lóversenypályát, majd ellátogatott a Moser-féle üveggyárba azután a *Papp*-fogadó terraszán ebédhez ült. A tulajdonos *felségnek* szólitotta királyi vendégét, de Edvárd király figyelmeztette a fogadóst, hogy őrizze meg inkognitóját. A szálloda hirneves tulajdonosa sietve elhivatta a katonazenekart, amely azután ebéd alatt a király asztala mellett játszott. Természetesen hamar hire futott Edvárd király érkezésének és nagy közönség gyült a fogadóba. Délután három órakor a király ismét automobilra ült és visszatért Marienbadba.

— **Magyar önérzet.** Amit külföldi képviseletünk elmulaszt a magyarság külön állami és nemzeti jellegének kidomboritására, azt szerencsére helyrepótolja olykor egy-egy külföldre vetődő magyarnak önérzetes fellépése. Ha minden más alkalommal is örömmel veszünk tudomásul ilyen hozzánk vetődő hirt, kétszeres örömmel regisztráljuk most, midőn egy derék magyar leány tanitotta meg a párisi *Sorbonne* igazgatóját, hogy mi a különbség a magyar és osztrák között. Az önérzetes magyar hölgy a kassai állami felsőbb leányiskola egyik tanitónője, aki a párisi egyetemen kivánta befejezni irodalmi tanulmányait. A kisasszonyt természetesen az osztrákok közé sorozták, de ő ez ellen addig és olyan erélyesen tiltakozott, hogy végre magyar honosnak vezették be a Sorbonne anyakönyvébe. Mikor aztán a tanév végén vizsgára került a sor, irásbelinek *német* szöveget tettek elébe, hogy forditsa le franciára. A kisasszony egyideig csak nézte a papirlapot, aztán tisztelettelje sen megkérdezte az illető tanártól, hogy mért adnak elébe olyan nyelvü szöveget, melyet tudnia nem kötelessége, minthogy ő nem osztrák állampolgár, hanem *magyar*. A professzor az igazgató elé ment az ügygyel és ez meghallgatván a kisasszony érvelését, a német szöveget *magyarral* cserélte fel. Ezt aztán le is forditotta a kisasszony, még pedig nagyon jól! A kisasszonytól tanulhatnak külföldön élő diákjaink. Megtanulhatják, hogy önérzettel és akaraterővel minden egyes ember sokat tehet a magyar állami és nemzeti jellegnek kidomboritására és elismertetésére. A kisasszony vizsgai szövege az első magyar szöveg volt, melyből a Sorbonne-on forditottak, de reméljük, hogy nem az utolsó.

— **Gyöngédség a hivatalos lapban.** A hivatalos lapban árverési hirdetmények is jelennek meg. Ez és ez ellen a boldogtalan halandó ellen, ennyi és ennyi összeg erejéig árverés van kitüzve ingóságaira, vagy ingatlanaira. Ez kellemetlen. De a világnak, vagyis az árverésekből élőknek mégis tudniok kell a dolgot. Hanem van még gyöngédség a magyarban. Ime: *Tankó* János brassói birósági végrehajtó árverési hirdetményt bocsátott ki, amelyszerint a dr. *Mandl* Samu tömeggondnok ügyvéd által képviselt *F.* Samu vagyonbukott ellen 1903. évi január hó 5-én foganatositott csődleltárba foglalt és 11.365 koronára becsült könyvbeli követelések nyilvános árverésen el fognak adatni. *F.* ur követelései augusztus hó 29-én kerülnek a tömeggondnok brassói lakásán eladásra. — *F.* ur lakásán... Ha ez sem gyöngédség Tankó bácsitól és a hivatalos laptól, akkor nincs többé gyöngédség.

— **Parasztlázadás Horvátországban.** *Zágráb*ból táviratozzák: *Zlatár*ban a mult éjjel véres összeütközés volt parasztok és csendőrök között. A parasztok megtámadtak egy csendőrjárőrt, amely kénytelen volt fegyvert használni. *Egy paraszt meghalt és többen megsebesültek.* Hogy hányan sebesültek meg, nem lehet tudni, mert a parasztok magukkal vitték a sebesülteket.

— **Kubelik magyar állampolgár.** *Debreczen*ből táviratozzák: *Kubelik* Ján hegedümüvész ma tette le a honpolgári esküt és közgyülési határozattal megkapta Debreczen városa illetőségét. *Kovács* polgármester Széll Farkas táblai tanácselnök és nagyszámu előkelőség jelenlétében lelkes beszédet intézett Kubelikhez, ki az esküt magyarul tette le, megfogadva, hogy hü magyar lesz a külföldön is és Debreczenhez, második otthonához, holtig ragaszkodni fog.

— **Masin ezredes becsületrendje.** Párisból táviratozzák, hogy a becsületrend bizottsága ki akarja törölni tagjai sorából *Masin* szerb ezredest, aki részt vett Sándor király és Draga királyné meggyilkolásában.

— **Geológusok Erdélyben.** *Böckh* János miniszteri tanácsos és a magyar királyi földtani intézet igazgatója ma a hunyadmegyei Brádra érkezett, hogy a környéken működő geologusokat ellenőrizze. E őször dr. *Pálya* Mór oszt. geológust fogja felkeresni, aki Abrudbánya vidékét térképezi, majd dr. *Papp* Károly geologushoz megy, aki Alvácza és Kazanesd ércermő vidékein végez részletes geologiai vizsgálatokat. Végül dr. *Böckh* Hugó bányatanácsoshoz Bihar-vármegyébe megy, aki mint a selymecbányai akadémia geologiai tanára, a nemrég elhunyt *Pethő* Gyula főgeológus félbenmaradt munkáját munkáját folytatja. Vaskóh környékén végezvén térképezést. *Böckh* igazgató innen a Marosvölgyében működő geologusokhoz utazik.

— **Patti Adelina.** Azt irják róla, hogy visszatér megint a nyilvánosság elé az egykor annyira ünnepelt énekesnő, miután sokáig visszavonultan élt kastélyában. Egyelőre Amerikába megy s New-Yorkban és Bostonban énekel. Aztán bizonyosan Európát sem veti meg Patti Adelina és itt is fog énekelni.

— **A szentes—csongrádi Tiszahid.** A Szentes és Csongrád közt épült tiszai vashid teherpróbája és müszaki felülvizsgálata ma ment végbe. A hidépités igen jól sikerült.

— **Rothschild prokuristáját megrabolták.** *Interlaken*ből táviratozzák, hogy a Windsor-fogadóban tegnap éjszaka megrabolták a bécsi Rothschild-ház *Szidry* nevü prokuristáját. Minden jel arra vall, hogy a rablók kloroformmal elkábitották, aztán egy ezer koronás bankjegyet, kilencszáz frank papirpénzt loptak el tőle. A rablók egyikét a rendőrség már letartóztatta; ez egy *Marsan* nevü barcelonai diák, akinél a pénz egy részét is megtalálták.

— **Garibaldi Menotti meghalt.** *Garibaldi* Menotti tábornok, a nagy szabadsághősnek az idősebbik fia, mint római táviratunk jelenti, ma néhány napi betegség után Rómában meghalt 60 éves korában. Garibaldi Menotti 1862-ben már atyja oldalán harcolt, 1870-ben a francia-porosz háboruban Dijonnál küzdött, ezután pedig képviselő lett. Nagy apáknak a fiai nem igen szokták örökölni apjuk kiváló szellemi képességeit. Igy volt ez Menottinál is, kinek sem képviselői működése, sem a társadalomban való szereplése nem érdemes különösebb felemlitésre. Élete csöndben folyt, minden nagyobb emóciók nélkül, apránként fogyasztván azt a nagy tőkét, melyet számára a Garibaldi-név képezett. Egyéb képességek hiányában, minden lehető alkalommal fegyvert fogott a vélt elnyomottak s a gyöngébbek mellett, de az általa védett ügy mindig vesztett. Vesztettek a franciák, s vesztettek a görögök is, akiket a törökgörög háboruban szintén „segitett". Mivel a katonát a siker teszi népszerüvé, Menotti sohasem volt nagyon népszerü Olaszországban. A Garibaldi-név szinte morális presszióval nehezedett rá, s kevés intelligenciájánál fogva azt hitte, hogy neki, mint Garibaldinak, minden harcban kell ténykednie, mely csak némileg is hasonlit szabadságharchoz. Mikor az albánok tavaly-harmadéve mozgolódni kezdtek, Menotti oda is akart epediciót vezetni, mely természetesen az „elnyomott" albánok mellett küzdött volna.

Garibaldi Menotti bélgyuladásban halt meg. Ma délután az orvosok konstatálták, hogy a beállott szivgyöngeség már csak igen kevés reményt hagy fenn. Garibaldit halálos ágyánál neje és három leánya, valamint sógorai vették körül. A halál hire, amelyet nyomban közöltek a királylyal, valamint a miniszterelnökkel, a városban mély benyomást tett. A város prefektusa a családtagoknak kifejezte részvétét. A szindako részvéttáviratot küldött.

— **Négy év a milliárdos pályán.** Parralban (Mexiko) érdekes ember halt meg a napokban. Ugy szólván napok alatt lett koldusból dusgazdag milliomos. A nevezetes férfiut *Alvaredo*nak hivták és négy évvel ezelőtt még bányamunkás volt, aki 30 centet keresett naponként. Ekkor egy hihetetlen gazdagságu ezüstbányát fedezett fel. De nemcsak szerencséje tette hires emberré, hanem az a mód is, hogy hogyan tudott pénzén tuladni. Ugy látszott, hogy a leghalványabb sejtelme sem volt valamelyes értékről és a pénz szórásában Mac Carnegien is tultett. Bárhová ment, kéthároms zázezer dollárt hordott magánál és éjjelnappal 8 fegyveres férfiu állt körülte őrt. Mexikóban külön szabót fogadott szobájába, akinek egyetlen feladata az volt, hogy őt a legujabb divat szinvonalán tartsa. Egyszer egy aranyáruval házaló embert vett észre az utcán. Megkérdezte tőle, hogy mennyiért adja el egész ládikáját. A házaló a legnagyobb szemtelenséggel tizenötezer dollárt követelt. *Alvaredo* szemhunyoritás nélkül fizettette ki neki az óriás összeget. Még szolgái is fitymálva turkáltak az olcsó órák és imitált drágakövek közt. Nemrégiben azzal bizta meg ügynökeit, hogy épülő palotája számára vásárolják meg a világ három legdrágább pianinóját. Egyáltalában mindent megvett, ami figyelmét magára vonta, csakhogy a pénzkiadás gyönyörüségében legyen része. Termeiben rakásszámra hevertek a drága, de teljesen használhatlan tárgyak. A jótékonyság terén is nagyszerü dolgokat produkált. Igy Parralban nagy kórházat épittetett szegények számára és ezt az utolsó orvosi müszerig maga szereltette fel. Ugyanott gyönyörü székesegyházat épittetett és mindenáron ki akarta fizetni Mexiko államadósságát. Ám ezt az ajánlatát a pénzügyminiszter nem fogadta el. (?) Megjegyzendő, hogy bányája, a Palwillo-bánya, a leggazdagabb egyike Mexikóban. Már több izben mesés összegeket ajánlottak neki fel érte, de ő hallani sem akart eladásáról. A derék ember különben azzal a szomoru tudattal távozott a siralomnak ebből a völgyéből, hogy minden igyekezete hiábavaló volt, pénzén tudnillik nem tudott tuladni.

— **Ötven kilogrammos tokhal.** *Szatmár*ról irják: *Panyola* községnél ma egy óriási tokhalat halásztak ki a Tiszából, amelynek sulya 50 kilogramm és hossza két méter. Felbontásakor 8 kiló ikrát találtak benne.

Andor és András **Herczeg Ferencz legujabb regénye** most jelent meg. Budapesti történet. Márk Lajos rajzaival. — Ára füzve 3 korona 20 fillér, diszkötésben 5 korona 20 fillér. **Singer és Wolfner** kiadóhivatala **Budapest, Andrássy-ut 10. szám.**

— **Uj játékbank.** Ugy látszik, a játékbankok a legjobban jövedelmező üzletek közé tartoznak, mert még az agyonütöttek sem akarnak meghalni. Tulajdonosaik mindent elkövetnek, hogy feltámaszszák őket. Ilyen feltámasztó kisérletet tettek a *Belgium*ból kikergetett játékbank-tulajdonosok is, amennyiben *Altenberg*ben uj játékbankot nyitottak. Hogy mért éppen Altenbergre esett választásuk, annak egyszerü oka az, hogy ez a hely *Belgium* és *Németország* közt egy 330 hektár terjedelmü semleges területen fekszik. 3500 lélekre rugó lakossága adót nem fizet, katonáskodni nem tartozik, szóval, paradicsomi életet él. A biráskodás a *Code Napoleon* tételei szerint történik, de a pöröket német és belga biróság előtt is folytathatják. A játékbank-tulajdonosok itt nagy biztonságban érzik magukat és *Altenberget* akarják játékkaszinóik központjává tenni. De örömük talán még korai, mert Németország és Belgium valószinüleg megegyeznek a semleges területre vonatkozólag, ha egyébért nem, már azért is, hogy a játékbankot ujra ki lehessen utasitani.

— **Mr. Schwab szabótrösztje.** A *Daily Mail* szerint *Schwab* Károly, az acél-trészt hajdani elnöke egy szabó-trészt szervezésén dolgozik. A trészt az amerikai szabókat ki akarja venni az önálló kereskedők sorából s az amerikaiak fölruházását egy kézben akarja koncentrálni. Legközelebb 100 ilyen szabóüzletet nyitnak meg New-Yorkban hat üzlet pedig már a napokban megnyilik, New-York után az Egyesült-Államok többi városai kerülnek sorra, amelyek mindegyikében ilyen üzletek fölállitását tervezik. Schwab, aki különben nagy optimista azt hiszi, hogy rövid két év alatt a szabó-trészt üzletei egy fél miltió embert fognak foglalkoztatni. New-Yorkban egy szakó-tanfolyamot is terveznek, melyen az iparosokat a szabóság minden ágában kiképeznék.

— **A szünidei gyermektelepek ünnepe.** A szünidei gyermektelepek is megünnepelték a király születésnapját. A lipiki telepen gyönyörü programmpontokban gyönyörködött a hallgatóság. A rendezés ezuttal is *Fürst* Ida igazgatónő buzgó asszisztensének, *Jellinek* Erzsébet tanitónő-jelöltnek szakavatottságát dicséri. Az előadás rendkivülien jól sikerült, zajos tapsokban részesült különösen *Sinayberger* Paula, aki szép énekével és ügyes táncával magával ragadta a közönséget, amely szeretettel tapsolt az ünnepló gyermekseregnek.

— **Lövés az osztrák-orosz határon.** *Lembergi* tudósitónk táviratozza: Néhány nap előtt két osztrák alattvaló a Zbrutz folyóhoz ment halászni. Egy orosz határőr rájuk kiáltott, s mikor az osztrákok nem hederitettek rá, a katona egyiköket *agyonlötte*. Azonnal törvényszéki vizsgálóbizottságot küldtek ki, amely megállapitotta, hogy az eset osztrák területen történt.

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete által létesitett és az illetékes minisztériumok felügyelete alatt álló *esti szaktanfolyamra* a beiratások már megkezdődtek. Az előjelekből itélve az előirt létszám csakhamar teljes lesz. A tandij az egész kilenc hónapig terjedő tanfolyamra 10 korona. Beiratási dij 4 korona. Az előadásokat elismert, kiváló tanerők tartják. Beiratkozni az egyesület titkári irodájában (VI. Andrássy-ut 13.) hétköznap este 8—10 óra, vasárnap délelőtt 9—12 óra között lehet. Részletes szabályzat ugyanott dijtalanul kapható.

— **Házasság.** *Sugár* Zsigmond fővárosi hirlapiró ma délelőtt kötött házasságot a VIII. kerületi anyakönyvvezetői hivatalban *Fröhlich* Etelka kisasszonynyal, özvegy Fröhlich Jánosné leányával.

Illyés Endre pénzügyminiszteri fogalmazó ma délelőtt esküdött örök hüséget Budapesten *Oroszy* Margitnak, Oroszy Géza leányának. Násznagyok voltak *Ballagi* Géza országgyülési képviselő és *Tabody* József cs. és kir. kamarás miniszteri tanácsos. A fiatal pár esküvő után Olaszországba utazott.

Sági István eljegyezte *Dékány* Mariska kisasszonyt Kecskeméten.

— **A vizek állása.** A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a *Duna* közepes vizállás mellett Passautól Aschachig és Gombostól Orsováig apad és közben emelkedik. Passaunál a Duna tegnap óta 30 centimétert apadt és a mai vizállás 405 centiméter, Budapesten a vizállás 322 centiméter és tegnap óta 4 centimétert áradt. A mai vizállásokból következtetve, az ujabban bevonuló árhullám tetőzése várható. Pozsonynál 23-án mintegy 400 centiméter, Komáromnál 24-én mintegy 460 centiméter, Budapesten 25-én mintegy 410 centiméter magassággal. A *Tisza* alacsony vizállásu és Tekeházától-Tisza-Ujlakig emelkedik, egyebütt apad. A *Dráva* közepes vizállás mellett Varasdtól-Barcsig emelkedik, lejebb apad. A többi folyók alacsonyan állanak és lényeges vizállás nem mutatkozik.

— **Iskolatársak találkozása.** *Ettenberger* Lajos jászberényi kir. ajárásbiró felkéri iskolatársait, akikkel 25 évvel ezelőtt Esztergomban érettségit tett, hogy szeptember 6-án a Vampetics-féle városligeti vendéglőben, Budapesten 5—7 óra között találkára megjelenjenek. Előzőleg kéri volt társait, hogy lakásaikat vele tudassák.

— **Kifogott holttest.** Szent István-napján *Kovácsevics* Tamás tengerészkatona az egyik monitorról a Dunába esett és bele is fult. Holttestét ma délután fogták ki az ó-budai hajógyárnál; bevitték a 17-es katonai kórház hullakamrájába.

— **Szocialista temetés.** *Esztergom*ból táviratozzák: *Biri* községben meghalt *Karaszek* Mihály 18 éves bányamunkás, akit egy csillébe fogott ló halálosan megrugott. *Karaszek* szocialista volt és elvtársai elhatározták, hogy szocialista temetést rendeznek neki. *Karaszeket* tényleg pap nélkül temették, *Weltner* Jakab szocialista agitátor Budapestről lejött és a sirnál politikai jellegü beszédet tartott. A temetésen az egész falu jelen volt és nagyon megbotránkoztak Weltnerék magaviseletén, ugy hogy Weltnernek még a halottasházból távoznia kellett.

— A rektram esernyője.

I. Az elválás.

A pályaudvaron két ifju beszélgetett. Kissé le voltak soványodva, mert csak az imént estek tul a preparandia képesitő-vizsgálatán és a bucsuzkodó murin. Az egyik, aki már szállt fel a vonatra, melegen szorongatta a barátja kezét és ujra meg ujra a lelkére kötötte:

— Aztán el ne felejtsd pajtás, amit megigértünk. Amikor csak módunk lesz rá, fölkeressük egymást. És megirjuk addig is sokszor, hogy s mint megy a sorunk.

— Meglesz pajtás.

Még egyszer összeölelkeztek, a vonat megindult. A távozó még akkor is leszólott egy ideig:

— A nyáron az anyámnál leszek. Aztán rögtön ird meg, ha álláshoz jutsz.

— Megirom.

Még egy intés, s a vonat eltünt. A másik ifju tanitó csak este utazott haza a szülőfalujába.

II. A találkozás.

Évek multak. A két ifju rektram bizony nem igen találkozhatott egyhamar, messzire vetette el őket a sors egymástól. De azért a barátság nem szakadt meg. Nagysokára mégis csak összekerültek. És pedig Szeged városában. Ott élt az egyik jóbarát és maradt is, ami volt, rektram. A másik meg, hogy Szeged tájékára vetődött, boldogan sietett be a városba. De meglepetésnek szánta magát, csak ugy toppant be váratlanul.

Nagy is volt az öröm, összeölelkeztek, összecsókolództak.

— Na de ilyet! Ez már jó eszme volt tőled!

— Magam is azt gondoltam.

— Hogy vagy édes cimborám?

— Hát csak ugy, lassan.

— Egy kicsit nekigömbölyödtél.

— Te sem maradtál el.

— De most már innen el nem mégy egy ideig.

— Bizony, pedig már holnap reggel kell menni.

Hát éppen csak ez volt a szomoruság. Ezen meg búfelejtővel segitettek. Addig iszogattak, hogy éppen csak ugy sebtiben lehetett már csak elrohanni a vasuthoz.

A vonat megint elszakitotta az egymást kedvelőket. A két öreg alig tudott elszakadni egyás kebléről.

III. Az ernyő.

A távozó hazatért. Az emlékek sokáig foglalkoztatták, mert csak nagysokára tudatta, hogy szerencsés volt a hazaérkezése. A levele végéről jó szokás szerint az utóirat sem hiányzott.

P. s. Akkor éjszaka a nagy esőben letettem előszobádba az esőernyőmet. Kérlek öregem, amint van, küldd el nekem a legközelebbi postával.

IV. A lelkiismeret.

A „öregem" ugyan ámult. Itt hagyta volna a cimbora az ernyőjét? Az ám, ott volt, még pedig nyitva, széttárva, a sarokban. Nyitva, széttárva... És ebben a pillanatban a cimbora elmosolyodott.

— Megtréfáljuk a kollegát.

Kapta az ernyőt és betette egy ládába. Egy nagy fenyőládába. Nem csukta be, hanem betette, ugy, „amint volt." Ez lelkiismeretes eljárás is volt, vicc is volt. Ugy, „amint van", mondta az utóirat.

V. A kő.

Vagy a bosszu. A rektram az esernyőjéért és a viccért fizetett két koronát. És erre született meg benne a bosszu gondolata. Nem sokat keresgélt, előszedte a régi jó sablont. Ő is küldött a postán valamit. Mikor a szegedi kollega kibontotta a postai csomagot, amit sehonnan sem várt, egy hatalmas mészkődarab került napvilágra. És egy levélke. Az megy igy szólt:

— Ez a kő esett le a szivemről, mikor régi derék esernyőm a kezembe került. Hát emlékbe elküldöm neked, kedves, vén kamerádom.

VI. Az ujabb találkozás.

Isten tudja, mikor lesz...

— **Négyezer milliós szélhámoskodás.** Amerikából hallatlan bünös manipuláció hire érkezik. Még Amerikában is meglepő arányu ez a szélhámoskodás. Az Egyesült-Államok indiánlakta departementjainak vezetője, *Hitchcock*, összejátszva alantas hivatalnokaival, apránként eladogatta az indiánoknak fenntartott területeket vállalkozóknak, akik e helyeken gyárakat és ipartelepeket létesitettek s kiszoritották földjükről, amely nekik megélhetést biztositott, az indiánokat. *Háromszázezer indián lett földönfutóvá*, akik az éhségtől és nyomortól üzve most a szomszédos területeket fenyegetik rablásaikkal és gyilkolásaikkal. Az elpaktált földekért, több mint hétszáz millió dollárt, tehát közel *négyezer millió koronát* kaptak a bünös hivatalnokok a vállalkozóktól. A dolgot a new-vorki *Times* fedezte föl s egyenes fölszólitást intézett *Roosevelt* elnökhöz, hogy inditsa meg haladéktalanul a vizsgálatot a bünös államhivatalnokok s első sorban *Hitchcock*, az indián ügyek vezetője ellen.

— **A kosaras-ember.** A rendőrség ma letartóztatott egy fővárosi cipészt, aki 9—11 éves leányokat tett szerencsétlenné erkölcstelen merényleteivel. Az állatias ember *Szomora* Pál 37 éves cipészmester; akinek a Lónyay-utca 11. számu házban volt az üzlete. Az elvetemült ember évek ota folytatta már bünös üzelmeit. Sok kis leányka vitt javitani való cipőt a suszterhez. *Szomora* ilyenkor bezárta a boltajtót és hiábavaló volt a kis leánykák jajveszékelése és segitségkiáltása, a lelketlen ember merényletet követett el ellenük. A napokban azután több szülő feljelentést tett *Szomora* ellen, akit a rendőrség ma letartóztatott.

— **Ellopott méreg.** *Thallmeyer* és *Seitz* gyógyáru-nagykereskedők szallitó kocsijáról ma délután egy ismeretlen tolvaj ellopott egy kis egykilogrammos csomagot, amely erős mérget tartalmaz és burkolatán „fekete méreg" jelzéssel van ellátva. A főkapitányság a közönséget saját érdekében arra kéri, hogy a csomagot, melynek értéke csupán 20 korona, ha kezébe kerül, szolgáltassa be a rendőrségnek.

— **A cselédek réme.** Veszedelmes asszonyt tartóztatott le a rendőrség ma *Juhász* Mára 34 éves napszámosnő személyében. Csavargásáért ki is tiltották már a fővárosból. *Juhász* Mari a vidéki tapasztalatlan cselédleányoknak volt a réme. A keleti pályaudvar előtt lesett az áldozataira. Hamarosan megismerkedett velük, jó helyet igért nekik, azután azzal az ürügygyel, hogy megőrzi a batyuba kötött holmijukat, elcsalta tőlük a ruhát, ékszert és mindent, amit a leányok vidékről magukkal hoztak. Ezekkel aztán megszökött. Sok leánynak lopta igy el a homiját, mig végre tegnap tetten érték és letartóztaták.

— **Letartóztatott zálogos.** A rendőrség ma letartóztatta *Lányi* Ármin czinkotai születésü 43 éves volt zálogháztulajdonost, aki a zálogcédulákból bünös uton hasznot huzott magának. Lányi, amikor a hajnalutcai zálogközvetitő-intézetét fölladta, zálogtárgyak kiváltásával, illetve zálogkölcsönök megbosszabbitásával foglalkozott. Közben mintegy háromezer koronát elsikkasztott. A neki átadott zálogcédulákat a maga hasznára értékesitette. Számtalan panasz érkezett ellene a rendőrségre, amely most letartóztatta.

— **Tolvajvilág.** A rendőrség letartóztatta *Neumann* Márkus rovott multu cipészsegédet, aki *Antal* Mihály ügynök Eörs-utcai lakásába betört és ékszert akart lopni. Neumannt már régóta kereste a rendőrség. Veszedelmes lakásfosztó, aki az utóbbi időkben temérdek lopást követett el. Amikor letartóztatták, tagadta, hogy ő Neumann *Berkits* Béla pincérnek mondotta magét. Csak akkor tört meg, amikor felmutatták a rendőrségen őrzött fényképét. — A rendőrség letartóztatta *Weisz* Ignác 22 éves bádogost, akit zsebtolvajláson tetten értek. — Tegnap délután tolvajkulcscsal felnyitották *Bárdos* Sámuel ügyvéd Dob-utca 78. számu lakását, ahonnan nagyobb összeget érő fehérnemüt és ékszert loptak el. Az ügyvéd családjával együtt nyaral a vidéken és a kár nagyságáról nem tudnak még semmit. — Az éjszaka betörők jártak dr. *Török* Aurél egyetemi tanár Istenhegyi-ut 7. számu villájában, ahonnan 300 koronát érő holmit elloptak. — Tolvajkulcscsal nyitották fel *Pável* István házmester Wesselényi-utca 4. számu lakását, ahonnan 140 koronát érő holmit loptak el. *Wéber* János mérnök lakását Ujpesten a Jókai-utcai 7. sz. a., ahonnan 150 koronát érő kerékpárt vittek el. *Kersántz* Ferenc vendéglős Margitkörut 14. sz. alatti lakását, ahonnan 200 koronát érő ékszert loptak. — Tegnap egy 14—16 évesnek látszó fiu állitott be *Németh* Mihály és fia cég Ujvilág-utca 11. számu ékszeres üzletébe azzal, hogy ő *Mayerhof* Mátyás ékszeres tanonc. A gazdája küldi, aki arra kéri Némethet, hogy adjon neki négy pár fülbevalót, a pénzt majd később elküldi. Németh gyanutlanul átadta a négy pár fülbevalót amivel a fiu elszaladt. Másnap derült ki, hogy a fiu csaló volt, mert Mayerhof senkit sem küldött ékszerért. A szélhámos gyereket nyomozza a rendőrség. — Az éjszaka betörők jártak *Szikorovszky* János posztókereskedő Báthory-utca 6. számu lakásában, ahol feltörték a kézi pénztárt és 177 korona 22 fillért, meg egy két koronáról szóló *Diebold* Károly névre kiállitott póstatakarékpénztári könyvet eloptak. A betörőket nyomozza a rendőrség.

— **Dadogók vizsgája.** A Skultéty Lajos tanár vezetése alatt levő dadogók állandó gyógyitó tanfolyamának bemutató előadása 25-ikén, kedden délelőtt 10 órakor lesz a piaristák főgimnáziumának Kőfő-utca 5-ik számu bejáratánál levő I./b. osztályban. Az előadáson az érdeklődőket szivesen látják.

— **Érdekes fogadás.** Szegedi levelezőnk egy érdekes fogadásról tesz említést. Egy ifju mindenáron egy Quarnerius-hegedüre akart szert tenni s egy kollegája azzal állt elő, hogy ő segit a bajon s fogad, hogy nem szükséges neki 10.000 forintot adni a hegedü beszerzésére, hanem elegendő rá 100 forint, de a fogadási összeg legalább is ilyen nagy legyen. A fiatalember el is hozatta a hegedüt, amely azonos a Quarneriussal. A hegedüben felejtett céduláckán e felirat volt olvasható: Reményi Mihály speciális hegedükészitő, Budapest, Király-utca 44. A fogadást és a kétszáz koronát ily módon könnyen megnyerte.

— **Az iskolai beiratások kezdete** alkalmából az elemi iskola tanulói már 4 forinttól, az alsó gimnázium, reál és polgári tanulói rövidnadrágos jó öltönyöket már 7 forinttól, hosszunadrágos öltönyöket már 9 forinttól, a felső gimnáziumi és reáliskolai tanulóifjak a legelegánsabb öltönyöket már 11 forinttól kezdve kapbatják a külön e célra óriási raktárral felszerelt férfiruha cégnél Koch Testvérek Károly-körut 26. sz. Minden deák egy iskolanaptárt díjmentesen kap.

(x) **Kávé- és teakülönlegességek** Fratelli Deisinger cégnél kaphatók. Budapest, Királyi bérpalota. Vidékre közvetlen Fiuméból is szállitunk.

(x) **Capillator** tudományos alapon készült egyetlen biztos és azonnal ható hajnövesztő és hajápolószer minden hajbetegség, őszülés és kopaszodás ellen. Egy üveg ára 5 korona. Főraktár: Magyar királygyógyszertár Budapesten, Marokkói-utca 2., vaalmint minden nagyobb gyógyszertárban és drogueriában is kapható.

(x) **Intézeti leány- és fiu fehérnemüeket** pontosan a megfelelő előirás szerint szállit a feltétlen megbizható *Stern* József fehérnemü cég Budapest, Calvin-tér 1. Alapitatott 1860 Részletes nyomtatott költségvetések postafordultával küldetnek.

(x) **Ischias, köszvény, rheuma, csonttörések** és ezek utóbajai ellen biztos gyógyulást nyujtanak *Herkulesfürdő* világhiru kéndus és sós melegforrással. Felséges tartózkodás a délmagyarországi Kárpátok ózondus hegyi levegőjében. Augusztus 26-tól kezdve 50% árkedvezmény.

A várban.

Budapest, augusztus 22.

Husz ember közül tizenkilenc bizonyosan jobban lelkesedik a főváros pesti oldaláért, ott is azokért az utcákért, ahol a fényes kirakatok mellett fekete tömegekben siet, rohan mindenki, mig a gondosan kövezett utakon dübörögve, zakatolva száguld és döcög a sok kocsi és ezer szemmel néz körül, aki a nagy kavarodásból át akar siklani az utca másik szélére. Csak kevesen érzik a diszes középületek közé ékelt tereken az előkelőségnek, az ünnepélyes hangulatnak varázsát, amely e csendes helyeken szétárad. A budai vár csendje ilyen ünnepélyes és fenn a hegy fokán ugy érezzük, mintha ez a tisztes városrész egyetlenegy óriási középületből állana, és mi ott járunk az udvaron, megfeledkezve mindarról, amit a pesti élet zaja eszünkbe jutat Most a máskor csendes budai vár is belekerült a modern élet forgatagába és ugy is marad még néhány napig, amig itt lesz a király. Aztán még látni lehet a dicsőséges Szent Jobbot a vártemplomban és ájtatos hivek még ma is hazafias kegyelettel zarándokolnak a szent ereklyéhez. De vonzzák a fővárosi közönséget azok az országos fontosságu tanácskozások is, amelyek odabent a királyi palotában, a király dolgozószobájában a haza sorsát vannak hivatva eldönteni. Azok a nagy urak, akik a király elé járulnak, mély hallgatásba burkolóznak, hát az arcukról, a járásukról szeretné leolvasni a nép, mi lesz, hogy lesz és leginkább, hogy ki lesz. Az ajkuk körül játszadozó mosolyból, a szempillák alatt megjelenő barázdákból is tudnak olvasni a kiváncsiak és ha rosszul olvastak is, az is megnyugvás az ily ráérő embereknek. Ezek az emberek szemfüles ujságirók módjára kilesik, hogy kik érkeznek a királyi palotába és mikor távoznak, és másnap, ha olvassák az ujságokban a fogadtatásokat, nagyon meg vannak elégedve magukkal, hogy megerősithetik, az ujságok értesüléseit. Persze ma is szép számban lepték el a haza sorsáért aggódók a Szent-György-teret, ahol délután összegyülekezett az a budai nép is, mely a várőrség zenekarát hallgatja.

•

Reggel nyolc órakor mise volt a vártemplomban; *Kanter* Károly apátplébános mondotta. A misén ő felsége nem volt jelen, mint ahogy hétköznap rendszerint nem vesz részt az istentiszteleten. Tegnap azért hallgatott misét, mert Rudolf, boldogult trónörökösünk születésnapja volt. Az istentisztelet után az ájtatosságra egybegyült közönség megnézte a Szent Jobbot, amelyet aztán Kanter apátplébános kiemelt az üvegszekrényből s a főoltár előtt üresen maradt a kazetta. Ezt is sokan nézték a délelőtt folyamán: a közönség soraiban ott volt dr. *Kohl* Medárd püspök is.

Gróf *Goluchowski* Agenor közös külügyminiszter pontban 11 órakor hajtatott a palotába. Éppen tizenkettőt ütött az óra, mikor Goluchowski a királyi palotából az udvarra érkezett s kocsiba ült. Mig a kihallgatás tartott, *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is fent járt a palotában. A krisztinavárosi szárnyon, a kabinetiroda felől ment be s *József Ágost* főherceg lakosztályában gróf Szápáryval, a főherceg udvarmesterével beszélt néhány percig, aztán elhajtatott. Háromnegyed tizenkettőkor *József Ágost* főherceg érkezett haza a honvédhuszárkaszárnyából, ahol rendszerint a délelőtt nagy részét mint hadosztálypárancsnok katonai teendőkkel tölti.

Alighogy kocsija kikanyarodott, sebes robogással jött gróf *Szápáry* Gyula fiakkere, tizenkét óra előtt öt perccel. A kocsi nem a főkapuban, hanem a déli melléklépcsőnél állott meg. Gróf Szápáry a főudvarmesteri hivatalba ment s látogatást tett. Ő felségének Goluchowski távozása után villásreggelit szolgáltak fel.

Félegy mult, mikor a király gróf *Szápáry* Gyulát fogadta.

A Szent György-téren most kezdett a budai nép gyülekezni a királyi vár őrségének felváltására. Zeneszóval, teljes diszben vonul föl ilyenkor a katonaság, mikor ő felsége itt van, s mig a szolgélat átadása, az őrszemek fölváltása megtörténik, ami rendesen egy órát vesz igénybe, a zenekar a Szent-Györgytéren játszik. Ma az utászok kerültek szolgálatba s a bosnyák zenekarral vonultak fel. A közönség egyelőre a várkapuba vezető utvonalakat lepte el, hogy a zászlóátadás ünnepélyességének szemtanuja legyen. Meghallgatta az ilyenkor szokásos diszjelet, némán halgatta a Gotterhaltet, aztán megindult a Szent György-térre, ahol a zenekar részére már helyet szoritottak.

A miniszterelnöki palotából nyitott kocsi robogott ki. *Khuen-Héderváry* Károly gróf felesége ült benne. A publikum az utvonal két oldalára futott, hogy utat nyisson. Khuen-Héderváry grófné a Dísztér felé kocsizott és áthajtatatott Pestre.

Csakhamar gróf *Csáky* Albin érkezett zárt hintóban a várba. Előbb a kormányelnöki palotába ment s néhány perc mulva folytatta utját a főudvarmesteri hivatalhoz. Itt is alig volt öt percig, a honvédelmi miniszteri palota elé hajtatott s félórát töltött *Kolossváry* Dezső honvédelmi miniszternél.

Félkettőre járt az idő, — öt perc hijja volt — mikor *Wekerle* Sándor nyitott kocsiban a Szent György-téren áthajtatott. Sokan ismerik, sokan köszöntötték s ő kinek kezével, kinek kalapjával intett, fogadva az üdvözlést.

Kisvártatva gróf *Szápáry* Gyula távozott a várból s félháromkor érkezett *Hodossy* Imre. Ő felsége *Wekerlé*t is, *Hódossy*t is fél-fél órai kihallgatáson fogadta.

Válópöri indiskréciók.

A bécsi ügyvédjelöltek memorandumban tiltakoztak az ellen, hogy az ügyvédségéd-kisasszonyok válópörök perirataiba betekinthessenek.

Túl a Lajthán, Ausztriában,
Hol patakban folyó a sör,
Nagy a lárma, herce-hurca,
Sok a patvar, sok a pör.
Szerencsére van azonban
Ott ügyvéd is, aki véd,
Sőt az ügyvédirodákban
Gyakori a nőségéd.
S bár dúl-fúl az ügyvéd-bojtár,
Hogy a nő nyakára nő,
Vigan ír ma, vigan ír ma
Keresetet ott a nő,
Vigan ír ma, vigan ír ma
Keresetet ott a nő.

Összebújt hát minden bojtár,
Kinek becses neme hím,
S tervet főttek ellenetek,
Bojtárkodó hölgyeim.
Fölírtak a miniszterhez:
— Tiltakozik a morál,
Hogy egy lány elrészletezze
A válókat miben áll!
De visszaírt a miniszter:
— Isten uccse, nem számár —
Lári-fári, hisz manapság
Ezt a lány jól tudja már.
Lári-fári, hisz manapság
Ezt a lány jól tudja már.

△

FŐVÁROS

(*) **Sport-egyesületek megadóztatása.** A kerületi elöljáróságok eddigelé a sport-egyesületekre is kivetették a szegény-alapot illető ötszázalékos jutalékot. A sport-egyesületek ez ellen a tanácshoz fölfebbeztek, kifejtvén, hogy a megadóztatás csakis a nyereségre irányuló előadásokra és mutatványokra vonatkozik. A tanács a fölebbezést fölülvizsgálat alá vette s a tiszti ügyészség, valamint a jogügyi bizottság javaslatához képest, az elöljáróságok határozatait megváltoztatta és a fölebbező sport-egyesületeket a dijak fizetése alól fölmentette, mert a szabályrendelet a dijakkal megrótt mutatványok közé sem a test edzésére alakult sport-egyesületeket, sem egyáltalában a nyereségre nem irányuló nyilvános versenyeket vagy mérkőzéseket nem számitja. Ennélfogva a tanács azokat a sport-egyesületeket, amelyeket az elöljáróságok már megadóztattak, a fizetés alól fölmentette, a jövőre nézve pedig kimondotta, hogy ilyen adó a sport-egyesületekre nem vethető ki.

(*) **Uj betegsegélyző-egyesület.** A III. kerületi (ó-budai) Szent Péter és Szent Pál-betegsegélyző-egyesület ma bemutatta az alapszabályait a tanácsnak, kérve, hogy terjesztené föl a kormányhoz, jóváhagyás végett. A tanács eleget tett a kérelemnek.

SZINHÁZ, ZENE

** **A viceadmirális.** Mialatt Kreosányi társulatának drámai személyzete a Népszinházban zsufolt ház előtt adja Gorkij remekét, az *Éjjeli menedékhelyet*, az operettszemélyzet vendégmüvészek segitségével arat őszinte és nagy sikereket a Krisztinavárosi Szinkörben. Ma kettős vendégszereplés volt: *Hegedüs* Ferenc, az Operaház és *Sziklai* Kornél, a Magyar Szinház tagja léptek föl *Millöcker* bájos operettjében, a *Viceadmirálisban*. A közönség szinig megtöltötte az arénát és szakadatlan derültséggel élvezte a vendégmüvészek jóizü játékát, különösen Sziklai kacagtató mókáit. Nagy része van az est sikerében *Perényi* Margitnak, aki zajos tapsokra ragadta a publikumot. F. *Kállai* Lujza kedves temperámentummal és tőle megszokott biztossággal játszott. A tapsból neki is bőven kijutott. *Jámbor* Ilonát graciózus táncáért halmozták el a tetszés jeleivel. Jól megálltották a helyüket *Berzsenyi* Julia, *Mihályi* Ernő és *Giréth* Károly. Az előadás azon a magas nivón volt, amelyet Kreosányi társulatától megszokott a közönség.

** **A Magyar Szinházban** néhány nap mulva befejezik azokat az átalakitási munkálatokat, amelyeket a nézőtéren a nyári szünet alatt végeztetett az igazgatóság. A megindulló szezonban a Magyar Szinház nézőterének teljesen uj képe lesz, a mennyezetet és a falakat átfestették és gazdagon aranyozták, a páholyok felszerelését megujitották és az ülésekre is uj áthuzatok készültek. A Magyar Szinház szeptember elsején, kedden nyitja meg kapuit *Lehár* Ferenc operettjével, *A drótostóttal*.

** **A Népszinház megvizsgálása.** Az állandó szinház vizsgáló-bizottság megszemlélte a Népszinházat s ennek alapján megállapitotta, hogy a szinház épületében nem fordult elő hátrányos változás; a tüzvédelmi berendezések és eszközök pedig teljesen rendben vannak. Meggyőződött a bizottság arról is, hogy az a hir, mely egy lapban jelent meg: hogy a nézőtér menyezete veszélyes állapotban van, valótlanság, mert a legkisebb hiba sincs. A szinház vizsgáló-bizottság kiadta az engedélyt az előadások megtartására.

** **A Király-Szinház megnyitása.** A főváros legujabb szinházán, a *Király-Szinházon*, amely *Beöthy* László igazgatása alatt az őszszel, október 15-ikén nyilik meg, szorgalmasan dolgoznak, hogy a megkötött szerződések értelmében október elsején a müvészi személyzet használatába bocsáthassák az uj szinházat. *Márkus* Géza müépitő, akinek tervei szerint készül a szinház, maga vezeti az épitkezést, amely már mai stádiumában azt igéri, hogy egyike lesz a főváros legszebb szinházainak. Az épitkezés befejezését megelőzte a müvészi személyzet teljes szervezése, melylyel az igazgatóság már elkészült, még pedig olyanformán, hogy a jeles énekestársulat mellé kiváló drámai erőket is szerződtetett. Beöthy László igazgató eddig hat eredeti és nyolc külföldi darab előadási jogát szerezte meg. A megnyitó estén *Martos* Ferencnek és *Huszka* Jenőnek, a nápolyi életből vett operettje, az *Aranyvirág*, fog szinrekerülni a cimszerepben *Fedák* Sárival, akit hároméves szerződés kizárólag a Király-Szinházhoz köt.

** **Városligeti Szinkör.** *Lehár* Ferenc nagysikerü operettje, a *Pesti Nők* naponta telt ház előtt kerül szinre a Városligeti Szinkörben. Tegnap a harcias mama szerepét, amelyet eddig *Latabárné* adott, Sellő Paula játszotta jókedvvel, ügyesen. A szinkörben vasárnap délután *Ujházi* Ede vendégfelléptével, mérsékelt helyárakkal *A vén bakancsos és fia a huszár*, Szigeti József énekes népszinmüve kerül előadásra. A mester nagysikerü vendégjátékát a jövő héten be-

fejezi és a *Heidelbergi diákélet* és *Országgyülési szállás* cimü darabokban bucsuzik két estén. Vasárnap este a *Pesti nők* cimü operettet adják.

** **Erkel-operette a Népszinházban.** Az Erkel-családnak, mely a magyar zeneirodalmat már oly sok jeles termékkel gazdagitotta, egy ifju tagja fog legközelebb a Népszinházban mint zeneszerző bemutatkozni. *Erkel* Jenő, *Erkel* Gyulának a Népszinház és az Operaház nyugalmazott kiváló karmesterének fia, *Masinka*, az *egyetem gyöngye* cimen operettet irt, amelyet elfogadott előadásra a Népszinház igazgatósága. A hangszerelés munkáját *Erkel* Gyula végezte. Az operette szövegét *Rössel* Nándor irta.

** **Szinésziskolat beiratás.** *Rákosi* Szidi nyilvánossági joggal felruházott és a kultuszminisztérium felhatósága alatt álló magánszinészikolájában e hó 24-én hétfőn, kezdődnek a beiratások és tartatnak szeptember 7-ig, amely napon ugyanis a fölvételi vizsga lesz. Az előadások szeptember 9-ikén kezdődnek. Az iskola növendékei, ez évtől kezdve, a végelbocsátó bizonyitványuk alapján tagjai lehetnek az Országos Szinészegyesületnek és minden külön fölvételi vizsga mellőzésével müködhetnek a vidéken is. Jelentkezni lehet délután 3 és óra közt az iskola helyiségében Kerepesi-ut 29. szám alatt.

** **Éjjeli menedékhely.** *Krecsányi* Ignác budatemesvári szintársulatának vendégszerepléssével a Népszinházban a jövő hét minden napján *Gorkij* Mazin *Éjjeli menedékhely* cimü drámája kerül szinre.

** **Budai Nyári Szinház.** A Budai Nyári Szinházban holnap, vasárnap délután a *Tündérlak Magyarhonban* cimü népszinmü, este pedig, továbbá hétfőn, kedden és pénteken *Sziklay* és *Hegedüs* Ferenc vendégfellépésével *A vicecadmirális* kerül szinre. Szerdán *Olgyán* Klotildnak, a Zeneakadémia növendékének felléptével Verdi *Rigoletto* cimü operáját adják. Csütörtökön *Sziklay* Kornél vendégjátékával a *Nap és Hold* cimü operette kerül szinre. Szombaton *Olgyán* Klotild második felleptével *Troubadourt* adják.

** **Énekiskola.** *Joncscu* Lázárné jóhirnevü énekmesternő (Marchesi párisi tanárnő tanitványa) magánénekiskolajában szeptember 1-én kezdődik a tanfolyam. Értekezni délután 3—5 óráig Kerepesi-ut 32. szám alatt lehet.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zenemükereskedésében Budapest Károly-körut 26. Operák és operettek szöveggel Goldmark, Berlichingeni Götz 18.— K. Bizet Carmen 10.80 Leoncavallo Bajazzo 14 40 K. Verdi, Aida 14.40 K. Ziehrer, Svihákok 12.— K. Khinai mézeshetek 12.— K. Lehár A drótostót 2 füzetben, magyar szöveggel 6.— K. Bob herceg 2 füzetben 6.— K. Katalin, Casanova, Kis szökevény, New-York szépe egyenkint 6.— K. Potpourrik szöveg nélkül Lincke. Indra 3.— K. Luna asszony 3.— K. A svihákok 3 60 K. Édes lányka 2 füzetben 6.— K. Keringők: Bob-keringő 2.— K. Luna-keringő 2.0 K. A drótostót-keringő 2 40 K. Amoureuse Valse42.40 K. Édes lányka-keringő 2.40 K. Hunnia-keringő 2.— K. Legujabb tánc a *Cake Walk* (betét a Mici hercegnő operettben) 1.80 K. Kedvelt kuplék és dalok: Huber, Stör ich? tréfás dalok 2.40 K. Grosz, Az én papám 1.60 K.. Kutschera, Ausser Rand und Band 1.60 K. Hirsch. Herzensdieb 1.80 K. Lorens, Hausball bei Brezina 1.80 K. Servus Brezina 1.80 K. A kis Cohn 1.80 K. Megvan már a kis Cohn 1.44 K. Aletter, A légyott 1.80K. Legujabb angol dal Good Bye. dolly Grayt (Isten áldjon Marinskám) 2.16 K. A gólya dal 3.— K. Legujabb 101 magyar dal cigányos modorban 3.— K. Dankó Pista 50 dala 4.— K. Nagy választék hegedü és cimbalom zenemüvekben, valamint raktáron van az összes zenedék tananyaga. Állandó vevők kedvezményben részesülnek. Jegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Jövendő.** *Bródy* Sándor kitünő heti revuejének, a *Jövendőnek* mai száma kiválóan érdekes. A változatos, értékes és gazdag tartalmu ujság cikkének ez a jegyzéke:

I. Ferenc József és politikája. Világbomlás Wekerle A kisbérlő. *Heltai* Jenő: Uj mesék. *Erdős* Renée: Mindég csak mennék. *Szokolay* Kornél: Izlám és kultura. *Molnár* Ferenc: Becsületbiróság. *Lukács* György: Az uj Hauptmann. *Gárdonyi* Géza: Gyermekkori emlékeim. *Lermontof*: A gladiátor. A féltékeny császár. *Erdős* Renée: Egy leány élete. *Tolsztoj* Leo: Háboru és béke. Természettudomány. A forradalom.

○ **Uj Idők.** Érdekes leszármazási táblát közöl az *Uj Idők* e heti száma. Királyunk, I. Ferenc József leszármazását mutatja Szent Istvántól. Van továbbá az emlitett számban novella Jókai Mórtól és Tutsek Annától, költemény Oláh Gábortól, cikk Lyka Károlytól és Igric tollából. A képek közül kiemelendő Neogrády Antal szép rajza, a párisi földalatti vasut katasztrófáját, a Humbert-pört és a szombathelyi iparkiállitást tárgyaló képek Az *Uj Idők*re bármikor lehet előfizetni és mutatványszámot kivánságára bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

○ **Kis Lap.** Forgó Bácsi *Kis Lapja* szebbnél-szebb meséket, elbeszéléseket, verseket, tréfás és tanulságos közleményeket tartalmaz, amikben igaz gyönyörüsége telik az apróságnak. Az Innen-Onnan rovat kedves tarkaságai, a természet világából szedegetett apróságok, a sok mulattató, fejtörő kép-szám és egyéb rejtvény mind igaz gyönyörüségére szolgál a *Kis Lap* olvasóinak. Előfizetési ára negyedévre 2 korona, melv összeg a *Kis Lap* kiadóhivatalába (Athenaeum) VII, Kerepesi-ut 54. sz. küldendő.

Nyilttér.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN
szanatóriuma és vizgyógyitóintézete
felnőttek és gyermekek számára. **Abbaziában.**
közvetlen a tengerparton, saját szabadrfürdővel. Családoknak, a tanuló ifjuságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. **Gyerekek 6 éven felül kiséret nélkül is felvétetnek.**

Óvja az egészségét!
Ezernél több kiváló orvos ajánlja!

Árjegyzés kivánatra mindenhová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák; a fuvardíjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a
SZT. LUKACSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások,
zuhany-massage, vizgyógyintézet villany-fényfürdők, gőzfürdők kő- és kádfürdők, gyógyvizivodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok stb. felől kimeritő prospectust küld ingyen a
Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az eladott menyasszony.** Egy pelyhedző állu fiatal legényke, aki sikkasztásra vetemedik, hogy szeretőt tarthasson magának s a mikor a hiányt megneszelik, el akarja adni a kedvesét jó pénzen, hogy ebből a megdézsmált kassza egyensulyát helyreállitsa. Dióhéjba foglalva ez a rövid meséje annak a tárgyalásnak, amely ma délelőtt folyt le a budapesti büntető törvényszéken, *Bakonyi* Kálmán biró elnöklete alatt.

Krémer Béla, foglalkozására nézve dijnok — jelenleg sikkasztásért, lopásért és csalásért fegyházat ül — tavaly nváron megszerette *Nagy* Idát, aki szabad óráiban Thaliának hódol. Az ismeretség rövidesen annyira fejlődött hogy a fiatalok közös lakást vettek s négy hétig turbékoltak szerelmesek módjára. A negyedik hét végén történt, hogy Krémert egyszerre csak megszólitotta a féltékenység ördöge. Gyanakodni kezdett s amint a következendők bizonyitják, nem egészen alaptalanul. Nagy Ida ugyanis egy napon azzal az ürügygyel, hogy egyik barátnőjével kirándulást tesz, elutazott a szállodából. *Krémer* látszólag beleegyezett, de titkon követte a leányt, s amikor észrevette hogy nem annyira kirándulás készül, mint inkább titkos légyott egy *Kerekes* István nevü bankhivatalnokkal, előtört rejtekéből, s kérdőre vonta a fiatalembert. Szitkozódott, káromkodott, közben pedig mélabusan felsóhajtott:

— És ez a lány nekem 300 koronámba került!

Kerekes gavallérosan visszavágta:

— Meg fogom téríteni a költségeit!

Néhány nappal később történt hogy *Krémer* sikkasztásai kezdtek napfényre kerülni. A szorongatott ifju, hogy pénzhez jusson aku alatt álló kedvesét mindunta an a nyakára küldözgette Kerekesnek, s azzal fenyegette őt, hogy meghurcolja az ujságban, följelenti a hivatalfőnökének s ráadásul jól elveri, ha nem adja meg az igért 300 koronát. Ha azonban megfizeti, a leányt átengedi neki. Kerekes megsokallta a fenyegetéseket és zsarolás miatt följelentette Krémert, akit közvetlenül azután egyéb büncselekményeiért is letartóztattak és három évi fegyházra itéltek. Ma a zsarolás kisérlete dolgában ült fölötte törvényt a biróság. Mindenekelőtt a vádlottat hallgatták ki, aki határozottan tagadta, hogy ő zsarolt volna.

— Miért volt féltékeny? — kérdi az elnök.

— Mert Ida egy versikét kapott, amely igy kezdődött: „Lelkem drága szivecskéje...“ és igy tovább. A vers különben kriminális rossz volt.

— Igaz, hogy maga Kerekest összegazembererezte, amikor együtt találta Nagy Idával?

— Igaz. És nyomban meg is állapodtunk a párbajban. Feltételek: háromszori golyóváltás, utána kardpárbaj végkimerülésig.

— Kért maga pénzt Kerekestől?

— Nem. Hiszen volt pénzem, akkor követtem el az első sikkasztást. Nem is fogadtam volna el, mert én a leányt szerettem és mert . . . mert nekem van jellemem.

Kerekes István bankhivatalnokot hallgatták ki ezután, aki előadja, hogy Krémer személyesen nem zsarolta, de Nagy Idát küldözgette föl hozzá pénzért és válóval amelyet alá kellett volna irnia. Nagy Ida elmondta, hogy Krémer unszolására ment föl Kerekeshez, de ő maga beszélte le arról, hogy a váltót aláirja. Még Palkovics Irma tanut hallgatta ki a biróság, amivel a bizonyitási eljárás befejeződött. A biróság Krémer Bélát zsarolás kisérletének vétsége miatt *14 napi fogházra* itélte.

§§ **Védjegyháboru.** A kereskedelmi miniszter 499/1903. számu határozatával elrendelte *Rabinek* Bernát és testvére Habana-szivarhüvely márkájának a védjegylajstromból való törlését, mert ez a Janina szivarkahüvelynek utánzata. Egyszersmind elmarasztalta az utánzókat a perköltségek megtérítésében.

Itélet a Humbert-pörben.

Budapest, augusztus 22.

A párisi nagy izgalomnak vége. Tizennégy napi tárgyalás után a biróság meghozta itéletét, amely a törvény szerint megengedhető legsulyosabb büntetéssel, ötévi fegyházzal sujtja a Humbert-párt. Humbertné asszony hiába burkolózott a kompromittálás leplébe, legfeljebb csak a párisi közönségnél ért el vele hatást. És a nagy bünügyi szenzáció bizonyára nem fajult volna társadalmi és politikai botránynyá, ha a francia közönség oly szörnyen ideges nem volna. Franciaország közvéleménye a Panama-botrány és a Dreyfus-affér szomoru tapasztalatai után ily dolgokban elvesztette nyugodt és józan itélőképességét, nem tudják megvonni egy botrány természetes határait és kellően értékelni annak horderejét és hitt Humbert Teréz fenyegetéseinek. Erre számitott a ravasz asszony, de nagy furfanggal fölépitett terve ezuttal nem vált be, mert a francia birák egy percig sem vették komolyan a szélhámos familia vallomásainak azt a részét, amely a közönséget oly sokáig lázba ejtette és behurcolta a Crawford-örökséget a politikába is. A pártatlan biróság sem tudott azonban teljesen szabadulni a magasra csapott hullámok elől és ha itéletében szerepelnek is enyhitő körülmények, tagadhatatlan, hogy a Humbert-párnak azért is kellett oly szigoruan bünhődnie, mert több hónapi rejtőzködésével ártott a francia közigazgatás jó hirének és fölzaklatta az ország nyugalmát. Egyébként az itélethirdetés előtt pattantotta ki Humbertné a tárgyalás egyetlen szenzációját, azt állitva, hogy Crawford név Regnier családjának neve, aki a porosz-francia háboruban közbenjáró volt Bazaine és Bismarck közt. A közönséget, az esküdteket és a birákat hidegen hagyta ez a leleplezés, nem hittek volna ennek az asszonynak, még ha az igazat mondta volna is. A francia közvélemény most már remélhetőleg napirendre tér Humberték szédelgése fölött és belátja, hogy kár volt ezt a mesteri szélhámosságot belerántani a politikába.

Páris, augusztus 22.

A Humbert-pör mai tárgyalása délben kezdődött. *Hesse*, Daurignac Romain védője fejtegetésében első sorban rámutat arra, hogy kliense teljesen az eszköze volt nőverének, aki nála az anyát pótolta. Humberténak Spanyolországba történt menekülésével foglalkozva. Hesse szemére veti Patenotre volt madridi francia nagykövetnek, hogy tagadta Humberték ismeretségét, bár iratai közt van Patenotrenak egy levele, melyben köszönetet mond Humbert Teréznek a küldött virágokért. A védő továbbá kifejti, hogy Daurignac Romain soha sem játszotta a Crawfordok szerepét és azt állitja, hogy a lyoni hatóságok idézték elő döntéseikkel és itéleteikkel a Crawford-ügyet. *Hesse* kijelenti, hogy Daurignac Romain mindig hitt a Crawfordok létezésében és mindig hinni is fogja, hogy látta őket. Mindig jóhiszemüleg járt el. Hiszen több tanu is megerősitette a Crawfordok és a vagyon létezését. Ezért lehetetlen Daurignac Romaint vétkesnek kimondani. Kéri Daurignac Romain felmentését. (Tetszés.) Az *elnök* azután kéri Humbert Frigyest, vajjon van-e még mondanivalója. A *vádlott* nemmel válaszol, mire az elnök ugyanezt a kérdést intézi *Humbert* Terézhez. (Nagy mozgás a hallgatóság körében.)

Humbert Teréz előadja, hogy ő mindig tisztességes és becsületes volt és sokat szenvedett. Különösen üzleti ügyeiben nagy nehézségekkel kellett megküzdenie. A szerencsétlenség, mely most sujtja, nem érte volna őt, ha Bernbardt bankár nem lett volna öngyilkos. Neki kölcsönözte a pénzét a nélkül, hogy a bankár családjának erről szólt volna. Miután a vádlottnő hosszasan beszélt mindenféle dolgokról, végül kijelenti: Mondhatom önöknek, hogy én először akkor foglalkoztam a vagyon eredetével, midőn Orichon elnök beavatkozott. Én magam kértem a pénzszekrény felnyitását. De midőn másnap reggel kértem Crawford fiát, hogy adja ki nekem a vagyont, határozottan vonakodott a cimleteket kiadni, azt mondván, hogy el akarják pocsékolni a pénzt és hozzátette, hogy atyja e pillanatban Bordeauxban vagy Madridban tartózkodik. Ezután kijelentette, hogy oda fog utazni és megjegyezte, hogy

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezetése alatt. **CIRKVENICÁN, Fiume mellett.** **Nyáron tengeri-fürdő. Télen hidegvizgyógyintézet.** Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — **Magyar konyha.** — **Magyar levelezés.** — **A tengerpart fövenye Kneipp kura.**

valódi neve nem Crawford. Ismételt ellérések után a vádlott azt mondja: Egyetlen hibám az volt, hogy Bernhardtnak óriási összegeket kölcsönöztem. Egészen lehetetlen, hogy az esküdtek engem elitéljenek. Egyetlen nappal élném tul elitéltetésemet. Ezután még egyszer a Crawford névről beszél és azt mondja: *Crawford fia azt mondta nekem: A mi nevünk nem Crawford, hanem Regnier,* — és hozzátette: A vagyon megvan. Többet nem mondhatott, csak annyit, hogy *az 1870-iki háboru évéből származik* és kamatozás által szaporodott. *Humbert* Teréz végül erősitgeti, hogy megmondta az igazságot és kijelenti, hogy mihelyt felmentik, teljesiteni fogja kötelezettségeit és megfizeti hitelezőit. *Daurignac* Emil kijelenti, hogy nem tudja ki az a Regnier.

Labori védő, aki ezután felszólal, azt mondja: Regniert csak névről ismerem. Emlékezzenek vissza, hogy *ő volt a közbenjáró Bismarck és Bazaine közt.* A hadi'örvényszék in contumaciam halálra itélte őt, mire ő eltünt. Labori végül kéri az esküdteket, hogy mentsék fel a vádlottakat. (Tetszés.) Ezvel a bizonyitási eljárás véget ért.

Az *elnök* ezután felolvassa az esküdtek elé terjesztendő 258 kérdést. ½3 órakor az esküdtek tanácskozásra vonultak vissza. *Humbert* Frigyes és *Daurignac* Emil kétségbeesetteknek látszanak, mig *Humbert* Teréz és *Daurignac* Romain jól tartják magukat.

Este ½7 órakor lett vége az esküdtek tanácskozásának. Az esküdtek a vádlottakat több büncselekmény tekintetében enyhitő körülmények elfogadása mellett *vétkesnek*, a többi büncselekményekre nézve azonban nem vétkesnek mondattak ki.

Humbert Terézt és Frigyest 5—5 évi fegyházra és 100—100 frank pénzbüntetésre, Daurignac Romaint 3 évi és Daurignac Emilt 2 évi fogságra itélték.

Páris, augusztus 22.

A szünet alatt, mig az esküdtek tanácskoztak, a vádlottakat a számukra fenntartott terembe vezették. *Humbert* Frigyes szemére vetette Humbert Teréznek, hogy *felesleges nyilatkozatával* még az árulás gyanujával is bemocskolta nevét. *Humbert* Teréz izgatottan azt válaszolta, hogy meg kellett tennie ezt a nyilatkozatot. *Daurignac* Romain erre azt kiáltotta: Elég gyalázat hárul ránk, és nem volt szükséges még ilyen felesleges piszkos dolgokat is hozzátenni. A közönség körében a szünet alatt élénken tárgyalták. Humbert Teréz nyilatkozatát és általában az volt a vélemény, hogy a nyilatkozat semmitmondó volt és jobb lett volna semmit sem mondani. A verdikt kimondta a bünösséget a hamisitásokra és csalásokra vonatkozó kérdések tekintetében, mig bizonyos pótkérdésekre nézve nemleges volt. Mint már jelentettük enyhitő körülményeket fogadtak el. A verdikt kihirdetése után a biróság tanácskozásra vonult vissza.

Az itélet kihirdetése után a tárgyalást ½8 órakor incidens nélkül berekesztették. *Humbert* Frigyes és Teréz megölelték és megcsókolták egymást és miután védőiknek köszönetet mondtak, elhagyták a termet.

Páris, augusztus 22.

Humbert Teréz a mai tárgyaláson kijelentette, hogy ő *Poincarrénak*, abban az időben, mikor ez pénzügyminiszter volt, több millióanyi vagyont mutatott meg névre szóló cimletekben. *Poincarré* most nyilt levelet tesz közzé, amelyben kijelenti, hogy *Humbert* Teréz csakugyan mutatott neki egy járadékcimletet, de ő sem annak értékét, sem valódiságát nem konstatálta.

SPORT

*** **Football.** A Budapesti Torna Klub Magyarország legrégibb csapata minden év elején a football-szezonját azzal nyitja meg, hogy második csapatával erejét összemérje. Holnap, vasárnap, délután 4 órakor a két csapat a millenáris pályán training-matchet tart, amely training-jegyekkel megtekinthető.

Taral jegyében.

— *Budapesti lóversenyek, ötödik nap.* —

Budapest, augusztus 22.

— Taral!... Taral!... Taral! — ordit a nép s a fürge, vaskezü professzionátus jön, nyargal és nyer. Nincs, aki versenyezzen vele, nincs aki lefogja s szinte babonával határos a szerencséje. Ma hat lovaglás közül négyszer első, egyszer orrhoszszal második lett. Behozott outsidert, favoritot s *Galahaddal* játszva s tartva nyerte meg az Ivadékversenyt. Ő volt a mai futások szenzációja, na meg aztán a *Welter handicapban* az elpusztithatatlan aggszüz *Rózsa Lili* győzelme 27-szeres kvótával. Szinte föllélegzettek az emberek, hogy a favoritok mostani áradatában végre egy-egy outsider is felbukkanik.

Az egyes versenyek érdekesek, izgalmasak voltak, a közönség nagy számmal jelent meg a tribünökön. A részletes eredmény:

I. **Viztorony-díj.** Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Báró Springer G. **Veinardja** (Taral) első, Sunyi (Smejda) második. Battenberg (Spencer) harmadik, azután Pergamon, Különc II. és Sohasem. Totalizatőr: 10 : 77. Helyrefogadások: I. 50 : 156 és II. 50 : 372.

II. **Eladó-verseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1500 méter. Szemere M. **Perlasza** (Bonta) első, Piszlicsár (Fries) második, Ilonka (Neuhold) harmadik, azután Ladon, My Lady, Madrid Ágnes. Totalizatőr: 10 : 21. Helyrefogadások: I. 50 : 66, II. 50 : 122, III. 50 : 86.

III. **Csömöri díj.** Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Péchy Andor **Barbarossa II-je** (Taral) első, Victoria regia (Neumann A.) második, Styria (Neuhold) harmadik. Azután: Csatt. Tárnok, Marineur, Klára, Carte blanche. Dalader. Totalizatőr: 10 : 20. Helyrefogadások: I 50 : 72. II. 50 : 176. III. 50 : 166.

IV. **Kettős ivadékverseny.** Díj 20.000 korona az elsőnek, 3000 korona a másodiknak. 1000 korona a harmadiknak. Távolság 1100 méter. Báró Springer G. **Galahadja** (Taral) első, Wood Péter (Adams) második, Vice versa (Huxtable) harmadik. Azután: Mixi, Hirmondó II, Harcos, Blocksberg, Ezerkilencszázegy. Totalizatőr: 10 : 14. Helyrefogadások: I. 50 : 64. II. 50 : 142. III. 50 : 134.

V. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. Söllinger R. száz. **Friturája** (Spencer) első, Rother bon (Taral) második, Renée (Borbély) harmadik. Azután Funiculi-Funicula, Cashdown. Deserteur, Granada, Nyalka, Cenzi, France, Tövis, Bogár, Whisbone. Totalizatőr: 10 : 144. Helyrefogadások: I. 50 : 200. II 50 : 76. III. 50 : 422.

VI. **Welter-handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Löbl M. **Rózsa Lili**e (Van Dusen) első, Thibet (Cowmann) második. Takaros (Neuhold) harmadik, azután Pumus, Gyömbér, Latourdie, Minlu, Micheline, Allerweil fidel. Othmár, Tepla, Légyott, Tullia Rigó, Gomb, Frag' nicht, Gyöngyvirág. Eventuell. Totalizatőr: 10 : 272. Helyrefogadások: I. 50 : 406, II 50 : 240 és III. 50 : 96.

VII. **Nyeretlenek díja.** Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Báró Üchtritz Zs. **Sárkánya** (Taral) első, Bartolomeo (Bonta) második, Ruggiero (Lewis) harmadik, azután Corfu, Portwein, Óvás, Gigi, Villemer. Totalizatőr: 10: 27. Helyre.ogadások: I. 50: 64, II. 50: 74 és III. 50: 98.

* * *

Holnap a 2600 méteres elnöki-díj kerül sorra. Indulói:

Nesze 59	Van Dusen
Marco Polo 51½	Spencer
Pázmán 60½	Barker
Akárhogy 58½	Adams
Tannhäuser 51½	Slack
Viribus unitis 51½	Martinkovics
Cipész 51½	Cowman
Midas 59	Taral
Casanova 51½	Lewis

Cipész ezidei formái a Geiszt lovat predesztinálják győzelemre, jól fog futni *Pázmán* és Nesze is. Jelöltjeink:

I. *Midas—Javorina.*
II. *Catania—Funiculi-Funicula.*
III. *Cipész—Pázmán.*
IV. *Vice-Versa—Victor.*
V. *Ormód—Maisy.*
VI. *Merry Agnes—Hamar.*
VII. *Erzsike—Jász.*

TÁVIRATOK

Gastein-fürdő, augusztus 22. *Károly* román király ma látogatást tett a belga királynál és a meiningeni hercegnél. Tegnap a király hosszabb kihallgatáson fogadta Rosebery lordot.

Belgrád, augusztus 22. A német követ ünnepies kihallgatáson átnyujtotta a királynak megbizólevelét.

Péter király érme.

Belgrád, augusztus 22. Királylyá választatásának és a Karagyorgyevics-dinasztia visszatérésének emlékére *I. Péter* király arany emlékérmet alapitott, amelynek egyik felén a király arcképe van evvel a felirással: I. Péter Szerbia királya, hátlapján pedig e szavak vannak: I. Péter király megválasztásának emlékére 1804—1903. Az érmet a királyi család férfitagjainak, az összes miniszereknek, a nemzetgyülés tagjainak és mindazoknak a tiszteknek adományozták, akik I. Péter király megválasztása idején tényleges szolgálatban voltak.

Olasz-török konfliktus.

Konstantinápoly, augusztus 22. E napokban egy olasz alattvalót, aki az itteni orosz hajózási ügynökségnél postahivatalnokként van alkalmazva és orosz tisztviselői sapkát visel, a Galata városrészszel szomszédos Tophane tüzérségi arzenál mellett négy katona e szavakkal: *orosz gyaur* szidalmazott és annyira megvert, hogy kórházba kellett őt szállitani. Tegnap az olasz nagykövet a portának jegyzéket nyujtott át, amelyben a bünösök megbüntetését, kártérítést és hasonló katonai kihágások megelőzésére alkalmas intézkedéseket követel. Az orosz nagykövetség szintén jegyzéket nyujtott át, amelyben utal arra, hogy már előbb figyelmeztetett rá, hogy a hadseregben és a lakosság között izgalmat keltő hamis hiresztelések vannak forgalomban, melyek szerint t. i. Rosztkovszki volt monasztiri konzul Halim csendőr által tettleges provokáció következtében gyilkoltatott meg, és azért követeli a monasztiri haditörvényszék itéletének általános közzétételét. A legutóbbi eset bizonyitja nézetének helyességét. Az orosz nagykövetség ugyanazokat az intézkedéseket követeli, mint az olasz és azonkivül az itéletek föltétlen közhirré tételét. Török adatok szerint az illető négy katona elmenekült. Máshol is észrevehető, hogy a katonák az idegenekkel szemben ingerült és fenyegető magatartást tanusitanak.

Uj égitest.

Messina, augusztus 22. *Landi* tanár 50.000-szeres nagyitás segitségével a teleszkópon át egy uj égitestet fedezett fel.

Sikkasztás a szerb pénzügyminisztériumban.

Belgrád, augusztus 22. Külföldi lapok jelentései, amelyek szerint a pénzügyminisztériumban nagy sikkasztásoknak jöttek nyomára, minden alapot nélkülöznek. Egy bizottság, amely a pénzügyminisztérium könyvvitelének felülvizsgálatával van megbizva, eddig nem konstatált nevezetesebb sikkasztásokat. A bizottság ez idő szerint a könyvvitel modernizálását (a kettős könyvvitel behozatalán dolgozik), amelylyel a jövőben még a legcsekélyebb szabálytalanságnak is elejét akarják venni.

A háborgó Vezuv.

Róma, augusztus 22. A Vezuv működése fokozódik. A lávatömegeket egész 200 méter magasságig löki ki magából. Ma reggel ½7 órakor könnyü földrengést jelentettek. A seismografikus müszerek meglehetős erős mozgást mutattak.

Khinai ügyek.

London, augusztus 22. A *Times* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: A khinai reformpárt híveit, akiknek elfogatását legutóbb jelentették, ismét szabadon bocsátották. A belföldi sajtó jelenti, hogy Csanghitung alkirály Vucsangban szeptember végén foglalja el hivatalát. Az Egyesült-Államokkal való kereskedelmi szerződés megkötésére kiküldött bizottság ma kétheti szünet után egybegyült. Sem az amerikai, sem a khinai tagok nem kaptak instrukciókat a khinaiak amaz igéretei tekintetében, hogy Mandsuriában egy kikötő megnyittassék; e kérdés elintézésétől függ főleg a szerződés megkötése.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 22. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A mai heti tőzsdén eladatott a többek közt 4200 mm. *makói buza* 79·5 kg. 8.13 K., 3 hónapra bécsi malmokból 4000 mm. szarvasi 80·5 kg. 8.13 K., Bécsből, 200 mm. 78 kg. 7.30 K, hajószállitás-mentesen Rötösről, 1200 mm. 82 kg. és 600 mm. 81 kg. 7.22½ K. Püspök-Ladányról; *rozs* aránylag javult s 2·5—5 fillérrel olcsóbb. Kis-Cellről és Pápáról 6.47 K., bécsi raktárházból 6.25 K., Wartbergből 6,10 K., Ersekujvárról 5 87 K, Ipolysághról 5.82 K., B.-Gyarmatról. *Árpában* nem volt olyan forgalom, semmint várható lett volna. 103 waggon 6.10 K. Szerencsről, 100 waggon-rakomány 7.50 K. Kaposvárról: *tengeri* 6.60—6.75 K., *zab* 10—15 fillérrel drágult, minőséghez képest 6.50 K., válogatott 6.80 K. *Lisztben* e héten majdnem egyáltalán semmi üzlet sem volt, mert a fogyasztás tartózkodott a vásárlástól, *korpa* ára változatlan.

New-York, augusztus 22. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 12.75 (12 75), augusztusra 12.21 (12 23), Novemberre 9.85 (9.85). New-Orleansban helyben 12.5/8 (12.5/8). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.55 (8.55). Stand white Philadelphiában 8.50 (8.50). Raffined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1 56 (1.56). — *Zsir:* Western steam 8.25 (7.90). Rone és Brothers 8.— (7.90). — *Tengeri* irányzata állandó. — Aug.-ra —.—. (—.—) — Szept.-re 58.1/8 (58.1/4). — Dec-re 58.1/8 (58.3/4). — *Buza* irányzata engedő. Piros őszi helyben 86.1/2. (86.1/4). — Aug.-ra —.— (—.—). — Szept.-re 85.5/4 (86.—) — Dec-.re 86.1/2 (86.3/4). — Máj.-ra 88.1/8 (88.1/8). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.1/8 (5.1/8). — Aug.-ra 3.70 (3.70.) Nov.-re 3.95 (3.95). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.75 (3 75). *Cukor:* 3.5/16 (—.— —3.5/16). *Ón:* 28.37—28.62 (28.37—28.62). *Réz:* 13.62—13.78 (13.62—13.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 22. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata gyenge. Auguszusra —.— (—.—). — Szept.-re 79 3/4. (80.1/2). — *Tengeri* irányzata állandó. — Aug.-ra 51.5/8 (51.1/2). — *Zsir:* Szept.-re 8.25 (8.20). Dec.-re 7.65 (7 67). — *Szalonna* short clear 8.61 (8.68). — *Sertéshus:* Szept.-re 12 87 (12.87). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A napraforgó története.

Föld királynak volt egy szépséges szép leánya, olyan szép volt ez a királyleány, hogy csodájára jártak hetedhétországból az emberek. Az a nagy szépség azonban nagyon gonoszszá és büszkévé tette a királykisasszonyt. Már férjhezadósorban volt, de csak nem akadt férje, mert ahány kérője csak volt, azt mind ugy megbántotta, ugy kinevette, hogy aztán egyik sem akarta elvenni.

Egyszer az Ég király fia Nap, eljött látogatóba a Föld királyához. Mikor meglátta a királykisasszonyt, rögtön megszerette. Se éjjele, se nappala nem volt többé, egyre csak azon epekedett, sóhajtozott, hej, ha ez a szép királyleány az én feleségem lehetne!

— Szépséges királyleány — könyörgött Nap — gyere hozzám, légy a feleségem. Aranyos sugaraimmal körülölellek, felviszlek az égbe ott legyen a helyed, gyémánt trónon ülj az Ég királynéja mellett.

Fölragyogott a királykisasszony szeme; az égbe jutni föl a fényes csillagok közé! Büszke szive földobogott a gondolatra. Nyájasan mosolygott Nap királyfira.

— Szép királyfi szivem tied. Megyek veled fel az égbe, a tündöklő messzeségbe.

És a királyfi körülölelte sugarával a leányt, beemelte felhő kocsijába, az ég megnyilott előttük és ők odaszálltak egyenesen a király trónja elé. Leszállott a király trónjáról, homlokon csókolta a királykisasszonyt, aztán odavezette a királynéhoz, aki maga mellé ültette a gyémántos trónusra. Boldog volt a királykisasszony, oh milyen boldog. Az a nagy boldogság egészen megváltoztatta, a hajdan dacos büszke leány szelid, kedves volt mindenkihez. Napkirályfi pedig napról-napra jobban szerette feleségét.

Egyszer csak azonban a fiatal Napkirályné kezdett nagyon szomoru lenni.

— Napkirályné, szépséges feleségem, mi bajod? — kérdezte a Nap — mondd meg s én mindent megteszek a kedvedért.

— Azt, amit én szeretnék — sóhajtott a királyné — te ugy sem teheted meg.

De Napkirály addig kérte, addig faggatta a feleségét, mig az végre bevallotta, hogy egy napra szeretné lölvenni a Nap sugarait és fényét, hogy egyszer ő világitson a Föld embereinek.

Napkirályfi eleinte hallani sem akart róla, de mikor látta, hogy a királyné nem sir, nem panaszkodik, csak lehajtja szomoru, szép fejét és napról-napra halaványabb lesz, végre engedett, odaadta neki sugarait, fényét és a meleggel telt zacskóját. Azt azonban kikötötte, hogy csakis az égen szabad maradnia és csakis ugyanazt az utat szabad megtennie, amit ő szokott.

Napkirályné mindent megigért, elbucsuzott az urától és elindult. Eleinte szépen ment a rendes kiszabott uton. Az emberek a Földön ámulva nézték, hogy Napkirály ma mily ragyogó, milyen szép. Napkirályné azonban megunta ezt a lassu, egyhangu utazást és elkezdett a sugarakkal erős meleget lövöldözni. Ezt is nemsokára megunta, mert a Földön lakó emberek látva, hogy igen nagy a meleg, bementek házaikba és nem mutatkoztak.

— Ohó. hát ti elbujtok — mondta Napkirályné — majd meglátom, nem jöttök-e elő, ha én kivánom.

S ezzel anélkül, hogy meggondolta volna mit tesz, hirtelen nagy gyorsasággal kezdett lefutni az égről a Föld felé. Igy persze még nagyobb lett a meleg s most már az állatok is elbujtak s a növények bágyadtan hajtották le fejecskéiket. Napkirályné erre nagyon mérges lett, elfelejtette, hogy mit igért az urának, mindent elfelejtett, kinyitotta a meleggel telt zacskót és a sugarakkal olyan ágyuzást vitt véghez, hogy a házak sorra meggyulladtak, az emberek, állatok ijedten menekültek ki házaikból, oduikból és sirva kérték Napot, hogy kegyelmezzen meg nekik.

Napkirálynén azonban ismét erőt vett régi gonoszsága, nem könyörült senkin és semmin, sorba pörkölt, égetett mindent. Az emberek, állatok, növények halva hullottak a földre s tán egész Föld elpusztul, ha Napkirályfi, ki nyugtalankodott már a felesége miatt, nem jön utána és nem akadályozza meg a további pusztitást. Sokat már nem lehetett megmenteni, napokig tartott, mig egy pár ember, állat, növény magához tért.

A legtöbb azonban halva maradt.

Szörnyü haragra gerjedt az Ég királya, meglátván ezt a rettenetes pusztitást. Leüzte Napkirálynét Földre, kiszakitotta karjait, hogy ne árthasson velük többé, elvette a hangját, hogy ne csábithassa magához az embereket. És hogy ne is mozdulhasson virággá változtatta, de nem adott neki illatot, amelylyel kedvessé tehetné magát. S a királynén fogott az átok, leesett a Földre, virág lett belőle, sárga virág. Szomoruan él ott a Földön, vágyva tekint az ég felé s mindig arra forgatja fejét amerre a férje, a Nap jár, szeretne vele menni, de nem tud megmozdulni.

Ismeritek ezt a virágot? A neve: Napraforgó.

Erzsi néni.

KÜLÖNFÉLÉK

Száll-száll az idő.

Száll-száll az idő, mint gyorssszárnyu madár,
A virág elhervad, én kis öregem...
Az én fejemen már az ősz dere jár,
És még alig éltél együtt te — velem.

A balga sirálynak sorsa az enyém:
Kint vijjog az árva, ha zug a vihar,
És hallod-e hangom, hogyha bajom nincs?
Sírok, ha a szivem búval tele van!

A nyárra az ősz jön — és néha derüs —
De hinni — ne higyjünk, én kis öregem:
Lásd, — néha a harmat szép őszi napon is
Dérré fagy a félig hervadt levelen!

Horváth Elemér.

✝ **A milliomos kalandja.** Egy James Bill nevü amerikai milliomos a minap automobilján keresztülkasul száguldta New-York város környékét és eszeveszett gyorsasággal robogott el egy közeli farm mellett. A fürge gépkocsi zakatolva siklott tova az országuton, midőn váratlan akadály tornyosult előtte. Az akadály pediglen egy eleven hizó volt, mely megfürdött az utszéli pocsolyában, majd a homokban hemperegve, száritgatta magát. Ám szieszjtájának tragikus vége szakadt, mert az automobil kerekei belevágódtak husába s a szegény disznó hamarosan jobblétre szenderült. James Bill ur automobilja a katasztrófa pillanatában nagyot zökkent s a becsületes milliomos a fékezőhöz nyult, megállitotta a kocsit s megvárta a disznó gazdáját, aki leikendezve rohant a katasztrófa szinhelyére. Ezután szitkozódva s hevesen gesztikulálva követelte a hizó árát, mire Bill kivette pénztárcáját. A mi nagy urunk ez esetben banyag eleganciával vetettek volna egy-két százas bankót a káromkodó paraszt markába, ám az amerikai nábob — körülményesebben s precizebben intézte el az ügyet. Alkudozni kezdett a disznó gazdájával s hosszas alkudozás után megegyezett vele. A paraszt sugárzó arccal tette zsebre a bankókat s eleve örült az esteli fényes disznópecsenyének, a szép sonkának és a sok zsirnak, mely a kimult disznóból kitelik. Bill ur azonban — yankee módra — praktikusan rendelkezett tulajdonával.

— Megfizettem a disznó árát, tehát a husa is az enyém — mondá és chauffeurjével automobiljára emeltette a hizót. Ezután a gépkocsi sebes iramodással gördült tova az országuton.

✝ **Az özönviz a régi görögöknél.** Az özönviz legendájának történetét megtaláljuk a régi görög mondakörben is, Deukalion és Pyrrha történetében. A monda szerint az emberek abban az időben nagyon rosszak lettek. Nem szerették egymást, nem szerették felebarátaikat, jótékonyságot nem gyakoroltak és a vallás törvényeit nem tisztelték. Ekkor a folyók megdagadtak, a tenger kilépett medréből, óriási esőzések voltak és a viz elboritott mindent. Az emberek mind elpusztultak, csak Deukalion, aki jó vallásos és erkölcsös volt, menekült meg. Egy óriási ládája volt, arra szállott és követték őt az állatok is. Mindegyikből egy pár. Őt nem bántották, pedig ragadozóállatok is voltak köztük; de az istenek békét és egyetértést parancsoltak. Idők multán a föld megnyilt, egy rette-

REGÉNY

A szép özvegy

— REGÉNY —

Irta: KEVILL-DAVIES ALBERT

(8)

A nő éppen azzal foglalkozott, hogy arcszinét az utolsó ecsetvonásokkal szépitse, amikor jelentették neki, hogy Hardenné asszony a szalonban van.

— Oh, hogy örvendek, drága Laura, — kiáltott, mialatt zajos élénkséggel belépett a szobába.

— Feljöttem, bár láttam a kocsiját várakozni, — válaszolt Hardenné, mert beszélni akartam önnel egy kis ügyben, barátnőmre, Leonard asszonyra vonatkozik. Lady Featham — Leonard asszony.

— Nagyon örvendek, hogy láthatom, — mormogott a grófnő.

— Tessék helyet foglalni.

— Effie, — kezdé most Hardenné asszony, miután helyet foglalt — az én legrégibb, legkedvesebb barátnőm és hosszabb időre Londonba jött. De minthogy nagyon szükkörü ismeretsége van és csaknem egyedülláll, nem tudtam magam elhatározni, lakása tekintetében és azért, lady Featham, eljöttem, nem volna-e hajlandó ön, házába fogadni barátnőmet.

— Nagy szerencse lesz rám nézve, — válaszolt a lady. Most senki sincs nálam és a házam kissé sivár. Ön tudja, mint szeretem, ha amerikai nők vannak körülöttem.

— Ön hamar rájönne, hogy Effie mily élénk, kedves társalgó.

— Oh igen, az amerikai nők mindig élénkek és vidámak.

— És most még valamit meg kellene részletesebben állapitani, — ragadta meg a szót Effie. — Laura azt mondta nekem, hogy az ön vagyona nem áll arányban rangjával és hogy szokásban van, hogy egy részét viseljük a háztartás kiadásainak abban a házban, amely bennünket vendégszeretően befogadott.

— Nagyon kiméletes öntől, hogy ön gondol erre, — válaszolt lady Featham, mintha ez neki sohase jutott volna az eszébe. — Az élet Londonban, főképp a mi társadalmi körünkben tényleg nagyon drága, főleg ha ebédeket és bálokat ad az ember. Természetesen azonnal adok egy kis bált az ön tiszteletére, önt be fogom mutatni a megjelenő előkelőségeknek és aztán ők velem együtt önt is magukhoz hivják.

— Az nagyon kegyes volna öntől.

— És azonnal be kell jelentenem önt az udvarnál rendezett legközelebbi előadásra. Az utolsó lesz az ebben a szezonban.

— Mily elragadó! Ez az én leghőbb becsvágyam!

— És bérelnem kell még egy lovat, mert a fogatra hosszabb ideig lesz szükségünk, mint más alkalommal. Rendesen csak két lovat tartok.

— Természetesen. Azt belátom.

— És aztán még sok egyéb kiadás is van, amelyek jelentékenyen emelkednek.

— Tudom. Természetesen.

— Nos, édesem, mit szólna ön, ha költségeit havonkint kétszázötven fontra számitanám?

— Ez meglehetősen sok, több, mint amennyit Laura mondott nekem.

— Azt mondtam a barátnőmnek, hogy ön hasonló feltételek mellett fogadná őt magához, mint engem. Emlékezzék csak vissza? En havonkint százötven forintot fizettem.

— Ez nagyon kevés — mormogott a grófné. Önön kivül még senkit sem fogadtam be házamba ily csekélységért.

— Ha figyelembe veszem, hogy egyebekre is lesz szükségem — szólt Effie, miután Laura titkosan intett neki, ugy valóban nem tudnék százötven fontnál többet fizetni.

— Nagyon jól van, édesem, — válaszolt a lady az önzetlenség mosolyával. Ne beszéljünk többé róla! Százötven fonttal fog havonkint hozzájárulni kiadásainkhoz.

— Helyes! — szólt Effie.

— Mikor szándékszik eljönni?

— A jövő hét elején.

— És természetesen, kedvesem, sohasem fog elárulni egy szót sem abból, ami köztünk történt.

— Bizonyára nem. Ehhez senkinek semmi köze.

— Ugy van! Nagyon kellemes amerikaiakkal tárgyalni. Most teljesen megértjük egymást és nincs szükségünk többé visszatérni oly prózai dologra, mint a pénz.

— Isten ments! És sokkal kellemesebb igy Minden hónapban egy csekk-et küldök az ön bankárjának és elismervényt ad a pénz átvételéről, ugy hogy társadalmi érintkezésünket ily mellékes dolgok nem fogják zavarni.

— Ön oly okos és kiméletes. Meg vagyok győződve, hogy jól össze fogunk férni.

— Van önnek szobaleánya?

— Majd keresek egyet.

— Félek, — kedvesem — hogy fel kell számitanom egy csekélységet az élelmezés fejében. A szobaleányok sokat esznek.

— Mennyit akar számitani.

— Nos, mondjuk három guineát hetenkint, a sört beleszámitva.

— Az én szobaleányom francia nő lesz és nem iszik majd sört.

— No jó, akkor mondjunk három fontot hetenkint.

— En azt mondtam Effienek, vágott közbe Laura, hogy nekem ön hetenkint egy fontot számitott a szobaleányomért.

— No jól van, hát legyen ugy, ahogy ön mondja. De sok költséget okoznak ezek a leányok. Az amerikai nők nagyon is jók cselédjeik iránt.

netes repedés támadt, amelybe roppant sok viz beleömlött. Ekkor Deukalion kiszállott és Juno tiszteletére templomot épitett.

*

+ **Érdekes névjegygyüjtemény.** Maurice *Donnay*, az ismert francia drámairó nagy névjegygyüjtő. A *Gil Blas* egyik munkatársának alkalma volt nemrég az ő gyüjteményét megszemlélni s a sok furcsa névjegy közül a következőket böngészte ki:

Arthur Verziney

a IX. Pius-rend lovagja s ügynök a házassági fölmentvényekben.

*

N. Törnistein

nyugalmazott százados s az elhunyt Bollviller tábornok grófnő özvegyének a férje.

*

Özv. Aimée Martin

azelőtt Bernardin de St.-Pierre hires irónak az özvegye.

*

Felix

Rachel kisasszonynak az apja.

*

Carciani

gipszöntő, házon kivül és saját lakásában, élő és holt modellek után.

*

+ **A tisztiszolga.** A szolgáknak ez a fajtája nem mindig a legértelmesebb legények közül kerül ki. Sokszor rosszul teljesiti gazdája parancsát, bár annak a fegyelem minden eszköze rendelkezésére áll, amelyek szelid nyomást gyakorolnak a legényre kötelessége pontos teljesitésében. Nagyrésze a tisztek nagyon kegyetlenül bánik a kutyamosóval. A fiu azonban kénytelen türni, mert a szolgálatot nem meri felmondani, fél ugyanis, hogy a századnál alaposan megbosszanthatja volt gazdája. Tehát kénytelen ugy intézni a dolgát, hogy maga a tiszt csapja el. Hogy ez megtörténjék, hanyagnak mutatja magát, aminek rendesen az a következménye, hogy a tiszt ur elcsapja. Egy kutyamosó, akivel különösen rosszul bánt a tisztje, hogy megszabaduljon tőle, a következő cselhez folyamodott: délelőtt abban az időben, mikor a tiszt ur haza szokot jönni, elővette a gazdája vadonat uj diszkabátját, a diványra tette, ráteküdt és mire a tiszt hazajött, az igazak álmát aludta rajta. Persze rögtön elcsapta gazdája és még hozzá szigoruan megbüntette, de a fiu mégis megszabadult tőle. A tisztek legnagyobb része azonban emberségesen bánik a szolgájával és sokat elnéz neki, különösen, ha látja, hogy értelemhiány az oka a hibának. Egy fiatal hadnagygyal ez a mulattató eset történt. Szinházba készült és mielőtt elment, igy szólt a szolgához:

— Hozz egy üveg sört és vajaskenyeret, tedd az asztalra és a vajaskenyeret tedd két tányér közzé, hogy ne száradjon el.

A fiu hiven teljesitette a parancsot. Este, mikor hazajött a hadnagy, asztalon találta a sört, a vajaskenyeret két tányér között, de ugy, hogy a vajaskenyér az abroszon feküdt és az egyik tányér jobbra, a másik pedig balra volt tőle. A hadnagy természetesen nagyot nevetett a dolgon.

*

+ **Ki veszi meg II. Katalin czárnőt?** Az asszonygyülőlőknek, akik a szépnemhez tartozókat minden etikai érzék hijján lévőknek mondják, bizonyára nagy örömöt fog okozni az a pikáns anekdota, melyet most elevenitenek fel a francia lapok. II. Katalin czárnő jelenlétében a férfiak és asszonyok hütlenségéről beszélgettek egykor, miközben a francia követ azt a merész állitást kockáztatta, hogy pénzen minden asszony megvásárolható. „Én is?“ — kérdezte Katalin. — „Igen felség“, — felelte a követ, „csak a — vevő hiányzik“.

*

+ **Képfaragó-gép.** A *Daily News* szerint W. S. *Jones* olyan gépet talált fel, amely a márvány megfaragásánál teljesen feleslegessé teszi az emberi kezet. A gép ugyanis a model nyomán a legnagyobb pontossággal ad a kőben minden skulpturát vissza, még pedig nem is egy, hanem két példányban. Ha ez a hir igaz, akkor ez a kőfaragás mesterségi részében, különösen a reprodukció terén nagy forradalmat jelentene. A hidraulikus gép ugyanis néhány óra alatt végezné el azt, amire a pontozóknak és a segédeknek a véső és kalapács használata mellett, hónapokra van szükségük.

*

+ **30.000 kőlduló levél.** X. Pius megválasztása óta 30.000 alamizsnakérő folyamodvány érkezett a Vatikánba. A folyamodványokat az illetők plébániájára küldik el és ott döntik el, hogy melyiket vegyék figyelembe.

*

+ **A zeneértő szarkák** A szarka nem tartozik az éneklő madarak közé. Eddig nem láttunk egy szarkát sem, amelyik dalolni tudott volna. Szarka-duettről még csak nem is álmodtunk, pedig Ausztráliában ugy látszik, énekelnek sőt még hangversenyt is rendeznek a szarkák. Egy ausztráliai fedezte fel a szarkának ezt a képességét. Ez az ember gyakran tuvolázott és a szarkája egyszer nagy bámulatára elfütyült egy négytaktusos dalt. Később egy másik szarkát is szerzett, amelyik szintén megtanulta a nótát. A két madár most már rendszerint együtt énekelt, de egész sajátságos módon. Ha az egyik elkezdte a rövidke dalt, rögtön odafigyelt a másik és félig felnyitott csőrrel addig várakozott, mig társa a második taktust elénekelte, mikor azután ez a két utolsó taktusba kezdett, akkor ő rögtön belefogott az első részbe. Természetesen egész csinos kis duett keletkezett és a két madár mindig megismételte hasonló módon, valahányszor publikum akadt.

— Meglehet, — válaszolt Effie. De jó cselédeket Amerikában nagyon bajos kapni. Tehát egy fontot fizetek hetenkint a leányért.

— Nincs ölebe?

— Nincs.

— Ennek örvendek. Mert a kutyák sok kellemetlenséget és sok kárt okoznak a házban.

— Tehát megállapodtunk?

— Ugy van és el vagyok ragadtatva, hogy ön eljön majd hozzám. El fogom mindenkinek beszélni, hogy van egy fiatal barátnőm, kedves, bájos, fiatal hölgy — és akkor természetesen velem együtt önt is meg fogják hivni. Ah, elfelejtettem — helyesen mondtam, hogy „özvegy?“

— Fájdalom, helyesen — szólt Effie — szomoruan nézve az ablak felé, mintha e kérdés csakugyan fájdalmas emlékeket idézné föl lelkében.

Szegény gyermek — és oly fiatal! jegyezte meg a grófnő szelid hangon. En is a szerencsétlen elhagyottak hadseregébe tartozom és a legörömestebb fiatal nők társaságába keresek vigasztalást, segitek is rajtuk, amennyire tőlem telik.

— Nemes érzés, — válaszolt Effie, miközben ravaszul intett Laurának.

— És hizeleghetek magamnak azzal, folytatta lady Featham, hogy nem egy közülük nekem köszönheti szerencséjét. Sok boldog pár Angliában az én házamban talált egymásra. Nincs nagyobb gyönyörüség mint valóban boldog házasságokat létrehozni. Két évvel ezelőtt egy ilyen gazdag fiatal nő jött hozzám San-Franciscoból, a nép gyermeke volt, de én kimüveltem és nagyon előkelő urhoz ment férjhez.

— Oly boldog vagyok, hogy az én szüleim előkelő rangban voltak, — jegyezte meg Effie.

— Én is, — tette hozzá Laura. — Borzasztó érzés lehet, ha az embernek plebejus rokonai vannak.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A magyar koronajáradék Londonban. Mint *Londonból* értesülünk, az ottani Stock Exchange választmánya a 4%-os magyar koronajáradék hivatalos tőzsdei jegyzését a londoni piacon megengedte.

A cukorbeszerzés. Az *Országos Iparegyesület* cukorka- és csokoládégyártási szakosztálya a héten ülést tartott *Schmidt* Henrik János ügyvivő elnök elnöklete alatt. Elnök jelentést tett a legutóbbi ülés óta a cukorbeszerzés ügyében tett lépésekről és azok eredményéről. Az elnökség tagjai érintkeztek a Cukorgyárosok Egyesületének elnökségével és ad referendum vették a cukoreladásra vonatkozólag a cukorgyárosok által megszabott feltételeket. Ismerteti a cukorgyárosok által proponált feltételeket és javasolja hogy e feltételeket, bár nem teljesen kielégitők, a kényszerhelyzetre való tekintettel a szeptemberi beszerzésre fogadja el a szakosztály, fenntartván a továbbiakra nézve teljes akciószabadságát. A szakosztály hosszas vita után, szótöbbséggel elfogadta az elnök javaslatát, hangsulyozván, hogy a feltételek, amelyek mögötte maradnak az ausztriai cukorgyárosok részére az ottani cukorgyárosok által megadott kedvezménynek, nem elégitik ki a magyar cukorkaipar érdekeit s éppen ezért az e feltételeket elfogadó határozat csakis a kényszerhelyzet hatása alatt jött létre, de a szakosztály nem mond le arról a reményről, hogy a cukorgyárosok belátván a magyar cukorkaipar igényeinek jogos voltát, idővel megfelelőbb feltételekre lesznek birhatók, annyival inkább, mivel a két iparág érdekei sok részben összefüggenek. A további lépések megtételére bizottságot küldöttek ki, amelynek tagjai Schmith ügyvezető elnök, Weisz és Pollák alelnökök, Auszterlitz, Drucker, Lindenfeld, Weisz Márk és Verzár. A szakosztály pénztárnokául Klein, számvizsgálókul Drucker Dániel, Auszterlitz Izidor s Reichard Miksa választatnak meg. A szakosztály bizalmas ügyeinek elintézése után az ülés véget ért.

Az államvasutak pénztári fölöslege. A *magyar királyi államvasutak* igazgatósága folyó évi augusztus hó 18-án 1,500.000 koronát szállitott be pénztári fölöslegeiből a magyar királyi központi állampénztárba. A folyó évi beszállitás összege ezzel 19.500.000 koronára emelkedett.

A munkakiállitás. *Az Iparcsarnokban rendezett munkakiállitást* a tegnapi nap folyamán is sokan látogatták. Az 1300 fizető látogatón és a mintegy 400 kiállitón kivül a nagyváradi kamarai kerület iparosainak első nagy csoportja ugyancsak tegnap tekintette meg a gyönyörködtető és tanulságos tárlatot. Az élelmezési csoport biráló-bizottsága szintén tegnap alakult meg. Elnöke *Gellért* Mór, előadója *Lode* Rezső kir. iparfelügyelő lett. A bizottság nyomban megkezdte működését, amennyiben egy kiállitási reggelit kostolt végig, amelyet 7 szakácstanonc és egy szakácssegéd készitett a birálóbizottság felügyelete alatt. Egyben elbirálta a bizottság 6 pincértanoncnak az ügyességét is, akik a reggelihez az asztalt megteritették és a reggelit felszolgálták. A megitélendő jutalmak felől a zsüri csak később fog határozni. A reggeli után más pincértanoncok az ebédlőasztalt magyar diszebéd alkalmára teritették meg oly rendkivüli izléssel, hogy a szakférfiak már tegnap délután is elragadtatással szemlélték. E teritésre külön is felhivjuk a közönség figyelmét. E hó 26-án lakodalmi ebédre lesz teritve. Megemlitjük itt, hogy a kiállitás tanonc-csoportjában egy Dakart-kocsi van, amelyet 7 tanonc készitett. Ez a kocsi a köréje sorakozott 7 kis kiállitóval annyira megragadta a kiállitás megnyitása alkalmával a kereskedelmi minisztert, hogy azt az óhajtást fejezte ki, hogy szeretné annak fényképét birni. Ennek az érdekes csoportozatnak a lefényképezése is tegnap történt meg. Ma délben a kiállitást gróf *Khuen-Héderváry* Károlyné látogatta meg, akit gróf *Wickenburg* államtitkár és *Hegyeshalmy* Lajos osztálytanácsos fogadott. A grófnét *Thék* Endre és dr. *Kovács* Gyula, a Kereskedelmi Muzeum aligazgatója kalauzolta végig a kiállitáson. Délután látogatták meg továbbá az érdekes kiállitást *Zsilinszky* Mihály államtitkár és *Márkus* József főpolgármester, valamint csoportosan a budapesti szabósegédek szakegyesülete és a nagykőrösi ipariskola hallgatói *Tóth* Lajos igazgató vezetésével.

Időleges menetrendváltozás. A keleti vasutak, illetve a szerb államvasut nis—ristovátz—szalonikii vonalán a Macedóniában fennálló zavaros állapotok miatt a keleti vasutak *zibeftse—üszkü̈b—szalonikii* vonalán közlekedő 523. számu vegyesvonat menetrendjét augusztus 17-étől kezdve megváltoztatták olyképp, hogy ez a vonat a nappali órákban közlekedjék. Minthogy ez a vonat a változott menetrend szerint Zibeftse állomásról már reggel 5 óra 54 perckor elindul, a szerb államvasutak csatlakozó 222. számu vonatjuk menetrendjét augusztus 22-étől kezdve további intézkedésig szintén olyképpen változtatták meg, hogy az *Nis* állomásról 10 óra 30 perckor indul és *Ristovátra* reggel 4 óra 21 perckor érkezik és igy ott a keleti vasutak 523. számu vonatához csatlakozást nyer. A budapesti keleti pályaudvarról délután 2 óra 40 perckor induló 904. számu gyorsvonattal a szalonikii vonalra utazók Belgrádtól—Nisig, ugymint eddig a szerb államvasutak 4. számu vonatával tovább utazhatnak, vagy pedig Belgrádban éjjelezve, onnan másnap a 12. sz. vonattal folytathatják utjokat Nisig, ahol ötödfél órai várakozás után a 222. számu vonattal utazhatnak tovább Ristovac felé. A 904. sz. vonattal közlekedő közvetlen szalonikii kocsi Belgrádtól—Nisig, ugymint eddig a 4. számu vonattal továbbittatik és az ezen kocsiban utazóknak Nisben nem kell ugyan éjjelre maradniok, de az uj menetrend szerint közlekedő 222. számu vonat csatlakozására 18 órát kell várakozniok.

Vasuti díjszabás kedvezmény. A verseczi takarékpénztár által Versecz állomáson létesitett vágányösszeköttetésben levő tárházakban vasuton érkező és onnan a letarolás napjától számitott 12 hónapon belül vasuton továbbitandó *gabona-, hüvelyes-, olajmag-, olajpogácsa-, olajpogácsaliszt-* és *örlemény*-küldeményekre, teljes kocsirakományokban, a Magyarország és Ausztria tárházaiba betárolt és azokból reexpediált áruk kezelésére és elszámolására 1899. évi január 1-től érvényes határozmányok fenntartása mellett, az osztrák-magyar, nyugot-magyar-osztrák, délnyugot-osztrák-magyar, a gács magyar, a magyar-adriai és a magyar-boszniai vasuti kötelékforgalmakban reexpedició kedvezményt engedélyezett a magyar királyi államvasutak igazgatósága. Megengedte továbbá az igazgatóság a fuvarlevelekben annak a cégnek a megnevezését is, amely a küldemény tulajdonosa, illetve közvetitője gyanánt szerepel. A közvetlen dijtételeken kivül száz kilogrammonkint meg 3 fillér reexpedicionális illeték fog felszámittatni. A reexpedició kedvezményéből kizáratnak oly küldemények, amelyek utirány-előirást tartalmazó fuvarlevelekkel adatnak fel.

Uj személydijszabás. A *Hódmezővásárhely-Makó-Nagyszentmiklósi helyiérdekü vasuton* a makóujvárosnagyszentmiklósi vonalrész megnyitása napján uj személydijszabás lép életbe. Az uj dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás-elarusitó irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. szám) 20 fillérért kapható.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 38.50 korona pénzben, 39.50 korona áruban — *Bécsben* a kontingentált készáru 41.20 korona pénzben 41.60 korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Augusztus 22-én. Felhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü — — kilogrammon felüli — — — darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, süldő — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép

220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 538 darab. — darab süldő. Előző napi maradvány — darab, 10 darab süldő, összesen 538 darab, 10 darab süldő. Eladatott 538 darab sertés, — darab süldő. Maradvány — darab, 10 darab süldő. A vásár irányzata igen élénk. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Oreg I. r. 350 kgr.-ou felül 96—100 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 96—100 fillérig, selejtezett ——— fillérig, sülány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—102 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 92—102 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 94—100 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig —— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

Bécsi vágómarhavásár. Aug. 22. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vesztegzári vágómarhavásárra felhajtatott —— darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 382 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élősulyban, magyar hizóökör I. rendü minőségü ——— fillér, kivételesen ——— fillér, II. minőségü 56—71 fillér, III. minőségü ——— K., galiciai hizóökör I. minőségü ——— fillér, kivételesen ——— fillér, II. minőségü ——— fillér, III. minőségü ——— fillér; német hizóökör I. minőségü 79—84 fillér, kivételesen 86.— fillér, II. minőségü 68—78 fillér, III. minőségü ——— fillér. Legelő ökör ——— fillér. paraszt ökör ——— fillér, levágott ökör ——— fillér. Bika —.——72.— K., tehén 52—64 korona. Kivételesen — korona, bivaly ——— korona. Az árak métermázsánkint, élősulyban értendők, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 22.

Ma is elég jó volt a kinálat, melylyel szemben a kereslet mérsékelt maradt és a forgalomba került 30.000 mm. bágyadt irányzat mellett 2½ fillérrel olcsóbb árakon kelt el. Rozs szintén gyöngébb, a többi cikkek változatlanok.

Eladatott:

Buza (Uj). Tiszavidéki: 400 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 1500 mm. 81 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 77½ f., 300 mm. 79·5 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 77½ f., 200 mm. 79·5k. 7 K. 77½ f., mind Budára, malomba 100 mm. 80·4 k. 7 K. 75 f., 150 mm. 81 k. 7 K. 72½ f., 650 mm. 79·5 k. 7 K. 72½ f., 150 mm. 80·5k. 7 K. 75 f., 250 mm. 80 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 60 f., felső, 500 mm. 80 k. 7 K. 60 f., felső, 300 mm. 80 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 87 k. 7 K. 75 f., 700 mm. 79·6 k. 7 K. 75 f., 500 mm. 79·8 k. 7 K. 60 f., 450 mm. 79·5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 62½ f., 200 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 62½ f., 100 mm. 79 k. 7 K. 62½ f., 250 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 150 mm. 81·5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 55 f., felső, 100 mm. 79·3 k. 7 K. 60 f., felső, 100 mm. 78·5 k. 7 K. 62½ f., 200 mm. 79·5 k. 7 K. 62½ f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 60 f., sárga, 100 mm. 78·3 k. K. 60 f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 60 f.. 100 mm. 78·5 k. 7 K. 60 f.. sárga. 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., sárga, 100 mm. 78 k. 7 K. 55 f., felső, 100 mm. 78·5 k. 7 K. 55 f., felső, 100 mm. 79 k. 7 K. 55 f., felső, 100 mm. 78·5 k. 7 K. 55 f., felső, 500 mm. 78·3 k. 7 K. 55 f., felső, 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 400 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 78 k. 5 K. 57½ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 57½ f., 300 mm. 77·5 k. 7 K. 57 f., 150 mm. 77·5 k. 7 K. 50 f., sárga, 100 mm. 77·3 k. 7 K. 50 f. felső.

Fejérmegyei: 1600 mm. 77·8 k. 7 K. 65 f.

Pestmegyevidéki: 800 mm. 81 k. 7 K. 61½ f., 300 mm. 81 k. 7 K. 75 f., 400 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 60 f., 400 mm. 78·5 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 78·5 k. 7 K. 57½ f., 250 mm. 78 k. 7 K. 62½ f., 200 mm. 78 k. 7 K. 45 f., sárga, 100 mm. 76 k. 7 K. 45 f., 350 mm. 76 k. 7 K. 30 f.

Bánsági: 2260 mm. 77·5 k. 7 K. 62½ f.

Bácskai: 300 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 50 f.

Pancsovai: 2000 mm. 77 k. 7 K. 45 f.

Buza (Ó). Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 70 f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. 62½ f., sárga, 150 mm. 78 k. 7 K. 70 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 550 mm. 6 K. 20 f., három hónapra, 300 mm. 6 K. 20 f., három hónapra, 200 mm. 6 K. 15 f., 300 mm. 6 K. 05 f., paritásra, 450 mm. 6 K. 05 f.

Arpa: 200 mm. (ó-áru) 5 K. 50 f., 100 mm. (uj-áru) 5 K. 75 f., 100 mm. (uj-áru) 5 K. 60 f., 800 mm. 5 K. 47½ f. par., 1000 mm. 5 K. 32½ f. paritásra.

Tengeri: 100 mm. (román) 6 K. 17½ f., 100 mm. 6 K. 12½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára Kr.-tól	Kr.-ig	Kilós	50 kilogramm ára Kr.-tól	Kr.-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.60	7.70	79	7.90	8.—
"	"	77	7.75	7.80	80	8.—	8.10
"	"	78	7.80	7.90	81	8.05	8.15
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	"	76	7.45	7.60	79	7.75	7.85
"	"	77	7.55	7.65	80	7.80	7.95
"	"	78	7.65	7.75	81	7.90	8.05
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Pestvidéki	"	76	7.45	7.60	79	7.70	7.90
"	"	77	7.55	7.65	80	7.95	8.—
"	"	78	7.65	7.75	81	8.05	8.10
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bánsági	"	76	7.45	7.60	79	7.75	7.95
"	"	77	7.60	7.70	80	—.—	—.—
"	"	78	7.65	7.80	81	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bácskai	"	76	7.50	7.75	79	—.—	—.—
"	"	77	7.70	7.95	80	—.—	—.—
"	"	78	7.80	8.05	81	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek		Kilós	50 kilogramm ára Kr.-tól	Kr.-ig
Rozs	uj	elsőrendü —.——.—	70—72	6.10 6.20
"	"	másodrendü —.——.—	—	6.— 6.10
Arpa	"	takarmány —.——.—	60—57	5.60 5.80
"	"	égetni való —.——.—	62—64	5.40 5.60
"	"	sörfőzésre való —.——.—	64—66	0.— 0.—
Zab	"	—.——.—	30—60	5.60 5.65
Tengeri	ó	bánsági —.——.—	—	6.05 6.20
"	"	mámemű —.——.—	—	6.20 6.30
Repce	uj	káposzta —.——.—	—	10.75 11.10
"	"	bánsági —.——.—	—	—.— —.—
Köles	"	—.——.—	—	0.— 0.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1903. : 7.34—7.31
Áprilisi buza 1904. : 7.64—7.62
Októberi rozs 1903. : 6.17—6.16
Októberi zab 1903 : 5.53—5.54—5.50
Augusztusi tengeri 1903. 6.21—6.23
Szept. tengeri 1903. : —.——.—
Májusi tengeri 1904. : 5.10—5.11—5.09—5.10
Augusztusi repce 1903. —.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1903. . . . . 7.31— 7.32
Áprilisi buza 1904. . . . . 7.62— 7.63
Októberi rozs 1903. . . . . 6.15— 6.16
Októberi zab 1903. . . . . 5.48— 5.49
Augusztusi tengeri 1903. . . . . 6.21— 6.22
Májusi tengeri 1904.. . . . . 5.09— 5.10
Augusztusi repce 1903. . . . . —.——.——

Délután fél 5 órakor zárul:

Októberi buza 1903. . . . . 7.30— 7.31
Áprilisi buza 1904. . . . . 7.61— 7.62
Októberi rozs 1903. . . . . 6.15— 6.16
Októberi zab 1903. . . . . 5.44— 5.45
Áprilisi zab 1904. . . . . —.——.—
Augusztusi tengeri 1903. . . . . 6.21— 6.22
Szeptemberi tengeri 1903. . . . . —.——.—
Májusi tengeri 1904. . . . . 5.11— 5.12
Repce augusztusra 1903. . . . . —.——.—

A budapesti értéktőzsde.

Alacsony külföldi jegyzések következtében a mai tőzsde üzlettelenül folyt le. A nemzetközi értékek hanyatlottak.

Előtőzsde: Osztrák Hitelrészvény 637.——640.—. Magyar Hitelrészvény 705.50—707.50. Rimamurányi vasmü részvény 444.40—445.—. Államvasuti részvény 645.50—649.50 Városi Villamos Vasut részvény 291.—293.— Közuti Vaspálya részvény 592.50—593.—. Koronajáradék 97.90 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.75 százalék. Fővárosi kölcsön 97.——97.30 százalék. Magyar Hitelbank részvény 705.50—707.50. Jelzálogbank részvény 504.—. Leszámitolóbank részvény 440.——442.—. Osztrák Hitelrészvény 638.50—640.50. Kereskedelmi bank részvény 2680.—. Rimamurányi vasmü részvény 445.—447.—. Közuti Vaspálya részvény 592.——593.—. Városi Villamos Vasut részvény 292.——293.—. Déli Vasut részvény 63.50—64.50.—. Államvasuti részvény 647.——648.25 korona.

4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 639.25 —.—. Magyar hitelrészvény 706.—. Leszámitolóbank részvény —.—. Rimamurányi vasmü részvény —.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 646.—. Közuti vasut részvény —.—. Városi villamos vasut részvény —.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——.— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü —.——.— korona, nagyszemü —.——.—, korona. Disznószir: budapesti 66.——66.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenzáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 56.——56.50. korona, 3 darabos 58.——58.50 korona. füstölt —.——.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.——14.— korona, 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 16.25—16.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.——13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—16.— korona. Szilvai: slavóniai 18.——18.50 korona, szerbiai 16.——16.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

A budapesti kihallgatások első napjának eredményére való tekintettel a mai *előtőzsdén* ismét nagyterjedelmü eladásokat eszközöltek budapesti számlára, sőt kényszereladások és fordultak elő, mire nagy lanyhaság állott be. A reakció legelsősorban az osztrák hitelrészvényeket érte, amivel kapcsolatban magyar hitelrészvények és osztrák-magyar vasuti részvények szintén jelentékenyebb árveszteséget szenvedtek. Párhuzamban ezzel a magyar koronajáradék is ellankadt. Zárlatfelé kissé megnyugodott a hangulat.

A *déli tőzsde* kissé szilárdabban nyilt meg s lefolyásában nyugodt volt. Két órakor nagyon gyenge, a legmélyebb napi árfolyamokkal zárul.

Bécs, augusztus 22. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 119.40. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.15 Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 440.—. Rimamurányi vasmürészvény 446.—. Magyar koronajáradék 97.55. 4%-os Magyar földtehezm. kötvény 98.—. Magyar hitelbank részvény 708.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 201.— Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank 2680. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, augusztus 22. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.—. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.10. 1860-os sorsjegy 153.20. Osztrák hitelsorsjegy 437.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 468.25. Osztrák-magyar bank 1586. Déli vasut 78.—. Dunagőzhajózási részvény 852.—. Dohányrészvény 358.—. Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.40. 4·2%-os ezüst járadék 100.25. Osztrák koronajáradék 100.05. 1864-iki sorsjegy 246.—. Osztrák hitelintézeti részvény 639.—. Unionbank 509.50. Osztrák Länderbank 405.—. Osztrák-magyar államvasut 645 50. Elbavölgyi vasut 414.—. Alpesi bányarészvény 354.—. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.20 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó —.—. Az irányzat gyenge.

Bécs, augusztus 22. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magáninforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 639.50. Magyar hitelrészvény 708.—. Angol-Osztrák bank 272 50. Bécsi bank egyesület 468.50 Union bank 510.—. Länderbank 406 — Osztrák-magyar államvasut részvény 646.—. Déli vasut 78.—. Elbavölgyi vasut 415 —. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 359.—. Rimamurányi vasmü 446.—. Alpesi bányarészvény 353 50. Májusi járadék 100.—. Magyar korona járadék 97.50. Török sorsjegyek 118.75. Német birodalmi márka 117.36—117.38. Napoleond'or 19.06.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 22. *(Tőzsdei tudósitás.)* A Phönix-társaság kedvező üzletév-zárlatára élénken nyilt meg a tőzsde főleg vasrészvényekben. Az emelkedés kiterjedt Laura-hután és Bochumi-részvényeken kivül a Phönix- és Caro Hegenscheidt-részvényekre is. Kőszénrészvények el voltak hanyagolva, Bankrészvények jól tartották árfolyamaikat, Deutschebank és Diskonto Comandit magasabbra jegyeztek. Járadék csendes, 3%-os német járadék emelkedőben. Argentiniaiak magasabban jegyeztek. Török értékek nehezen tartották árfolyamukat. Vasutak csendesek. Gotthardi vasut esőfélben. A bécsi előtőzsde lanyha irányzata minden befolyás nélkül maradt, sőt az osztrák értékek árfolyamainak paritása ezek között az osztrák hitel és bankjegyzésein felül áll állitólag fedezések következtében. Magánleszámitolási kamatláb 3⅜%.

Berlin, augusztus 22. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102 30. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.—. Osztrák-magyar államvasut 138.99. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.55. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 185.90. Általános villamossági Edison 186.20. Geisenkircheni 183.40. Laura-kohó 205.10. 4·2%-os ezüstjáradék —.—. 4%-os magyar arany járadék 100.40. Osztrák hitelrészvény 201.25. Déli vasut 16.20. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.20. 4%-os uj orosz kölcsön 99.60. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 147.70. Harpeni 197.40. Az irányzat szilárd.

Berlin, augusztus 22. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom!* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék 98.—. Osztrák hitelrészvény 201.20. Osztrák-magyar államvasut 138.75. Déli vasut 16 30. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, augusztus 22. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 700.—. Uj török konzol 32.20. Egyptomi járadék —.—. Osztrák Länderbank —.—. Párisi bankrészvény 10.92. 3%-os francia járadék 97.55. 4% spanyol járadék 91.22. 3% uj törleszthető járadék —.—. Crédit foncier de France 12.70. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön 88.%. Görög kölcsön 210.%. Váltó Olaszországra % — pari. Váltó Amsterdamra 206.25. Váltó Brüsszelre %/5/32. De Beers 479.25. Chartered 67.25. 5% bolgár kötelezvény 415.—. Magyar aranyjáradék 101.15. Déli vasut —.—. Váltó Londonra 251.55. Osztrák aranyjáradék 103.10. Török sorsjegy 126.—. Meridional vasut —.—. 4% olasz járadék 102.37. Ottomanbank 588.— 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet —.—. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 321.25 4%-os 1896. román kölcsön 87.50. Dohányrészvény 396.—. Váltó Bécsre 104.—. Váltó német piacokra 122.15. Rio 1217.—. East Rand 184.50. Randfontein 72.—. Magyar Jelzálogbank 546.— Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 22. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. 4%-os magyar aranyjáradék 100.30. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasut 138.80. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 203.55. Bécsi bankegyesület 119.—. Villamos részvény 125.—. 3%-os magyar aranykölcsön 88.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.60. Osztrák koronajáradék 100.—. Magyar koronajáradék 98.—. Osztrák-magyar bank 113.65. Déli vasut részvény 16.35. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.10. Párisi váltóár 810.—. Unio bankrészvény —.—. Alpesi bányarészvény 187.—. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, augusztus 22. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 1860. sorsjegy —.—. Déli vasut 16.—. 4%-os Osztrák aranyjáradék 102.80. Osztrák hitelrészvény 201.35. Osztrák-magyar államvasut 138.70. Olasz járadék 102.80. 4%-os magyar aranyjáradék 100.90. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 22. A sertésfelvét irányzata: szilárd.

A) *Hízott sertések ára*; l. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 113—114 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérig. Fiatal könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 106—108 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 104—106 fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 114——116 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 112——114 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 112—113 fillérig.

Sertésletszám 1903. augusztus 20. napján volt készlet 42.157 darab. — 1903. augusztus 21. napján felhajtatott 646 darab. — 1903. augusztus 21. napján elszállíttatott 1118 darab, 1903. augusztus hó 22. napjára maradt készletben 41.685 darab.

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogügyletek: IV. Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány kiházasitási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI. ker., Teréz-körut 40—42. Alapittatott 1863. Legelőnyösebb díjtábláztok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 46,000.000 korona.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, augusztus 22.

A depresszió északi Skandinávia felé mult és a magas levegőnyomás kiterjeszkedett a kontinens déli felére.

Európában az idő tulnyomóan száraz, kisebb esők inkább csak az északi részeken fordultak elő. A hőmérséklet Közép-Európában tovább emelkedett, egyebütt pedig lényegtelenül változott.

Kilátás: Meleg idő várható az ország Nyugati részén elvétve esővel vagy zivatarral.

Hazánkban az idő száraz és melegebb lett.

Felelet

dr. med. Nagy Albert urnak a „Jó Egészség" szerkesztőjének Budapesten.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

B. lapjának m. hó 15-iken megjelent számában egy közlemény jelent meg, amely engem mint kuruzslót mutat be a nagyközönségnek.

Az engem rágalmazó, ezeknek a soroknak megjelente után felkértem Önt a legnagyobb tisztelettel, hogy alanti sorsimat az egész és becsületszerű helyreigazitása érdekében b. lapjában kiadni kegyeskedjék. Erre Ön ahelyett, hogy tisztelettelles kérésemnek helyt adott volna, ujabb becsületsértő kifejezésekkel illetett; kénytelen vagyok tehát, mélyen sértett erkölcsi reputacióm érdekében a tendenciózus elferditéseket és koholmányokat tartalmazó hirecsatelőseket a maguk kellő értékére redukálni, a midőn más lapok utján világositom fel a dolgok valódi állásáról a közönséget.

Az alaptalanul való rágalmazáshoz és sértéshez bárki is ért, ehhez uram, doktori diploma sem kell!... Valóban, hogy én bárkit „orvosi honorárium" iránt perettem és így az sem felel meg a valóságnak, hogy a VIII—X. ker. kir. járásbiróság engem egy keresetemmel azon az alapon utasitott el, hogy „gyógykezelés czimén" semmit sem követelhetek. Igaz ugyan, hogy egy követelésemet peres uton voltam kénytelen érvényesiteni, de azt a követelésemet nem gyógykezelés czimén, hanem svéd gyógytornaoktatás és masszázsnál történt kezelés czimén támasztottam és a járásbiróság csak azért utasitott el követelésemmel, mert a tagadásban levő adósommal szemben a követelés fennállását sem okiratlal, sem tanukkal nem igazolhattam, miután az általam hivatkozott tanuk ismételt idézés dacára nem jelent meg. Hogy ezen állitásom a valóságnak megfelel, arról bárki meggyőződést szerezhet, ha betekint a járóságnál fekvő periratokba.

A mi az ellenem irányuló egyéb rosszakaratu hirecsatelőseket illeti, tán elegendő, ha egy néhány megjegyzésben egész tárgyilagosan reflektálok szokra. A közlemény azon cinikus meggyanusitására, hogy én fütyülök a törvényre, röviden csak azt jegyzem meg, hogy a vonatkozó 64528/98. számu ministeri rendelet szigoru betartása mellett, minden egyes nálam jelentkező beteget orvostudor által előzőleg a legalaposabban megvizsgáltatok és csak ennek megtörténte után, az orvostudorral folytatott megbeszélés alapján kibocsátott orvostudori javaslat szerint kezelem a beteget, masszázs, svéd gyógygymnastika, esetleg testegyenészet céljából az én speciális phisico-mechanikai eljárásom utján. És mindez **állandó orvostudori ellenőrzés** mellett történik. Ezt igazolhatom a kezelim kört levő okiratokkal, az ellenőrző orvosuimor saját-kezű levelével, a melyek az általam elért sikereknek megannyi ékesen szóló dokumentumai.

A közlemény azon megjegyzésére, hogy én elfelejtettem orvosi diplomát szerezni, röviden csak az a feleletem: Igaz ugyan, hogy nincsen orvosi diplomám, de hiszen én nem is gerláltam magam orvosként; a közegészségügyi törvények és rendeletek szigoru betartása mellett folytatott tevékenységemhez pedig orvosi diplomára elengedhetlen szükségem nincs is. Hogy mindazonáltal tevékenységi körömnek ám némileg mégis csak megfelelő képzettséggel birok, erre vonatkozólag legyen szabad hivatkoznom a külföldön, nevezetesen Stockholmban néh. Hartelins tanárnál, Kiel-ben Esmarch tanárnál, továbbá a tomsk-i, irkutzki és moszkvai orvosi kamarák területén, ezen kamarák engedélye alapján folytatott évszesen 16 évi gyakorlatomra legyen szabad hivatkoznom, a moszkvai császári egyetem orvosi fakultásának chirurgiai klinikáján kiállitott képesitő okmányra. Hogy sok évi gyakorlatom és elméleti szaktanulmányaim alapján kialakultés tapasztalataim szerint bevált, speciális phisico-mechanikai testegyenészeti kezelési módomról szakmunkát is irtam, mely sajtó alatt van, és amelyről a külföldi szakirodalom a legbizalmibb elismerés hangján megemlékezett, mindez tán némileg mégis enyhitőnt alkalmas az orvosi diploma megszerzése körüli fejedékenységemet.

Az ellenem irányuló famózus közleménynek azon állitását, hogy „aligha létezik valaki a földtekén akit én meggyógyitottam volna", ezt fényesen megcáfolják a kezeim közt levő hálatelt köszönő levelek, a melyekre vonatkozólag bárki betekinthet nálam. Egyébként bátorkodom ezuttal az általam a kezeltek beleegyezésével közszemlére kitett fényképfelvételekre, amelyek a kezelés előtt és kezelés után fölvett fotografiák szembeállitása által, testegyenészeti sikereim legkiasszikusabb bizonyitékai.

Ezek után nyugodtan a nagyközönség pártatlan itéletére bizom annak el lönlétét, vajjon megérdemelem-e a kuruzsló megbélyegző elnevezését?

Önt pedig tisztelt doktor ur ügyvédem utján fogom a rajtam elkövetett rosszakaratu rágalmazások és sértésekért, a biróság előtt felelősségre vonni.

Teljes tisztelettel

Bereghy József,
testegyenész.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, augusztus 23. — Római katholikus: Ben. Fül. — Protestáns: Farkas. — Görög-orosz: (augusztus 10.) Lőrinc — Zsidó: Ab. 30. Ros. Ch. — Nap kel: 4 óra 51 perekor. — Nyugszik: 6 óra 40 perekor. — Hold kél: 5 óra 31 perekor reggel. — Nyugszik: 6 óra 50 perekor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Állattár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Természetrajzi gyűjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

Földtani intézet muzeuma nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődij nincs.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig

Nyilvános könyvtárak zárva vannak.

Mentőegyesület helysége a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 3 órától 8 óráig.

A fővárosi könyvtár (Károly-körut 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum, igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya es keleti mintatára V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténetgyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföld kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

Vizállás.

		Aug. 22.	Aug. 21.			Aug. 22.	Aug. 21.
		méter				méter	
Inn	Schärding	2.56	2.05	Tisza	M.-Szigot	0.17	0.20
Duna	Passau	4.05	4.3	•	Tokelonás	0.51	0.17
•	Linz	1.70	1.55	•	V.-Naménу	0.61	0.62
•	Bécs	2.09	1.78	•	Tokaj	0.04	0.53
•	Pozsony	3.10	3.33	•	Tisza-Füred	0.00	0.12
•	Komárom	3.99	3.68	•	Szolnok	0.02	0.13
•	Budapest	3.92	3.18	•	Csongrád	0.22	0.14
•	Paks	2.75	0.—	•	Szeged	0.43	0.46
•	Mohács	5.78	5.65	•	Török-Becse	0.81	0.38
•	Gombos	4.22	4.26	•	Titel	2.74	2.58
•	Ujvidék	3.43	3.51	Ondova	Bártfa	0.35	0.16
•	Pancsova	1.80	2.18	Topolya	Hodr	0.65	0.75
•	Orsova	2.59	1.4	Bodrog	Zemplén	1.19	1.03
Morva	Magyarfalva	1.16	1.57	Sajó	Zsolca	1.50	1.51
Vág	Zsolna	1.—	2.10	Hernád	H.-Németi	0.39	0.21
•	Trencsén	0.98	0.18	Berettyó	Margita	0.12	0.16
•	Szered	1.02	0.93	•	B.-Ujfalu	0.29	0.11
Rába	Sz.-Gotthárd	0.24	0.14	Körös	Csucsa	0.04	0.04
•	Sárvár	1.—	0.38	•	N.-Várad	0.05	0.16
•	Győr	3.75	2.71	•	Belényes	0.70	0.60
Dráva	Pettau	1.69	1.53	•	Tenke	0.16	0.17
•	Zákány	1.10	0.76	•	Gurahone	0.23	0.18
•	Barcs	1.41	1.01	•	Borosjenő	0.29	0.28
•	Eszék	2.32	0.80	•	Békés	0.12	0.04
Mura	M.-Szerdah	1.60	1.30	•	Gyoma	0.22	1.38
Száva	Zágráb	0.72	0.32	Maros	Gy.-Fehérvár	0.18	0.20
•	Szisszek	0.70	0.5	•	Branyicska	0.35	0.24
•	Mitrovica	0.82	0.94	•	Soborsin	0.—	0.13
Szamos	Dedá	0.24	0.14	•	Arad	1.14	1.14
•	Szatmár	0.28	0.17	•	Makó	0.13	1.43
Kraszna	N.-Majtény	0.68	0.—	Temes	K.-Kostély	1.05	0.92
Latorca	Munkács	0.22	0.28	Bega	Kiszetó	0.91	0.7[illegible]
Laborca	Homonna	0.38	0.2[illegible]	•	Temesvár	0.48	1.13
Ung	Ungvár	0.16	0.14	•	Becskerek	1.20	1.05

3.95 frt egy finom metszett üvegkészlet, melya következő 41 darabbóláll és p.: 12 drb vizes, 12 boros-, 6 likőrös-pohár, 1 vizes-, 1 borosüveg, 1 likőrpalack, 1 csemegetál, 6 csemegetányér és 1 gyümölcs-állvány. Legfinomabb kivitelben 1 frttal drágább. Meg nem felelő áru visszavétetik, a pénz visszafizettetik. Ládáért 30 kr. számittatik fel. Rendelésnél a vasuti állomás megjelölése VI., Hunyady-körtér 1. szám. Böhm J., Budapest.

Magy, kir. államvasutak. 99521/1903. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Pénztárkezelőnői zubbonyok, altiszti és szolgai kész egyenruhák szállitására, valamint az ezeken kivül a bundabélésü köpenyegekhez való posztónak szállitása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. év október hó 1-től 1908. év december hó 31-ig évenkint szükséges: mintegy 260 drb pénztárkezelőnői zubbony bőr övvel, 3000 drb altiszti felöltő, 4400 altiszti és hivatalszolgai téli posztó-nadrág, 8700 altiszti és hivatalszolgai nyári mosó-nadrág, 17.000 drb altiszti nyakravaló, 7500 drb. altiszti nyári sapka, 50 drb altiszti bőrsapka, 7600 drb altiszti posztó-zubbony, 170 drb hivatalszolgai felöltő, 140 drb hivatalszolgai kabát, 300 drb nyári sapka, 350 drb hivatalszolgai posztó-zubbony, 5800 szolgai posztó köpeny, 8400 drb szolgai téli posztó-nadrág, 16.700 drb szolgai nyári mosó-nadrág, 200 drb szolgai bőrsapka, 9500 drb szolgai nyári sapka, 9700 drb szolgai posztó-zubbony, 16,600 drb szolgai vászon-zubbony és továbbá 6000 méter altiszti és kapusi bundabélésü köpenyegekhez való sötétkék posztó szállitása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A nyári mosó-nadrágokból az 1904-ik évben a szükséglet kétszer annyit fog kitenni.

A szolgai vászon-zubbonyokhoz való csikos vászon szállitása a magy. kir. államvasutak igazgatósága részéről 1905. julius hó 31-ig szerződésileg folyóméterenkint 68 fillér egységáron biztositva lévén, azon ajánlattevő, ki a vászon-zubbonyok szállitására pályázik, tartozik emlitett időpontig a csikos vásznat készpénzfizetés mellett, a magy. kir. államvasutaktól átvenni.

Az ajánlatok az 1902, év szeptember hó 15-ig beterjesztendők, a bánatpénz pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendő.

Az egyenruhák, a magy. kir. államvasutak központi szertárában (Budapest-Józsefváros állomás) letéteményezett minta szerinti kivitelben szállitandók.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugy szintén az általános és különleges szállitási feltételek AIII. szakosztálynál, valamint minden üzletvezetőségnél megtekinthetők vagy a megállapitott ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatvány táránál postaután meg is rendelhetők, megjegyezvén, hogy a 122291. sz. általános szállitási feltételek minden egyes példányáért 50 fillér fizetendő.

Budapest, 1903. évi augusztus hóban.

(Utánnyomás nem dijazt.) Az igazgatóság.

A gyermekvilág legnagyobb gyönyörűsége a

KIS LAP

=SZERKESZTI: = FORGÓ BÁCSI. (Dr. Ágai Adolf.)

a 7—12 éves fiuk és leányok megbizható nevelője, oktatója és = mulattatója. =

FŐMUNKATÁRS: BENEDEK ELEK.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A »Kis Lap« csodaszép *mesék*, gyönyörű elbeszéléseket, pompás verseket, továbbá *történelmi* és más tárgyú ismertetéseket közöl. Nemcsak *müveli, ápolja* a fogékony *gyermek lelkét*, hanem a munkaszeretetre is serkenti. — Gyönyörű képeivel fölébreszti bennük a *müvészet* iránti szeretetet. — Talányok, rejtvények, *tréfás kérdések* egész halmazával *élesíti a gyermek elméjét*. A »*Kis Lap*« közleményeit Forgó bácsi, Benedek Elek, Roboz Andor és Gaál Mózesen kivül az *irói világ legjobbjai* szolgáltatják.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ára negyedévre 2 korona.

Előfizetési ára negyedévre 2 korona.

Előfizetések a „KIS LAP" kiadóhivatalához: ATHENAEUM (Kerepesi-út 54. sz.) czimzendők.

1868. év óta eredménynyel használtatnak bel- és külföldön a

BERGER-féle gyógy-, egészségi-szappanok

G. Hell & Comp. gyárából Troppau-ban. Aranyérem Párisban 1900.

Berger-féle 40 száz. kátrányszappan, Berger-féle kénes kátrányszappan } bőrkiütések és bőrbajok ellen.

Berger-féle glycerin kátrányszappan, Berger-féle panama kátrányszappan } a bőr minden tisztátlansága ellen mint mosó- és fürdőszappan.

Igen kedveltek a következő szappanok: ***Benzoeszappan, boraxszappan, carbolszappan, naphtolkén*** oly egyéneknek, akiknek a kátrányszag kellemetlen, bőrbetegségeknél, ***kénszappan, kéntol- és kén-homokszappan, szapolószappan, petrosulfolszappan*** vörös arc és viszketés ellen. ***Tanninszappan***, Berger-féle ***fogpaszta*** tubuszokban, 1. számu rendes fogak, 2. számu ***dohányzóknak***, kitünő fogtisztitó szerek.

Az összes Berger-féle szappanok G. Hell & Comp. gyárából, 30 év óta bevezetve, valódiságuk jelül ezen véd-jegygyel és a cég aláirását G. Hell & Comp. vörös nyomással a czimkén viselik.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca. Kicsinyben Magyarország összes gyógyszertáraiban.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP kn PAP kn PAP kn

1 fésselhajtható vaskgy 3 db	6	1 szél sodrony ágybetét	5.—
kivehető matracal — —	10.—	1 tengeriű matrac — —	4.50
1 rongy paplan — —	1.80	1 afrique • — —	5.—
1 • prima — —	2.80	1 lószőr • — —	12.—
1 cachmir paplan — —	3.40	1 ablak köper függöny —	2.—
1 satin • — —	3.80	1 • tunis • — —	1.50
1 atlasz cachmir — —	4.80	1 • gyapju • — —	4.50
1 selyem atlasz paplan —	8.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 fodros selyem stl. papl.	13.50	2 • 1 • gyapju	12.—
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	1 nagy szobaszőnyeg — —	2.50
1 • • ágy •	1.30	1 • • L —	5.30
1 fanall 6 ágyikasró pokrócz	2.50	1 ágyelőtér L • — — —	6.85
1 gyapju • • •	5.50	1 tapeszty ágyelőtér — —	1.50
1 jó lópokrócz — — —	1.60	1 mtr. jó fütőszőnyeg —	.40
1 téli pokróc — — —	4.60	1 • • mintázott — — —	.75
1 szép fali szőnyeg — —	7.50		

GICHNER JÁNOS

paplan-, matrác- és kárpitosáru gyárosa, szőnyeg, függöny, vaskutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélteknek, vagy a pénz visszadatik.

Szinházak, szórakozó helyek.

NÉPSZINHAZ.
Vasárnap, 1903. augusztus hó 23-án.
A Fővárosi nyári szinház személyzete és Szirmai Imre és Kiss Mihály m. v.
Éjjeli menedékhely.
Jelenetek a mélységből 4 felvonásban. Irta Gorkij.
Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. augusztus hó 23-án.
Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:
Egyiptom.
Este:
Szerbia.
Irta: dr. Strausz Adolf.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVAROSI NYARI SZINHÁZ.
Vasárnap, 1903. augusztus hó 23-án.
Délután 3 órakor félhelyárakkal:
Tündérlak Magyarhonban.
Eredeti népszinmű 3 felvonásban.
Este:
Hegedüs Ferenc és Sziklai Kornél m. v.
A viceadmirális.
Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. augusztus hó 23-án.
Délután ½4 órakor fél helyárakkal:
Ujházi Ede vendégfellépésével.
A vén bakancsos és fia a huszár.
Eredeti népszinmű 3 felvonásban.
Este:
Pesti nők.
Operett 3 felvonásban. Irta Lehár Ferenc.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM
VI., Nagymező-utca 17.
Les Sousloff
a legjobb akrobata táncosok.
Sarnotti, Vernois, Sterly, a három kitünő énekesnő.
Brothers Pandos, erőműtornászok.
La belle Viarnetta, fantázia-táncosnő.
Rákóczy-együttes.
Darings légtornászat. **Balfours** excentrikusok.
Garcia árnyvető.
Baumann Károly uj müsorral.
Niklas énekesnő. **Bioscope** uj sorozat.
A télikertben reggeli 5 órákig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyez.

LOVAS IZSÓ, tanár
zene conzervatoriuma
Gyár-utca 5. I. em. Andrássy-ut mellett
Tanárok: zongora: Lovas, igazgató: Ludányi Adél, zongoraművésznő; **hegedü: Vallent Mátyás,** a magy. kir. Opera tagja; **cello: Popper Felix** a magy. kir. Opera tagja; **cimbalom: Kiss Soma** cimbalommüvész; **ének: Neményi Ilona,** a Solymossi szinészeti iskola énektanárnője.
Tanszakok az összes fuvó- és vonós hangszerekre.
Beiratás kezdődik augusztus 24-én délelőtt 9-től este 8-ig az intézet helyiségében.
Női felügyelet! Külön órák!
Bennlakók felvétetnek.
Prospektust kivánatra ingyen és bármentve küld az igazgatóság.

Haris, Zeilinger és Tsa
a „Kék csillag"-hoz,
ajánlják
fiu- és leány-intézeti fehérneműiket
a legolcsóbb árakban.
Vászon és fehérneműüzletünk kizárólag:
Budapest, IV., Váci-utca 16.

Szimfonia hangverseny.
Prof. Wieschendorff H. karmester.
Vasárnap, 1903. augusztus 23-án.
Előadás a Szt.-Lukácsfürdő dunaparti nagyvendéglőjében.

I.	„Huszárok a láthatáron", induló	Travé
II.	„Haramiák betyárságai" nyitány	Suppé
III.	a) „Estidál"	Schumann
	b) „Szerelve-elhagyva", Serenáda	Müller-Berghaus
IV.	„Ex-lex keringő"	Fallós Tivadar
V.	Egyveleg magyar népdalokról	Fodor
VI.	„Don Juan" nyitánya	Mozart
VII.	Duett a „Bolygó holandi" c. operából	Wagner
VIII.	a) „Virgó Mária"	Oberthür
	b) intermezzo „Hoffmann meséiből"	Offenbach
IX.	„Felhivás táncra", (kering6-rondo)	Weber-Berlicz
X.	Fantázia „Ördög Róbert" c. operából	Meyerbeer
XI.	„Orpheus az alvilágban" nyitány	Offenbach
XII.	7-k hangverseny, hegedü részére	Beriot
XIII.	„Kurucnőtök, tárogató részére (Előadja Kocsis ur)	• • •
XIV.	„Egy este Bike-nél" egyveleg	Scherz
XV.	„Telefon" galopp	Wieschendorff

Ős-Budavára
Nyitva d. u. 3 órától reggeli 4 óráig.
Ma vasárnap, augusztus 23-án
Nagy gyermekbál és népünnepély
gyermekek és felnőttek részére különféle szórakozások
A belépésnél minden gyermek ajándékot kap.
A nagy varieté-szinpadon két előadás, a délutáni félárakkal gyermekek nem fizetnek. Az esti előadáson fellépnek:
Little Pich,
az elérhetetlen karikatura-komikus, továbbá **Rafael és Colombel** francia duettisták, **Genny** család, különleges akrobaták, **Peschkoff** csoport, orosz ének és táncművészek, **Morcaschani, Miss Rawensberg, Max Marcelli** zeneutánzó stb. stb.
Folies Comiques-ban
két uj bohózat és **Steinhardt.**
Éjjel 12 órakor
Nagy bál a szabad területen.
Honvédzenekar és tiz más zenekar.
Belépő dij 60 fillér.
Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben kaphatók.

CIRCUS Cesar Sidoli
a Városligetben.
Ma vasárnap, augusztus 23-án
2 nagy diszelőadás
válogatott müsorral, az első előadás 4 órakor, a második este 8 órakor, mindkét előadásban fellép a 7 személyből álló
japáni Tokio-csoport, az igazi transvali burok
Smelle parancsnok és **Lewies kapitány, lövészek és lassódobók.** Az előadás végén szinre kerül:
„Fel Szibériába."
Nagy kiállitásu némajáték 4 felv., előadja 300 személy,
A délután 4 órai előadáshoz minden felnőttnek jogában áll az ülőhelyekre egy 12 éven alüli gyermeket ingyen magával hozni, minden további 12 éven alüli gyermekért félárat fizet.

Reményi Mihály
mü-hegedü készitő
cs. és kir. szabadalom tulajdonos
a m. kir. zene-akadémia szállitója
Budapest, VI. Király-utca 44/9.
Ajánlja dus raktárát valódi olasz-, francia-, angol-, német- és magyar mester-hangszerekben. Különleges ség! Quint-tiszta és tartós „Burmester"-féle hangverseny hurok.
Javitások elkészitése jótállás mellett.
Saját találmánya „Hangfokozó Gerenda," mely által bármely hegedü vagy gordonka, melybe az illesztetik, sokkal jobb, erősebb és kellemesebb hangot nyer. — Elismervények a legnagyobb müvészektől bármikor megtekinthetők. — Régi hangszerek a legmagasabb árig.
Képes árjegyzék ingyen és bármentve.

Szabadalmazott szájpadlás nélküli légszivókamrás fogsorok.
A modern fogtechnika legnagyobb vivmánya az általunk feltalált szájpadlás nélküli légszivókamrás müfogsorok, amelyek rugok, kapcsok és szájpadlemez nélkül, csupán az általunk feltalált és az összes európai államok ban szabadalmazott légszivókamrák által erősittetnek a foghushoz. Ezen fogsorok előnyei: 1. hogy **ételmaradékok visszamaradása** és ezzel kapcsolatos **erjedés a szájban,** amely szájbüznek és sulyos gyomorbajnak az okozója, fogsoraink nál teljesen **ki van zárva.** 2. Nem rendjük a szemszéd fogakat, miután **fogsoraink kapocs nélkül készülnek.** 3. Nem okoznak kellemetlenségeket, mint a rugós müfogsorok, melyeknél a rugók gyakori törése és elferdülése annyi bajt okoznak. 4. A szájpadlemez hiánya folytán **nem okoz émelygést és beszédzavarokat; fogsoraink tárki rögtön megszokja.** 5. Evés után fogsoraink nem kell kivenni a szájból tisztitás végett, mint a szájpadlással ellátott müfogsorokat, hanem éppen ugy tisztitatnak, mint a természetes fogak, melyektől alig lehet megkülönböztetni. Amint az eddigi eredmények mutatják a **természetes fogakat egyedül a légszivókamrás szájpadlás nélküli fogsorok képesek pótolni.** — Fogsoraink 8 párisi, római és brüsseli egészségügyi kiállitáson **aranyérmekkel és diszoklevelekkel lettek kitüntetve. Fogsoraink** dacára ezen óriási előnyeinek **nem drágábbak a többi müfogaknál.** Általunk készitett fogsoraink ért 10 évi jótállást vállalunk el.
Fogorvosi és fogtechnikai rendelő intézet
VII., Baross-tér 20. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.)
Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre felelünk.

A 19551. számu
„Eljárás homogen szarúanyag előállitására szarúlisztből"
cimü, 1900. május 29-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatok **„W. Z. 5354"** alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs, I.,** Seilerstätte 2. kérötnek.

= Az ISKOLA =
kezdetéhez ajánljuk dus választéku raktárunkat saját érdekében megtekinteni. A jól öltözött iskolai fiu csakis nálunk szerezte be öltönyeit már 4 frttól kezdve gyapjuszövetből készült öltöny van raktáron
KOCH TESTVÉREK BUDAPEST.
Legnagyobb férfi-, fiu-, leány- és gyermekruha áruháza — Károly-körut 26.
Szabott árak. Tulkövetelés kizárva.
Minden gyermekre egy szép meglepetés vár.

VERŐ ADÉL Internátussal egybekötött: tan- és nevelő intézete leányok számára
Budapest, VI., Gyár-utca 19., I. emelet (Gróf Károlyi bérház.)
Az intézet szervezete:
négy elemi leányosztály, négy polgári leányosztály,) **előkészitő tanfolyam az állami tanitóképző vizsgálhoz, továbbképző tanfolyam.**
Vidéki szülők figyelmébe.
VERŐ ADÉL tan- és nevelőintézete internátussal van összekötve.
Az intézetben szeretetteljes bánásmód, gondos felügyeletről, egészséges, kitünő, polgári ellátásról és a szülői házat minden tekintetben pótló otthonról gondoskodva van. Tágas, levegős hálótermek. — Dolgozó- és fürdő-szobák. — Villamvilágitás. — Mérsékelt árak. — Bennlakó tanitónő, nyelv- és zenemesternő.
Részletes ismertetővel készséggel szolgál az igazgatóság:
Budapest, VI., Gyár-utca 19., I. emelet 1. (Gróf Károlyi-palota).

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
Az intézet 25 év óta áll fenn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében mely **államérvényes osztály- és érettségi bizonyitványokat állit ki,** a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.
Értesitővel kivánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Császári és királyi udvari szállitó.
FERNOLENDT
ipőfénymáz, világos és fekete cipőknek, **mindenféle bőrnek,** a világ legjobb fényméza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja.
Alapittatott 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

CHMEL J. és FIA
cs. és kir. udvari zongoragyárosok
Budapest, Gizella-tér (Haas-palota) I. és II. em.
legrégibb és legnagyobb
zongora- és harmonium-telepén
mindig **a legönomabb s legjobb zongorák, pianinók és harmoniumok** kaphatók **olcsó árakon.**
PIANOLA bárkinek készséggel bemutattatik.

Állami felügyelet alatt! Állami felügyelet alatt!
Gerő Ferenc katonai előkészitő-iskolája az
egyéves önkéntességi képesitő vizsgára
VI. Nagy János-utca 3. szám.
Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel működő iskola előkészöti 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az **önkéntességi vizsgára** kiváló középiskolai tanárok közreműködésével olyan ifjakat, kik az önkéntességre jogositó érettségi bizonyitványnyal nem birnak. **Részletes ismertető kivánatra küldetik.**
Az uj tanfolyam szeptember 1-én kezdődik.
Beiratás naponkint délután 4—7 óráig.
VIDÉKIEK RÉSZÉRE INTERNÁTUS.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN — KEDDEN — SZERDÁN

Rendkivüli cikkek elárusitása

A gyermek-kelengye osztályban:

Leány-ingek finom chiffonból, svájci himzéssel, Margit-öltéssel diszitve, vállgombolással:

1—2	3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
33	**38**	**44**	**50**	**55**	**60** krajcár.

Leány-nadrág, finom chiffonból, szegélyezve, széles svájci himzéssel, zárt szabásu, oldalgombolással:

1—2	3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
40	**50**	**60**	**70**	**80**	**90** krajcár.

Leány alsó-szoknya, széles svájci himzésü fodorral:

3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
45	**50**	**60**	**70**	**80** krajcár.

Leány cloth-köténykék, empire szabásu, igen finom fekete clothból, széles, szines himzett vállfodorral:

3	4—5	6	7	8	9	10 évesnek
50	**60**	**70**	**80**	**90**	**95**	**1** forint.

Leányka óvoda-köténykék, empire szabásu, kék vagy piros szintartó vászonból, széles vállfodorral és himzett fölirással, ára ... **30** kr.

Fiu-ingek, fehér finom chiffonból, szines batiszt vagy fehér mellel és kézelővel, ára ... **85** kr.

Finom alsó-nadrágok, finom képper szövetből:

10	12	14 évesnek
50	**60**	**70** krajcár.

Fiu-ruha, mosó damaszt vászomból, kék alap, fehér csikokkal, matróz façon szintartó:

3—6	7—10 évesnek
ára **85**	**95** krajcár.

Fiu suszter-köténykék, zöld vagy pirosszinü vászonból, börszinü, ára **35** kr.

Fiu-kalapok, zöld- és barnaszinü vizmentes lodenből, elegáns magas vadászkalap, széles selyemszalaggal, selyem béléssel, igen alkalmas iskolásfiuknak, ára ... **90** kr.

Gyermekruhácska, empire-szabásu mosó-damaszt vászonból, fehér alap, kék csikkal, vagy kék alap fehér csikkal, széles matróz-galérral, svájci himzéssel, szintartó

1	2	3	4	5 éveseknek
85	**95**	**1·05**	**1·15**	**1·30** ára.

Gyermekruhácska, fehér, piros és vilkék piquetszövetből, empire-szabás, svájci himzéssel diszitve, mosható

1	2	3	4	5 éveseknek
85	**95**	**1·05**	**1·15**	**1·30** ára.

A fentebbi cikkekre vonatkozó LEVÉLBELI vagy POSTAUTALVÁNYI megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Gyermek őszi harisnyák, fegyházban kötött, pottendorfi pamutból, gyémántfekete szinben:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 évesek
10	**12**	**14**	**16**	**18**	**20**	**22**	**26**	**25**	**28** krajcár.

Gyermekcipők, fekete vagy barna, fűzős vagy gombos, erős szegezett börtalppal és sarokkal ... párja ára **1** frt.

Gyermekzsebkendők, finom fél-lenből, szines szegélylyel, 6 darab ... ára **30** kr.

Őszi ruha-szövet, csikos és kockás mintákban, gyermekruhákra igen ajánlható, 120 ctm. széles, métere ... ára **38** kr.

Tennisz flanell-szövet, leányruhácskákra, rendkivül csinos mintákkal, mosható, szintartó, 1 méter ... ára **15** kr.

Rumburgi vászon, kitünő minőség, gyermekfehérnemüekkel ... 1 méter **16** kr.

Az iskolaszerek osztályában:

Képes iskolatáskák viaszkos bőrből, erős és tartós kivitelben, nagy, fényes szines képpel, beszegéssel, vászonbéléssel, erős börszijjal fiu vagy leánykák részére ... ára **30** kr.

Képes ovoda-táskák, ugyanolyan mint az iskolatáskák, csakhogy kisebb kivitelben, fényes, szines képpel, viaszkosbőrből, börszijjal ... ára **10** kr.

Könyvtartók összehajtható fekete viaszkosbőrből, börszijjal és szabadalmazott nikkel fogóval ... ára **30** kr.

Könyvtartó-szíjjak, kettős börszijjak nikkel-fogóval ... ára **12** kr.

Zsebtentatartók, kettős biztonságu fedéllel ... ára **25** kr.

Nagy doboz irótollak, kitünő minőségü tollak egy 120—140 darab irótollat tartalmazó teljes doboz ... ára **25** kr.

Hardmuth-féle irónok, rendes hatszögletes, közkedvelt fényezett ezüst bélyegzőnkkel, tucatkötésben, 1 tucat: 12 drb ... ára **15** kr.

Tollszárak, csinos kivitelü, fényezett tollszárak, szabadalmazott hüvelylyel ára **15** kr.

Tolltartók, keményfából, finoman fényezve, kettős beosztással, vésett, ezüstözött fölirással ... ára **10** kr.

Rajzeszközök, bársonybélésü tokban, körző átváltozással külön iróntartóval, tollal, tüvel, csészével, fokmérővel, rezervált irónokkal ... ára **80** kr.

Gyermek zsebkések, csont nyéllel, két késsel acélból ... ára **15** kr.

Gyermek fésükészlet, egy drb sürü-, 1 drb bontófésü ára összesen ... **20** kr.

Gyermek fejkefék, fényezett faháttal ... ára **25** kr.

Gyermek ruhakefék, finom szőrből, fényezett faháttal ... ára **35** kr.

Gyermek fogkefék, csontnyéllel ... ára **10** kr.

Gyermek szappanok, négy darab különféle finomillatu szappan diszes dobozban ... ára **15** kr.

Nagy képes árjegyzéket az összes árucikkekről ingyen és bérmentve küldünk vidékre.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry A. gyógyszerész
csodabalzsama
legjobb étrendi háziszer
emésztési zavarok, gyengeség, ájulások, gyomorégés, fölfuvódás ellen csillapitja a köhögést, görcsöt, nyálkoldó, tisztitó, 12 kicsi vagy 6 dupla üveg bérmentve ládával együtt **4 korona.**
Thierry gyógyszertára az Angyalhoz, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Valódi csak az itt látható apáca-védjegygyel.
Központi raktár: **Budapest Török J. gyógyszertárában, Dr. Egger Leó és J. gyógyszertárban Váci-körut 17. sz. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszertárban és Bécsben Brady C. gyógyszertárban.** Ajánlatos ezen szer utazóknál mindig kéznél van.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek
mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszűkületek, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajaiként fellépő idegbajok, **korai férfiere elgyengülés,** bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyitására, szigoruan tudományos és lelkismeretes gyógymódjánál fogva** legjobban ajánlják
Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. osztály főorvos **országos hirü és legrégibb 30 éve fennálló rendelő-intézet**
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hugycső és hólyagbajok vizsgálata villamos hugycsőtükör segélyével,
Vidékiek levelekre kimerítő válaszi és szakszerű tanácsot nyernek, gyógyszerekről gondoskodva lesz. Titok tartás biztositva.
Nőknek külön váróterem.

AZ ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent:
HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN.
Irta: KNORR LAJOS
ügyvéd, ny. táblai biró, stb.
E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat ugy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házasfelek is hasznát vehetik.
Ára angol vászonkötésben 2 korona.
Kapható az ATHENAEUM r.-társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) de minden hazai könyvkereskedésben.

Férfiak ingyen kapnak
egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az e gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv, vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett megkik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9, Electrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesitendő.

Olcsó butor.
25% engedménynyel adom el összes raktáron levő szilárd gyártmányu asztalos és kárpitos butor-készletemet.
Nagy választék háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba, valamint minden a lakbendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.
Dósa Kálmán
asztalos és kárpitos
Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 5g.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.
Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle
sérvkötő,
hasköto, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, műlábak és kezek stb.
Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils, párisi gyárából.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Grand Prix. — Párisi világkiállitás 1900.
Kwizda Ferenc János
cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító kerületi gyógyszerész, KORNEUBURG Bécs m
KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor
Diaet. szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére
1/1 doboz ára K. 1.40
1/2 doboz ára K.—.70
50 év óta a legtöbbi istállóban használatban van étvágy-hiány s rossz emésztésnél, a tej javitására és a tehenek fejelőképességének fokozására.

Kwizda korneuburgi marhatáppora csak a mellékelt védjegygyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszertára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Iskolai öltöny

óriási választékban, olcsó szabott ár mellett

KOHN HEILMANN és FIAI

cs. és k. udv. szállitóknál az **„Angol szabó-"hoz BUDAPEST, IV., Károly-körut 12.**

AZ ANGOL SZABÓHOZ VÉDJEGY Schutz-Marke KHésF

Nem téveszti össze cégünket hasonnevűekkel, aki megfigyeli törvényes **védjegynket**, amely minden egyes ruhadarabon látható. — Képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Tulhalmozott raktár

miatt az összes férfi, női és gyermek nyári cipők, Kneip-sandal-, házi-, tenisz-, torna- és sárcipők

mélyen leszállitott árban adatnak el.

Ne **mulassza** el senki e kedvező alkalmat, mert ily olcsón nem juthat többé jó és tartós lábbelihez.

Férfi cipő:

Sárga fűzős v. cugos **3.20**, amerikai bagariabőrből ... ... **4.—**
Borju v. zergebőr sima cugos **3.—**, betétes **2.20**, fűzős ... **3.50**
Borjubőr angol bakancs **2.80**, sárga bagariabőrből **4.20**
Amerikai box fűzős v. cugos **4.—**, gombos **4.50**, féleipő **3.50**
Szalonlakk fűzős v. cugos **4.20**, gombos **4.50**, féleipő ... **3.80**
Francia sevró fűzős v. cugos **4.80**, gombos **5.—**, féleipő **4.—**
Legujabb Derby-bakancs, amerikai box- v. lakkbőrből ... **4.80**
Szarvasbőr **4.50**, kesztyű v. kutyabőrből, fájós lábra **4.20**

Női cipő:

Legujabb szürke szarvasbőr, fűzős **3.50**, gombos ... ... **4.—**
Zerge- v. borjubőr fűzős v. cugos **3.—**, gombos **3.40**
Amerikaj box fűzős v. cugos **3.80**. gombos ... ... **4.—**
Szalonlakk fűzős v. cugos **3.60**, gombos **3.80**
Francia sevró fűzős v. cugos **4.20**. gombos **4.50**
Sárga fűzős v. cugos **3.20**, bagariaből **3.50**, gombos **3.70**
Sárga v. fekete fűzős v. gombos féleipő **2.40**, szürke ... **2.80**
Zerge v. lakk kivágott **1.50**, keresztcsattos **2.—**, szürke **2.20**
Gyermekcipő, szürke, lakkal 20-25, **1.40**, 26-28 **1.60**, 29-34 **1.90**

Vidéki rendeléseket pontosan utánvéttel eszközlök. Nem megfelelőt kicserélek. 10 forinton felül bérmentve.

Legujabb árjegyzék ingyen.

Dóczi M.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 10.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást érhető szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatainál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit **férfiaknál és nőknél** (foglalkozási zavar nélkül mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást**, hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist**, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat**, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglepő **biztos eredménynyel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-Intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.** (Dob-utca sarkán.)

I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: **Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig.**

Külön várótermek. Mérsékelt tiszteletdíj. Levelekre kimeritően válaszol. Kivánatra gyógyszerről is gondoskodik.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakaritásával, elfogad az elszárható Szabadalmazott Butorkocsival Caro és Jellinek szállitó, Budapest, V., Arany János-u. 34.

A világhirü Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 30ll. szám.

Éjjel ágy. Nappal 1 szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdulattal a legtökéletesebb rugányos matracoságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennélfogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélekzését előmozditja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe **Schöberl Róbert** udvari szállitó, cs. és kir. szab. gyára által **Budapesten, Haris-bazár.** Árjegyzék kivánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzatitól.

Titkos betegségek

gyógyitására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyit; hugycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilist, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psyhropnor által. Önfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerincbajt és minden **női bajokat.**

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).

Átjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Levél utján is biztos gyógysiker.

E napokban hagyta el a sajtót:

„Bizalmas Barát"

cimü könyvecske, mely mindennemü férfi- és női nemibajokban kellő utmutatással szolgál. Kapható a szerzőnél: **(Dr. Kajdacsy József). Ára csak 1 kor.** Vidéki megrendelések 20 fillérrel drágábbak

A sárospataki kovamalomkő-gyár-egylet

ajánlja kitünő hirnevü

sárospataki kova-malomkövet.

Megrendelések elfogadtatnak **a sárospataki**

Kova Malomkő-Gyárában, Srospatakon

(posta, vasut- és távirda-állomás)

Árjegyzék kivánata ingyen és bérmentve.

Első budapesti butorszállitási és beraktározási vállalat

Tauszky Miksa és Társa

Telefon 21—36. sz.

BUDAPEST, VI. ker., Terèz-körut 6. szám.

Elvállal költöztetéseket szab. kárpitozott butorszállitó kocsikkal, ugy helyben, mint a vidék és külföld bármely helyére

Hirdetmény.

A „Budapesti kölcsönös takarék- és hitelszövetkezet" 1903. évi szeptember hó 10-én saját helyiségében (VII. Erzsébet-körut 12. I. em.) d. e. 11 órakor

rendkivüli közgyülést

tart, melyre a szövetkezet tagjai ezuton meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A lemondott igazgatósági tagok helyébe uj igazgatósági tagok megválasztása.
2. A felügyelőbizottság és választmány kiegészitése.

A Budapesti kölcsönös takarék és hitelszövetkezet.

Régi jó háziszer,

melynek nem szabad egy családnál sem hiányozni, az általánosan kitűnik és mindenkor használónak ismert

Hess Ernő-féle Eucalyptus,

garantált tiszta, 12 év óta közvetlenül Ausztráliából hozatott termék **Németországban** és **Ausztria-Magyarországban** törvényileg védve. Egy igen kiadós eredeti üveg ára 1 korona 50 fillér, melynek olcsósága lehetővé teszi mindenkinek a megszerzését **egészségének helyreállitására és minden betegség elháritására.**

1500-nál több köszönölevél és hálairatot

kaptam olyanoktól, a kik

szaggatás, hát-, mell-, torokfájás, zsábs, nehéz lélegzés, nátha, fejfájás, a belső szervek megbetegedése, öreg sebek, bőrbetegségben stb. szenvedtek és teljesen felgyógyultak,

Ne mulaszza el senkisem az **Eucalyptus-készitményekről** szóló nagyon fontos **leirásokat** tartalmazó könyvet meghozatni, melyben a fentemlitett betegségeknél való sikeres felhasználásuk dolgában utasitások foglaltatnak. Minden betegrek érdekében a könyvet mindenhová **teljesen ingyen** küldöm és benne, hogy olvasóit meggyőzzem, gyógyultaknak számos bizonyitványt kinyomattam.

Klingenthal, Szászország

ERNST HESS
Eucalyptus-behozatala.

Kérem tessék pontosan a védjegyre ügyelni.

Raktárak Magyarország részére: **Budapesten: Török József**, Király-utca 12.» **Lederer F.** »Magyar Király»gyógyszertára V., Erzsébet-tér, **Dr. Rosenberg Sándor** »Csillag-gzógyszertára" VIII., Kerepesi-ut 43., **Elbach Ödön** »Szent Bertalan» gyógyszertára, VI. Andrássy-ut 55., **Dr. Budai Emil** »Városi» gyógyszertára IV., Váczi-utca 34. **Raditz J.** »Fehér Kereszt» gyógyszertára IV., Fővám-tér 6., **Hattyu-gyógyszertár** Aréna-ut 124., **Kerpel Vilmos** »Fehér »as» gyógyszertára V., Lipót-körut 28., **Kriegner Kálmán** gyógyszertára, Üllői-ut 65. és **vidéken a legtöbb jobb gyógyszertárban.**

Hálószobák

ebédlőkredencek,

divánok, előszobafal, konyha kredencek és többféle butorok eladók, készpénzért és részletfizetésre. Használt butorok vétetnek

Hunyadi-tér 3. szám udvarban

Gummi és halhólyag

valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **nem ártalmas övszer** tucatja 1.20, 2' 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl

Radvànyi L.

kesztyü- és kötszer-gyáros

Budapest, VI. Andrássy-ut 15

Árjegyzék ingyen.

Magy. kir. államvasutak. 108600. szám. 1903.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága részére a jövő 1904. év január 1-étől számitandó három, esetleg öt évre, vagyis 1906 esetleg 1908. évi december hó végéig szükséges összes szövegezési nyomtatványok és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkákból, valamint a kiadásban megjelenő „Hivatalos Lap"-ból felmerülő szükségletnek szállitását biztositani kivánván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A közelebbi feltételek és részletes módozatok, valamint az árjegyzékek a helybeli kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési Álll. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-73, II. 54) kaphatók.

Az ivenként egykoronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve, ily feliratással: „Ajánlat a 108600/903. számhoz" 1903. évi szeptember hó 10-én déli 12 óráig az anyag- és leltár beszerzési szakosztálynál benyujtandók vagy pósta utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott nyomtatványok egy évi értékének 5 (öt) százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi szeptnmber hó 9-iki déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Megjegyezzük, hogy a szövegezési nyomtatványokra és a „hivatalos Lapra" természetükre való tekintetből, csakis helybeli cégek pályázhatnak.

Budapest, 1903. jul. hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijazt.)

A Magyar Kereskedők Könyvtára.

Szerkeszti: **Dr. SCHACK BÉLA**

Kiadja: **LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI)** cs. és k. udv. könyvkereskedése **Bpest, VI., Andrássy-ut 21.**

Füzetei váltakozva nyujtanak tanulni- és olvasni valót a **könyvvitel, a folyószámlák, kereskedelmi és politikai számtan, pénz és valuta, banküglyletek, szállitás, kereskedelmi szerződések, vámügy, termékenykereskedés, faüzlet, könyvkereskedés, biztositás, a kereskedelem technikája, áruismeret, technologia, kereskedelmi földrajz, a kereskedelem története, a közgazdaságtan, a kereskedelmi törvénykezés** stb. köréből.

Dolgozótársai a kereskedelmi elmélet és gyakorlat legkiválóbb képviselői.

Julius és augusztus kivételével havonkint egy-egy öt ives (80 lapnyi) csinosan kiállitott füzet jelenik meg.

A MAGYAR KERESKEDŐK KÖNYVTÁRA egyes füzetének ára 1 kor. 50 fillér.

I. ÉVFOLYAM.

Az Osztrák-magyar Bank és a pénzpiacz. Irta: *Havas Miksa*, a pozsonyi f. keresk. iskola igazgató-helyettese.

A kereskedelem története különös tekintettel Magyarországra. Az Aradi Első Takarékpénztár 100 drb arany pályadijat nyert mü. Irta: *Daróczi Lajos*. I. rész. Az ó-kortól a 18. század végéig.

A gyapot. Irta: *Matavovszky Béla*, a győri f. keresk. iskola igazgatója.

Kereskedelmi nyelvünk magyartalanságai. Irta: *Névy László*, a Bpesti Keresk. Akadémia igazgatója. (Kettős füzet.)

Svájcz. Gazdasági és társadalmi képek. Irta: *Kreutzer Lipót*, a kolozsvári keresk. akadémiában a keresk. szaktárgyak tanára.

A tőzsde. Irta: *Dr. Berényi Pál*, ügyvéd, r. tanár a soproni f. keresk. iskolában.

Kereskedelmi iskoláink multja és jelenje. Irta: *Dr Schack Béla*. (Kettős füzet.)

A kereskedelem története. Irta: *Daróczi Lajos*. A II. részt teljesen átdolgozta *Harmat M.*

II. ÉVFOLYAM.

Váltó-ismertető kereskedők számára. Irta: *Dr. Schlamadinger Jenő*, gyakorló ügyvéd, felső kereskedelmi iskolai tanár.

Széchenyi István gróf közgazdasági eszméi. Összeállitotta *dr. Koltai Virgil*. A budapesti kereskedelmi akadémia tanára.

Gyári könyvvitel. Elméleti és gyakorlati rész. Irta: *Novákovits I.*, a zombori városi felső keresk. iskolában a könyvviteltan rendes tanára. (Kettős füzet.)

A szövetkezetek hazánkban. Irta *Kemény I.* győrvárosi felső kereskedelmi isk. tanár. (Sajtó alatt.)

Az uj magyar és német helyesirás, különös tekintettel a kereskedelem nyelvére. Irta Dr. *Balassa József*. (Sajtó alatt.)

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből **4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: **VIII., Kerepesi-ut 25. szám.**

Szerkesztőségi telefon-szám: **56—12.** Kiadóhivatali telefon-szám: **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket május hó 1-től fogva Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban** és eredeti nyugta mellett még a kétszerű főkokban lehet feladni:

Blockner J. hirdetési iroda IV. Sütő-utca 6. szám.

Breuer nővérek dohányözsdéje Terézkörut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetési iroda V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór gyorssajtónyomda IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D. hirdetési iroda IV. Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetési iroda V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Józefin Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszman Jánó fűszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohányözsdéje Kerepesi-ut 50. (Takarékp.-épület.)

Kernberg Rozália dohányözsdéje VIII. ker., Muzeum-körut 16.

Leopold Gyula hirdetési iroda VII., Erzsébet-körut 54. szám.

Mosse Rudolf hirdetési iroda Ferenczieik-tere 8.

Mezei Amál hirdetési iroda IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J. ujság-árusája IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő Museum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Rohonczi Ilona dohányözsdéje VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetési iroda VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sólyom Jakab hirdetési iroda IV.. kerület, Ferencieik-bazár 2

Soproni V. dohánygyárus VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányözsdéje IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetési iroda V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné dohányözsdéje Ferenc-körut 32. szám.

Schödl Gyula dohányözsdé és postagyűjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula hirdetési iroda V. ker., Szervita-tér 8. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.

Sváb Eliz dohányözsdé Nagymező-u. 12. Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 ráig feladnak, más nappal megjelennek a Budapesti Naplóban.

Édes 21.

Ma válaszoltam kedves leveledre. Igazán szép föléd, hogy olyan hosszan írtál, csak már előbb is jöhettett volna. Kérlek, irj miharamább, mert nem fogy el a borités. Fürödj sűrűn, hogy erős és szép légy, mire megjösz. Milliószor csókolak.

Fekete fátyolos.

Nos, nos, nem kapok választ!? 7856

Szerelmem!

Hiába csak kitör belőlem! Nincs nyugtom sehol, se éjjelem, se nappalom! Üz, hajt a megcsalatás fájdalma. A szégyennel a véremet, a megalázással a testemet korbácsolták végig! Ki a legszebb reménytől küldte felém, tette velem és én mégis örültem szeretem. 15909

Julia 21.

Három kártyádat megkaptam. Hogy vagy? Irjál forrón szerető elhagyottodnak. 4812

Urnőnél

Lánchidtól nem messze Kneipp-szerű igen izletes ebédet és vacsorát keresek, hol török nem étkeznek. Ajánlat „Államhivatalnok" cimen a kiadóhivatalba kéretik. 4811

KERESLET.

Dárius kincse

fel van fedezve, ki akar társ lenni pénzzel annak kiaknázására? Cim: S. J. Bosznia, Testle. 15894

Német gyermekkertésznő szép bizonyítványokkal, fehérvárrásban gyakorolt, állást keres Pestvidéken. Levelek „Szilézia 200" alatt a kiadóhivatalba.

Gazdasszony.

Vidékre egy nagy urasági házhoz 30 40 éves gazdaszony kerestetik, ki legfinomabb magyar, francia főzést, cukrászatot ért, ugyszintén tejkezelést, disznóölést, szappanfőzést stb. Fizetése 60 koronág. Rózsahegyi Antal előrangu elhelyező irodája, Budapest, Belváros, Haris-bazár. 15907

Privát kosztot

keres két fiatal magánhivatalnok jobb családnál. Ajánlatok ármegjelöléssel **„Nem kivféz"** jeligé e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Budán

Rózsadomb, Városmajor vagy Krisztinatemplom tájékán száraz, tiszta, csendes, nagyobb kertben fekvő butorozott szobát fürdőszoba használattal keresek. Ajánlat „Télen nyáron" cimen kiadóhivatalba kéretik. 4810

Kereskedelmit

kitűnően végzett fiatalember, gyakornoki állást keres egy helybeli bankfüzletnél vagy pénzintézetnél. Sztves megkeresésket „Cz. J." jelige alatt a lap kiadóhv. kér.

Ügyvédjelölt,

teljes gyakorlattal, alkalmazást keres. Románul is tud. Megkeresések a lap kiadóhivatalába kéretnek „Sz. K." cimre. 4807

Raktárnoki,

pénzbeszedői vagy más ehhez hasonló bizalmi állást keres azonnali belépésre egy jelenleg is gyárban alkalmazott és hosszu évi működésről szóló kitünő bizonyitványnyal rendelkező, nős fiatal ember. Szives megkeresésket **„Sch. J."** jelige alatt e lap kiadóhivatalába kér. 4806

Egy fővárosi

nagyobb vállalat tisztviselője, pontos és megbizható ember, házgondnoki állást keres. Ajánlatok „Megbizható" jelige alatt a kiadóba kér.

Házmesteri állást

keres tisztességes házespár, ki már e minőségben 2 évig alkalmazva volt. A férj hivatali szolga egy nagyobb részvénytársaságnál. Cim Gyöngytyukcz. 13. fél emelet 7. ajtó. 6530

Amerikai

vesz öreg hamis fogakat Wyschogrod Jakab VIII., Nagyfuvaros-utca 7. sz. I. em. 11.

Pénzbeszedőt

vagy hasonló bizalmi állást keres óvadékkal rendelkező, tisztességes fiatalember, kinek kitünő bizonyitványai vannak. Czim. VIII., Nagyfuvaros utca 4. I. em. 3. G. J.

KINÁLAT.

Egy igen ügyes

masseurnő és hidegvizgyógykezelőnő, ki a szakmájában nagy gyakorlattal bir, alánlkozik privát házakhoz. Cime Gross Fanny, VII. Óvodautca 19. földsz. 3. 6450

Eladó Gödöllőn

2 lakóház együtt vagy külön, közel a vasuthoz, jól jövedelmező állandó lakókkal.

1 szőlő a gödöllői határban, régi termő szőlővel, 1900 □-öl, présházzal. Cim a kiadóhivatalban. 4780

Ingyen

tanitok ügyes nőket és férfiakat finom fehérneműi vasalásra. New-Yorki mosó-intézet, Népszinház-utca 54. 15911

Esti kereskedelmi szaktanfolyam. — Tartama nyolc hónap. Tanditj 10 korona. **Závrizsgák. Végbizonyitvány.** A tanfolyam az illetékes **miniszteriumok felügyelete alatt** áll. Részletes szabályzatiaf szivesen szolgálunk. Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Andrássy-ut 13. **Ugyanitt a Kereskedelmi Alkalmazott** cimü szaklap kiadóhivatala. Előfizetés félévre egy korona. **Díjtalan helyeszközlés.**

Falun gyógynővének

nyek szedésével jövedelem, prospektus kérésre ingyen, Ivánkovits Károly Szegeden.

Füszerkereskedés házzal együtt Temesmegyének egyik 14.000 lakossal rendelkező nagy forgalmu mezővárosában a legszebb helyen, hol nagy hetivásárok tartatnak 50 év óta fennálló régi és igen jó hirnevű üzlet teljesen felszerelve árukészlettel és házzal együtt 17,000 frtért eladó, melynek megvételéhez minimum 6000 forint szükségeltetik készpénben. A ház üzlet nélkül s ugy az üzlet ház nélkül nem eladó. A ház 380 négyszögöles területen fekszik s melyet 9000 forintos törlesztéses kölcsön terhel s az egyedül 19000 frtra becsültetett a bank által. A ház a legjobb anyagokból épült, áll egy üzlethelyiségből 8 méter hosszu és 6 méter széles, továbbá 6 szobából, 2 konyha, 2 kamra, 3 magazin, kocsiszin, nagy udvar kiövezve, szép kerthelyiség stbbiből. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Erzsébetfalván

ház a Baross-utcában, 240 □öles területen, melyen két épület van, mindkettő utcára szól, a saroképületben egy korcsmafüzlet, melyhez egy szoba, konyha, azonkivül az udvarban egy szoba és konyhából álló lakás, a másik épületben 2 szoba, 2 konyha, fáskamra, mindez 6 éve épült és üzlettel együtt 9.00 forintért eladó, melyen felé teherként tajt maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22

Rákos-Szt.-Mihályon

az az Almássy Pál-telepen, a Sándor-utcában, 400 négyszögöles telken, mely szilárdan épült, áll: 2 lakószoba, konyha, pince, veranda, az udvarban serités- és baromfiól, igen jó kutjal. 8600 koronáért sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Telek

Kereszttur Nyszalón, 544 □-öles, füves, lakeritésével bekerítve, sürgősen □-ölenként 4 koronájával eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájánál Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Ház

Tahitótfaluban szilárd anyagból villaszerűen épitve, mely 2 évig adómentes, mely áll: 2 nagyszoba, üvegezett tárt veranda, elő- és oldalszobák, konyha, pince stb. A telek nagysága 200 négyszögöl; az épület körül nagy gyümölcsös nemesitett fákkal és nagy szőlőlugassal, a hajóállomástól 2 perczre távolságra. Eladási ára 9000 korona. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Budapest, Rökk Szilárd-utca 22.

Tisztességes

izr. családnál **teljes ellátást** nyerhet vidéki tanuló. Podmaniczky-utca 43. II em. 6. 4796

Eladó urilak Kispesten, a fővárostól 10 percnyi távolságban, kényelmes közlekedés, tehermentes, az urilak áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, fürdő- és előszoba, nagy kert nemes gyümölcsfákkal és szőlőtelitettel, hivatalnokoknak nagyon alkalmas, kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó. Bővebbet Kájel János Kispest, Báthory-utca 12.

Óvd a feleséged!

Minden családra nézve legfontosabb könyvet a gyermekáldásról 100k mint 1000 köszönőiratal, diskrete küld 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében (nyitva 70 fillér) A. Kaupa asszony Berlin, S. W. 267. Lindenstrasse 50.

Anyahelyettesnek

társalkodőnőnek vagy előkelő ház vezetésére ajánlkozik elszegényedett tisztviselő uriné. Ajánlatokat kér e laphoz „Társalkodőnő" cimen.

Eladó telek.

A Stefánia-uton tehermentes 1864 négyszögöl nagyságu telek azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4804

Vidéki szülők

figyelmébe! Egy intelligens izr. házaspár teljes ellátásra elfogad 2 iskolai tanulót. Cim: S. P. [VI. Vörösmarty-utca 58. II. 16. 4763

Urak!!

Készítek remek uri előtönöket. felöltőket vagy téliakabátokat **mérték után 16—18 forintért,** csakis valódi gyapjuszövetekből. Seller R. férfiszabó Budapest, Dohány-u. 92. Vidékre minták bérmentve.

Rákos-Palota

Ujfalun a m. kir. államvasutak ujonnan épült géphazának és az áthidalás közvetlen közelében 2 egyenkint 300—200 □-öl telek szabadkézből jutányosan részletfizetésre is eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalába. 4809

Nagyobb és kisebb

műhelyek és raktárhelyiségek bármely üzemre vagy bárminek beraktározására alkalmasak, bérelhetők **Rökk István régi gyártelepén** Soroksári-utca 24. szám alatt. 2282

Birtokok,

rendkivül alkalmi vételek, és pedig: Zalamegyében, Tapolca környékén 270 katasztrális h ldas, melyből 100 hold prima szántó, többi begyes legelő, kellő gazdasági épületekkel s öröstös urilakkal, holdanként 250 frtért, mesés olcsó áron eladó; továbbá Pestmegyében 360 magyar holdas prima homokszánató, szép hétszobás urilakkal, holdanként 200 forintjával eladó; végül Rácalmás közelében 400 magyar hold primiszszimó szántó, kellő gazdasági és laképületekkel, 90.000 forintért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula birtokok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22. válaszbélyeggel.

Hölgyeknek

segélyt és tanácsot nyujtok titokban. Szigorú ártatlanság. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sándné okl. szülésznő. Kerepesi-ut 49 III. em. 3. ajtó. 1572

Compound Condensátoros 70 lóerejű kevéssé használt Ruston félstabil gőzgép olcsó árban, teljes szavatossággal. előnyös fel tételek mellett eladásra ajánlatok Szücs Ödön által Baján. 15893

Gyakran

bizonytalanság fogja el az embereket, ha arról van szó, mi volna a legcélszerűbb arra, hogy gazdasági viszonynyat előnyösen változtassuk meg. Legyen az azon esetekben, ha valamit venni vagy eladni, bérelni vagy bérbeadni, legyen az bár birtok, bérház v. telek. Pénzkölcsönvétel vagy pénzkölcsönadás vagy jelzálogkölcsön. Eladása vagy beszerzése régiségek és ritkaságoknak. gyüjteményeknek Eladása vagy megvétele jóforgalmu tiszteletreméltó iszc vagy más intézeteknek. szakiskoláknak és részesedések jól jövedelmező vállalatoknál. Ily és ehhez hasonló esetekben, **biztos és gyors** eredményt, a „Budapesti Napló „**apróhirdetési**" nyujtanak.

Eladó

diszletmetekezési intézet Szeged, Széchenyi-tér 6. szám. Telephon 60. Alulirott tiszteletét tudatom, hogy 19 év óta fennálló és legnagyobb pompával berendezett **diszletmetkezési intézetemet** betegeskedésem miatt előnyös fizetési feltételek mellett **azonnal eladom.** Komoly vevőnek bővebb felvilágositással szolgálok. **Gárgyán Mártom,** tulajdonos. 2274

Hálószoba

és egy ebédlő, majdnem uj, nagyon olcsón eladó. Beraktározási vállalat, Zöldfa-utca 14. bejárat az udvarban. Ugyanott beraktározunk butort és laberendezési cikkeket és kivánatra 8 százalék kamat mellett előleget adunk.

Pénzkölcsönt

versenyek alkalmával nyomban folyosóit államhivatalnoknak, katonatisztek, honorátiőroknak Guttmann bankképviselete Kerepesi-ut 54. 15872

3 darab

teljesen uj rés álló légszesz lámpa felszerelve, továbbá 1 db kétágu uj s felszerelt légszesz lámpa eladó. Bővebbet a kiadóban. 6482

Csemegeszőlő

postakosarankint bármentve 4 korona, **Badacsony** vidéki tiszta Riesling bor 40 korona hectonkint. Balogh Gyula bortermelőnél, Balaton-Henye. 15902

Csemegeszőlőt

küld 5 kg. kosárral bármentve kor. 5.40 Perlasz Illésné, Gyöngyösön. 15902

4 darab

használt 1 águ asztali légszesz lámpa olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban. 6480

KIADÓ SZOBÁK

Butorozott

különbejáratu utcai szoba 2 urnak esetleg teljes ellátással kiadó. VII. Sándor-u. 23b. II. 8.

Elegánsan

butorozott teljesen különbejáratu tiszta szoba egy vagy két ur részére, esetleg nők részére is azonnal kiadó. Cim: V. Vadász-utca 27. I. 9.

Csinosan butorozott

egészen különbejáratu utcai szoba azonnal kiadó. Ujvilágutca 9. III. em. 11.

Olcsón

kiadó szép nagy utcai lakás fürdőszobával, ugyanitt üzlethelyiség bárminek. Örömvölgy-utca 16. 15900

Csinosan butorozott

utcai szoba, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. VII. ker., Alpár-utca 5. sz. földsz. 4. ajtó.

Butorok.

Divánok, konyhakredencek és többféle butorok eladók készpénzért és részletfizetésére. Használt butorok vételnek. Kemnitzerés Vörösmarty-utca sarok, Hunyad I-terni.

Ajtók, ablakok

használtak és ujak, vasrollók, kerités, vasrácsok, kapuk igen olcsón kaphatók

Lefkovits Jakabnál,

Budapest, V., Korall-utca 10. (a nyugati pályaudvar közelében). 15910

Meglátja,

hogy igazunk van. Olcsó arany és ezüsteladása; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be árucikkeit és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: **12 szemelyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 szemelyre való 65 frt és feljebb, 12 db 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.** Továbbá dus választékban **arany férfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek** és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg részetfizetésre is, de csak helyben adunk el

Grünberger Ármin Béla

örökösei,

IV., Váci-utca 30. I. em. 23. (Haris-bazár).

Veszünk és becserélünk arannyat és ékszereket.

BONTÁS

a VI., Révay-utca 22. számu egy emeletes ház bontásáról

200.000 falazótégla, 25.000 tetőtégla, 500 fuvar kő, márványlapok és **lépcsők,** tetőcsatek, diplifák, deszkák, **ajtók, és ablakok** legolcsóbban eladók.

Bővebbet a bontás helyszinén vagy

Kleinmann Adolfnál

építőanyagok raktára

V., Csanády-utca 4. sz.

Szivattyukat

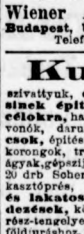

mindennemü házi, gazdasági és mindennemü ipari célokra megbizható minőségben jutányos áron szállitanak és kivánatra fűi is állitanak.

Ajánlatok ingyen és bérmentve küldetnek.

Győző Béla és Társa

szivattyu-specialisták

V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Ajtók, ablakok,

vasredőnyök, használtak és ujak bármely méretben és alakban igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál,

Budapest, Üllői-ut 123. sz.

Telefon 62—80.

Kutak,

szivattyuk, csövek, tartányok **sinek építési és vágány célokra,** habarcs- és téglafelvonók, daruk, **állványhagcsok,** építési szivattyuk, szijkorongok, transmisiók, csapágyak, gépszijak **távidalvszi,** 20 db Scherb-féle golyó lyuksztópres, **teljes kovácsés lakatosműhely-berendezések,** körfűrész és körfűrész-tengelyek, furószerszámok, föld ürhöhez, 160 HP. Nicholson-féle kompound gőzgép, szerszám, acél, használt, de teljesen jó állapotban kapható **Abeles Emilné, V., Váci-ut 41. Telefon 24—41.** 11565

Szünidei

szépirási tanfolyam. Ezen évben is julius 1-én egy **szépirási tanfolyamot** nyitok, mely augusztus végéig tart. A tandij ezen tanfolyam után 31 korona. Azonkivül tanitom a német nyelvtant és helyesirást; a tandij az egész szünidőre 30 korona. Értekezési órák: 10—1-ig és 4—7-ig. **Adler J.** szépiró tanár. — Lakás: Andrássy-ut 24. III. em. 15572

Elzálogositott brillánsok

gyöngyök, arany- és ezüstnémüi, valamint órák költség nélkül kiváltatnak és bármily magas összegig, a legmagasabb áron megvétetnek.

Hoffmann, ékszerész

Kerepesi-ut 6. szám, bazárépüet.

Kuláns lebonyolitás. A visszavásárlás lehető.

"DARÁNYI"

vászon sportkabát egyedüli tartós és mosható **3 forint.**

Csak nálunk kapható!

KOCH Testvérek férfi-, fiu- és gyermekruhák

BUDAPEST, Károly-körut 26.

Logak

L szájpadlás nélkül is. 2 frttal, a nélkül, hogy a szókere a kellőnek lakolt volt. **Zoghnzás fájdalom nélkül.** — Igen kuríatőgünk. **Ilmentesnek. Fogorvos**

Dr. Neufeld, Kossuth Lajos-u. 14. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-ig.

Butor

csak jó minőségü

Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, irószszlal könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, egy egyenként is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékrendelesen csomagolva, biztositva. Csak **VI, Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** bu r.parosnál.

Csemegeszőlő és őszibarack.

Szállitunk 5 kilós kosarakban, bármentve bárhova Magyarországba és Ausztriába, csemegeszőlőt 5 kilo 3 korona, őszibarack 5 kilo 7 korona.

Deutsch Zsiga és Társai

Szabadka.

Szabadkai és Kelebiai csemege szőlő és gyümölcs nagytermelők.

Cimbalom

pedálos, olcsón eladó. Wesselényi-utca 28. II. 5. 15858

ÉNZT

SORSJEGYEKRE

értékpapirokra

és

vidéki takarékpénztári részvényekre

(visszafizetőtőtelszámszerint kisebb részletekben is), **bármily összeget igen olcsón ad**

Kóváry Ármin

bank- és váltóüzlete,

osztálysorsját. főelárusító **IV., Ferencziek-tere 9.** Gróf Cziráky-palota.

BUTOROK

divánok, matracok, függölámpák, ingnárok, legjutányosabb árban

részletfizetésre is

kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

Én Csillag Anna

185 cm. ... lás hosszu Loreley-hajamat, az álta lam feltalált kenőcs ***14 havi használata*** után értem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a nővés elősmozditására, a fejbőr erősitésére, uraknál erős és teljes szakálli nőveszt és már rövid idei használat után is ugy a hajnak, mint szakálinak természetes fényt és tetszést kölcsönöz és megóvja azokat a korai megőszüléstől egész a késő aggkorig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Postai szétküldés naponként az összegnek előre való beküldése után vagy utánvétel az egész világba a gyárból, hova ***minden*** rendelés intézendő.

Csillag Anna

Wien, I., Graben 14.

A világhirű eredeti angol

Helical-Premier

kerékpárokat, mélyen leszállitva 125 frtért, valóé

„CHAMPION"

angol gépeket 115 frtért minden árfelemelés nélkül kétévi jótállással havi 7 és 8 frtos részletre, eladórendű Cyclon gépeket 90 frtért és kerékpáralkatrészeket Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és igy nagy vételeink által a gyáraknál lenyomott rendkivül olcsó árak következtében

30% árleszállitással

szállitunk vidékre és bárhová

1 drb I.-rendű külső gummi jótállással — ... frt 4.50 és 3.50

1 drb I.-rendű belső gummi jótállással — ... frt 2.75 és 2.—

1 drb jó minőségű Acetylen lámpa — frt 3.— és 2.—

1 pár kitünő pedál — frt 2.75 és 2.25

1 drb jó minőségű kerékpár láno — frt 2.35 és 1.90

1 drb angol nyereg — frt 3.— és 2.—

1 kigr. Calcium Carbid —.5

Még megjegyzemi kivánjuk, miszerint vezető az országban legnagyobb czégünk kizárólag eléررendű friss és eredeti gyári bélyeggel ellátott árut tart raktáron, melyek össze nem tévesztendők gyáraknál vagy nagykereskedőknél visszamaradott és állott esetleg kiselejtezett utánzatokkal.

Láng Jakab és fia

az ország legnagyobb és legmegbizhatóbb kerékpár raktára

Budapesten, József-körut 41.

Fiók-üzlet Baross-tér 4.

Meg nem felelő árucikk a pénzi minden további nélkül vissza küldjük vagy kicseréljük. Nagy árjegyzék majd 400 képpel ingyen és bérmentve.

TITKOS

betegségek ellen férfiaknak és nőknek legbiztosabb gyógyszer a

„TRIAS"!

2—3 napi befecskendezés után a folyás teljesen megszünik. — Ára 90 krajcár. 1 frt 36 kr. beküldése után bérmentve küldi **Papp gyógyszertára Tiszaszentimrén, Fő-utca 8.** Kivánatra utánvéttel is. — Titoktartás biztositva.

Butor

legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható

Weinberger Fülöpnél, VI. Nagymező-utca 37. szám

Nyomatott a „Pária" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körtorgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25